

Crna Gora
Vlada Crne Gore

Fisarnica MINISTARSTVO PRAVDE

Primijeno:				
Org. jed.	Jed. klas. znak	Redni broj	Prilog	Vrijednost
01	040	23-10872	6	

PRIMJENO:	
06.12.2023	GOD.
23-1/23-9	KLASIFIKACIONI BROJ:
	VEZA:
99 XXVIII	EPA:
	SKRAĆENICA:
	PRILOG:

Br: 08-040/23-5614/4

6. decembar 2023. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

Gospodin Andrija Mandić, predsjednik

Vlada Crne Gore, na sjednici od 5. decembra 2023. godine, utvrdila je **PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KRIVIČNOG ZAKONIKA CRNE GORE**, koji Vam u prilogu dostavljamo radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Vlada predlaže Skupštini da, u skladu sa članom 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore („Službeni list RCG“, br. 51/06 i 66/06 i „Službeni list CG“ br. 88/09, 80/10, 39/11, 25/12, 49/13, 32/14, 42/15, 52/17, 17/18, 47/19, 112/20, 129/20 i 65/21), ovaj zakon donese po hitnom postupku iz razloga koji su sadržani u Obrazloženju Predloga zakona.

Za predstavnika Vlade, koji će učestvovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određen je **ANDREJ MILOVIĆ**, ministar pravde.

PREDSJEDNIK
mr Miloško Spajić, s. r.

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA KRIVIČNOG ZAKONIKA CRNE GORE**

Član 1

U Krivičnom zakoniku Crne Gore ("Službeni list RCG", br. 70/03 i 47/06 i "Službeni list CG", br. 40/08, 25/10, 32/11, 40/13, 14/15, 42/15, 44/17, 49/18, 3/20, 144/21 i 145/21) u članu 28 stav 1 na kraju tačke 2 tačka-zarez se zamjenjuje tačkom, a tačka 3 briše se.

U stavu 2 riječi: „tač. 1 do 3“ zamjenjuju se riječima: „tač. 1 i 2“.

Član 2

U članu 36a stav 2 u drugoj rečenici zarez poslije riječi „stanuje“ briše se i dodaju riječi: „ili ometa, oštećuje ili uklanja uređaj za praćenje ili na drugi način onemogućiti ili odbija izvršenje kazne zatvora na način iz stava 1 ovog člana ili postane nedostupan,“.

Član 3

U članu 37 stav 1 riječi: „kao i da li je postignuta svrha kažnjavanja.“ zamjenjuju se riječima: „prema svojim mogućnostima.“.

Član 4

U članu 41 na kraju stava 3 tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: „osim ako učinilac krivičnog djela zahtijeva ili je saglasan da može trajati duže od šezdeset časova u toku jednog mjeseca.“.

Stav 6 mijenja se i glasi:

„(6) Ako učinilac u izvršenju izrečene kazne rada u javnom interesu ne obavi dio ili sve časove rada u javnom interesu, sud će kaznu rada u javnom interesu zamijeniti kaznom zatvora, tako što će za svakih započelih osam časova rada u javnom interesu odrediti jedan dan kazne zatvora.“

Poslije stava 6 dodaje se novi stav koji glasi:

„(7) Ako učinilac ispunjava sve radne obaveze prilikom izvršavanja kazne rada u javnom interesu, sud mu može dužinu trajanja kazne izrečenog rada u javnom interesu umanjiti za jednu trećinu.“

Član 5

U članu 42a stav 1 mijenja se i glasi:

„Ako je krivično djelo učinjeno iz mržnje prema drugom licu zbog nacionalne ili etničke pripadnosti, pripadnosti rasi ili vjeroispovijesti ili zbog odsustva te pripadnosti, državljanstva ili zbog razlika u pogledu političkog ili drugog ubjeđenja, pola, jezika, boje kože, obrazovanja, društvenog položaja, socijalnog porijekla, seksualne orijentacije, rodnog identiteta ili invaliditeta, tu okolnost sud će cijeniti kao otežavajuću, osim ako to nije propisano kao obilježje osnovnog ili težeg oblika krivičnog djela.“

Član 6

Član 43 mijenja se i glasi:

„Ako je učinilac krivičnog djela učinjenog sa umišljajem ranije osuđen za umišljajno krivično djelo, sud će tu okolnost uzeti kao otežavajuću, ako od ranije osude ili izdržane kazne nije proteklo pet godina.“

Član 7

Član 44 mijenja se i glasi:

„Za krivično djelo učinjeno sa umišljajem, za koje je propisana kazna zatvora, sud će izreći kaznu iznad polovine raspona propisane kazne, ako je učinilac ranije bio dva ili više puta

osuđivan za ista ili istovrsna krivična djela učinjena sa umišljajem na kaznu zatvora od najmanje šest mjeseci.“

Član 8

U članu 45 stav 1 tačka 3 riječi: „i ocijeni da se i“ zamjenjuju se riječima: „koje ukazuju na to da se“.

Poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, u slučaju iz člana 43 ovog zakonika sud može učiniocu krivičnog djela izreći kaznu ispod granice propisane zakonom ili blažu vrstu kazne samo ako su ispunjeni uslovi iz stava 1 tač. 1 i 2 ovog člana.“

Član 9

U članu 46 stav 1 dodaje se nova tačka koja glasi:

„1) ako je za krivično djelo kao najmanja mjera kazne propisan zatvor u trajanju od deset ili više godina, kazna se može ublažiti do pet godina zatvora, a ako zakon predviđa da se kazna može ublažiti (član 45 stav 1 tačka 1), kazna se može ublažiti do dvije godine zatvora;“.

Dosadašnje tač. 1 do 7 postaju tač. 2 do 8.

Član 10

U članu 51 stav 1 poslije riječi „pritoru,“ dodaju se riječi: „na izdržavanju mjere nadzora zabrane napuštanja stana,“.

U stavu 4 poslije riječi: „dan zatvora,“ dodaju se riječi: „dan izdržavanja mjere nadzora zabrane napuštanja stana,“.

Član 11

U članu 68 stav 6 riječi: „kazna zatvora ili novčana kazna“ zamjenjuju se riječima: „uslovna osuda, kazna rada u javnom interesu, kazna zatvora ili novčana kazna.“.

Član 12

U članu 73 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„(4) Zakonom se može odrediti obavezna zabrana vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti.“

Član 13

U članu 76 stav 1 poslije riječi „zauvijek“ zarez se zamjenjuje tačkom, a riječi: „ako je krivično djelo učinio u povratu (član 43).“ brišu se.

Član 14

U članu 77a stav 3 i članu 77b stav 4 riječi: „na predlog osuđenog lica,“ brišu se.

Član 15

U članu 120 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„(3) Licu koje je osuđeno na kaznu zatvora preko tri do pet godina sudska rehabilitacija može se dati ako u roku od deset godina od dana kad je ta kazna izdržana, zastarjela ili oprostena ne učini novo krivično djelo.“

U stavu 3 riječi: „st. 1 i 2“ zamjenjuju se riječima: „st. 1, 2 i 3“.

Dosadašnji st. 3 i 4 postaju st. 4 i 5.

Član 16

Član 121 mijenja se i glasi:

„Ako je lice više puta osuđivano na kaznu zatvora, sud tom licu može dati rehabilitaciju ako su ispunjeni uslovi iz čl. 119 i 120 ovog zakonika u pogledu svakog krivičnog djela za koje je osuđeno.“

Član 17

U članu 123a stav 1 riječi: „maloljetnih lica,“ zamjenjuju se riječju „djeteta,“.

U stavu 7 riječi: „maloljetnim licima“ zamjenjuju se riječju „djecom“.

Član 18

U članu 125 stav 3, članu 132b stav 1, članu 132d stav 1, članu 132e stav 1, članu 132f stav 1, članu 164 stav 3, članu 209 st. 1 i 2, članu 210 st. 2 i 3, nazivu člana i članu 217, nazivu člana i članu 219, članu 220 stav 3, članu 293a stav 4, članu 300 stav 4, članu 301 stav 2, članu 444 st. 2, 3 i 8 i članu 446 stav 3 riječi: „maloljetno lice“ u različitom padežu zamjenjuju se riječju „dijete“ u odgovarajućem padežu.

Član 19

U članu 127 stav 3 poslije riječi „vozilom“ dodaje se zarez, a riječi: „i protjerivanja stranca iz zemlje“ zamjenjuju se riječima: „protjerivanja stranca iz zemlje, zabrane približavanja i udaljenja iz stana ili drugog prostora za stanovanje“.

Član 20

U članu 129 stav 1 riječi: „čl. 264 do 276b,“ zamjenjuju se riječima: „ članu 167, čl. 264 do 276c,“.

Član 21

U članu 132a u uvodnoj rečenici stava 1 riječi: „maloljetnim licem,“ zamjenjuju se riječju „djetetom,“, a u tački 2 riječi: „maloljetna lica,“ zamjenjuju se riječju „djeca,“.

Član 22

U nazivu člana 132c riječi: „maloljetna lica“ zamjenjuju se riječju „djeca“.

U stavu 1 riječi: „maloljetna lica“ zamjenjuju se riječju „djeca“, a riječi: „maloljetnim licem“ zamjenjuju se riječju „djetetom“.

Član 23

U članu 137 stav 1 riječi: „čl. 276a, 276b,“ zamjenjuju se riječima: „čl. 276a, 276b, 276c,“.

Član 24

U članu 138 stav 4 riječi: „čl. 268, 276a, 276b,“ zamjenjuju se riječima: „čl. 268, 276a, 276b, 276c,“.

Član 25

U članu 142 stav 7 riječ „četrnaest“ zamjenjuje se riječju „osamnaest“.

Stav 9 briše se.

Stav 22 mijenja se i glasi:

„(22) Zlonamjerni računarski program je program koji je napravljen da nanese štetu računaru, računarskoj mreži ili računarskim podacima, koji se bez saglasnosti korisnika ubacuje u računar sa namjerom ugrožavanja povjerljivosti, cjelovitosti ili dostupnosti računarskih podataka, aplikacija ili operativnih sistema ili na neki drugi način ometa rad računara ili računarske mreže.“

U stavu 31 riječ „drugovi“ zamjenjuje se riječju „supružnici“, a na kraju stava tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: „ako ovim zakonikom nije drukčije određeno.“

Poslije stava 32 dodaju se dva nova stava koji glase:

„(32a) Javnim uređajem, u smislu ovog zakonika, smatraju se uređaji za komunalnu, saobraćajnu, energetska i elektronsko-komunikacionu infrastrukturu i drugi uređaji u skladu sa propisima kojima se uređuju komunalne djelatnosti, saobraćaj, energetika, elektronske komunikacije i druge djelatnosti od javnog interesa.

(32b) Digitalna imovina je digitalni prikaz vrijednosti kojom se može digitalno trgovati ili prenositi i koja se može koristiti kao sredstva razmjene ili u svrhe investiranja.“

Član 26

U članu 149 stav 4, članu 205 stav 3, nazivu člana i članu 206 st. 1, 2 i 3, članu 207 stav 3 i članu 223 stav 2 poslije riječi „dijete“ u različitom padežu dodaju se riječi: „mlađe od četrnaest godina“ u odgovarajućem padežu.

Član 27

U članu 151a poslije stava 1 dodaju se tri nova stava koji glase:

„(2) Ko žensko lice navede da se podvrgne radnji iz stava 1 ovog člana ili joj u tome pomogne,

kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

(3) Ko djelo iz stava 1 ovog člana učini prema ženskom djetetu, kazniće se zatvorom od dvije do deset godina.

(4) Ako je usljed djela iz stava 1 ovog člana nastupila smrt ženskog lica odnosno djeteta, učinilac će se kazniti zatvorom od pet do petnaest godina.“

Član 28

U članu 151b stav 1 riječi: „tri mjeseca do pet godina.“ zamjenjuju se riječima: „jedne do osam godina.“.

Poslije stava 1 dodaju se dva nova stava koji glase:

„(2) Ko djelo iz stava 1 ovog člana učini prema djetetu, kazniće se zatvorom od dvije do deset godina.

(3) Ako je usljed djela iz stava 1 ovog člana nastupila smrt lica prema kome je djelo izvršeno,

učinilac će se kazniti zatvorom od pet do petnaest godina.“

Član 29

Član 152a briše se.

Član 30

U članu 159 stav 1 riječ „ljudska“ briše se.

Član 31

U članu 166 stav 1 riječi: „tri mjeseca“ zamjenjuju se riječima: „šest mjeseci“.

Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„(3) Ako je usljed djela iz stava 2 ovog člana nastupila smrt okrivljenog, učinilac će se kazniti zatvorom od pet do petnaest godina.“

Član 32

U članu 166a stav 2 riječi: „tri mjeseca do tri godine.“ zamjenjuju se riječima: „šest mjeseci do pet godina.“.

U stavu 3 riječi: „st. 1 i 2“ zamjenjuju se riječima: „stava 1“.

Član 33

U članu 167 stav 1 riječi: „nezakonito kazni” zamjenjuju se riječima: „kazni za djelo koje je to lice ili neko treće lice učinilo, ili se sumnja da ga je učinilo”, a riječi: „šest mjeseci do pet godina.” zamjenjuju se riječima: „jedne do osam godina.”.

U stavu 2 riječi: „jedne do osam godina.” zamjenjuju se riječima: „dvije do deset godina.”.

Poslije stava 2 dodaju se dva nova stava koji glase:

„(3) Ako je usljed djela iz stava 2 ovog člana nastupila smrt, učinilac će se kazniti zatvorom od pet do petnaest godina.

(4) Učiniocu krivičnog djela iz stava 2 ovog člana uz kaznu izriče se i mjera zabrane vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti.”

Član 34

U članu 168a stav 2 riječi: „bračnom ili vanbračnom drugu,” zamjenjuju se riječima: „bračnom ili vanbračnom supružniku, odnosno partneru u zajednici života lica istog pola,”.

U stavu 3 riječi: „maloljetnom licu,” zamjenjuju se riječju „djetetu,”.

Član 35

U članu 173 stav 1 riječi: „koji mu nijesu namijenjeni” brišu se.

Član 36

Poslije člana 175 dodaje se novi član koji glasi:

„Zloupotreba tuđeg snimka, fotografije, portreta, audio zapisa ili spisa sa seksualno eksplicitnim sadržajem

Član 175a

(1) Ko učini dostupnim trećem licu video ili drugi snimak, fotografiju, portret, audio zapis ili spis sa seksualno eksplicitnim sadržajem, bez pristanka lica na koje se spis odnosi, odnosno bez pristanka lica koje je prikazano na snimku, fotografiji ili portretu ili čiji je glas snimljen na audio zapisu,

kazniće se zatvorom do dvije godine.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se i ko upotrebom računarskog sistema ili na drugi način izradi novi ili preinači postojeći video ili drugi snimak, fotografiju, portret, audio zapis ili spis sa seksualno eksplicitnim sadržajem i upotrijebi ili učini dostupnim trećem licu takav snimak, fotografiju, portret, audio zapis ili spis kao istinite.

(3) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se i ko prijeti drugom da će učiniti dostupnim trećem licu njegov video ili drugi snimak, fotografiju, portret, audio zapis ili spis sa seksualno eksplicitnim sadržajem.

(4) Ko djelo iz st. 1 ili 2 ovog člana učini posredstvom informaciono-komunikacionih tehnologija ili na drugi način zbog čega su video ili drugi snimak, fotografija, portret, audio zapis ili spis sa seksualno eksplicitnim sadržajem postali dostupni većem broju lica,

kazniće se zatvorom do tri godine.

(5) Ako je djelo iz st. 1 do 4 ovog člana učinjeno prema djetetu, učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

(6) Ako djelo iz st. 1 do 5 ovog člana učini službeno lice u vršenju službe, kazniće se za djelo iz st. 1, 2 i 3 ovog člana kaznom zatvora od tri mjeseca do četiri godine, za djelo iz stava 4 ovog člana kaznom zatvora od tri mjeseca do pet godina, a za djelo iz stava 5 ovog člana kaznom zatvora od dvije do deset godina.

(7) Video ili drugi snimci, fotografije, portreti, audio zapisi i spisi, kao i posebni uređaji kojima je učinjeno krivično djelo iz ovog člana će se oduzeti.“

Član 37

U članu 202 stav 2 riječi: „bračnog druga ili lica koje je sa umrlim živjelo u trajnoj vanbračnoj zajednici,“ zamjenjuju se riječima: „bračnog ili vanbračnog supružnika, odnosno partnera u zajednici života lica istog pola,“.

Član 38

U članu 204 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„(3) Kaznom iz stava 2 ovog člana kazniće se i ko drugog prinudi na obljubu ili sa njom izjednačen čin sa trećim licem upotrebom sile ili prijetnjom da će neposredno napasti na život ili tijelo tog ili drugog lica.“

U stavu 3 riječi: „st. 1 ili 2“ zamjenjuju se riječima: „st. 1, 2 ili 3“.

U stavu 4 riječi: „st. 1, 2 ili 3“ zamjenjuju se riječima: „st. 1, 2, 3 ili 4“.

U stavu 5 riječi: „st. 1, 2 ili 3“ zamjenjuju se riječima: „st. 1, 2, 3 ili 4“, a poslije riječi „djetetu“ dodaju se riječi: „mlađem od četrnaest godina“.

Dosadašnji st. 3, 4 i 5 postaju st. 4, 5 i 6.

Član 39

U članu 208 stav 1 riječi: „st. 1, 2 i 3,“ zamjenjuju se riječima: „st. 1, 2, 3 i 4,“.

Član 40

Naziv člana 211 mijenja se i glasi: „**Iskorišćavanje djece za pornografiju**“.

U stavu 1 poslije riječi „djetetu“ dodaju se riječi: „mlađem od četrnaest godina“.

Član 41

U nazivu člana 211a riječi: „maloljetnog lica“ zamjenjuju se riječju „djeteta“.

U stavu 1 poslije riječi „dijete“ dodaju se riječi: „mlađe od četrnaest godina“.

Član 42

U nazivu člana 211b poslije riječi „djeteta“ dodaju se riječi: „mlađeg od četrnaest godina“.

U stavu 1 riječi: „stav 5,“ zamjenjuju se riječima: „stav 6,“, poslije riječi „djetetom“ dodaju se riječi: „mlađim od četrnaest godina“, a riječi: „najmanje deset godina.“ zamjenjuju se riječima: „od pet do deset godina.“.

Član 43

Poslije člana 211b dodaju se dva nova člana koji glase:

„Seksualno uznemiravanje

Član 211c

(1) Ko seksualno uznemirava drugo lice, kazniće se zatvorom do šest mjeseci.

(2) Ko seksualno uznemirava drugo lice kome je nadređen ili koje se prema njemu nalazi u odnosu zavisnosti ili koje je posebno ranjivo zbog dobi, bolesti, invaliditeta, zavisnosti, trudnoće, teške tjelesne ili duševne smetnje, kazniće se zatvorom do dvije godine.

(3) Seksualno uznemiravanje, u smislu ovog člana, je svaki oblik neželjenog verbalnog, neverbalnog ili fizičkog ponašanja seksualne prirode, kojim se želi povrijediti dostojanstvo

nekog lica ili grupe lica, odnosno kojim se postiže takav učinak, a naročito kad takvo ponašanje izaziva strah ili stvara neprijateljsko, ponižavajuće, zastrašujuće, degradirajuće ili uvredljivo okruženje.

(4) Gonjenje za djelo iz stava 1 ovog člana preduzima se po privatnoj tužbi.

Kršenje mjera posebnog nadzora

Član 211d

Ko prekrši mjere posebnog nadzora koje mu izrekne sud ili drugi državni organ propisane ovim zakonikom,

kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.“

Član 44

Čl. 213 i 214 mijenju se i glase:

„Zaključivanje više brakova ili životnih partnerstava lica istog pola

Član 213

(1) Ko zaključi novi brak ili životno partnerstvo lica istog pola iako se već nalazi u braku ili životnom partnerstvu lica istog pola,

kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se i ko zaključi brak ili životno partnerstvo lica istog pola sa licem za koje zna da se nalazi u braku ili životnom partnerstvu lica istog pola.

Zaključenje ništavog braka ili životnog partnerstva lica istog pola

Član 214

(1) Ko prilikom zaključenja braka ili životnog partnerstva lica istog pola prikrije od druge strane neku činjenicu zbog koje je brak ili životno partnerstvo lica istog pola ništavo ili drugu stranu dovede u zabludu ili održava u zabludi o toj činjenici,

kazniće se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.“

Član 45

Poslije člana 214 dodaje se novi član koji glasi:

„Prinudno zaključenje braka, vanbračne zajednice ili životnog partnerstva lica istog pola

Član 214a

(1) Ko silom ili prijetnjom prinudi drugo lice na zaključenje braka, stupanje u vanbračnu zajednicu ili zaključenje životnog partnerstva lica istog pola,

kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

(2) Ko silom ili prijetnjom prinudi ili navede dijete da zaključi brak, stupi u vanbračnu zajednicu ili zaključi životno partnerstvo lica istog pola ili mu ugovori brak ili vanbračnu zajednicu ili životno partnerstvo lica istog pola,

kazniće se zatvorom od jedne do pet godina.

(3) Ko drugo lice navede na odlazak ili odvede u inostranstvo u namjeri izvršenja djela iz st. 1 i 2 ovog člana,

kazniće se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.“

Član 46

U nazivu člana 215 i stavu 1 poslije riječi „brak“ u različitom padežu dodaju se riječi: „ili životno partnerstvo lica istog pola“ u odgovarajućem padežu.

Član 47

U članu 216 stav 2 poslije riječi „licem“ stavlja se tačka, a riječi: „ili ga na to navede.“ brišu se.

Član 48

Član 220 mijenja se i glasi:

„(1) Ko lako tjelesno povrijedi člana porodice ili porodične zajednice ili mu ugrozi sigurnost prijetnjom da će napasti na život ili tijelo tog ili njemu bliskog lica,

kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se i lice koje zlostavlja člana svoje porodice ili porodične zajednice ili prema njemu postupa na način koji vrijeđa ljudsko dostojanstvo.

(3) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se i lice koje na drugi način više puta primijeni nasilje, uputi prijetnju ili drskim ili bezobzirnim ponašanjem ugrozi ili naruši tjelesni ili duševni integritet člana svoje porodice ili porodične zajednice.

(4) Ako je pri izvršenju djela iz st. 1, 2 i 3 ovog člana korišćeno oružje, opasno oruđe ili drugo sredstvo podobno da tijelo teško povrijedi ili zdravlje teško naruši ili je djelo učinjeno u prisustvu djeteta,

učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do pet godina.

(5) Ako je usljed djela iz st. 1 do 4 ovog člana nastupila teška tjelesna povreda ili teško narušavanje zdravlja ili je djelo učinjeno prema djetetu,

učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

(6) Ako je usljed djela iz st. 1 do 5 ovog člana nastupila smrt člana porodice ili porodične zajednice,

učinilac će se kazniti zatvorom od pet do petnaest godina.

(7) Ko prekrši mjere zaštite od nasilja u porodici koje mu je sud ili drugi državni organ odredio na osnovu zakona,

kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(8) Članovima porodice ili porodične zajednice, u smislu ovog člana, smatraju se bračni ili vanbračni supružnik, njihova zajednička djeca i djeca svakog od njih, partner u zajednici života lica istog pola i djeca svakog od partnera, krvni srodnik i srodnik iz usvojenja u pravoj liniji bez ograničenja, a u pobočnoj liniji zaključno sa četvrtim stepenom, tazbinski srodnici zaključno sa drugim stepenom, partner u intimnoj vezi, lica koja žive u istom porodičnom domaćinstvu i lica koja imaju zajedničko dijete ili je dijete na putu da bude rođeno iako nikad nijesu živjela u istom porodičnom domaćinstvu. Članovima porodice ili porodične zajednice smatraju se i bivši bračni ili vanbračni supružnik, bivši partner u zajednici života lica istog pola, bivši tazbinski srodnici zaključno sa drugim stepenom i bivši partner u intimnoj vezi.“

Član 49

U članu 234 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„(4) Ako je djelom iz st. 1 i 2 ovog člana stečena imovinska korist u iznosu preko trideset hiljada eura,

učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.“

Dosadašnji stav 4 postaje stav 5.

Član 50

U članu 240 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„(3) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se i učinilac krivičnog djela krađe ako, bez obzira na vrijednost, ukradena stvar predstavlja javni uređaj ili djelove tih uređaja.“

Dosadašnji stav 3 postaje stav 4.

Član 51

U članu 242 stav 4 riječ „tri“ zamjenjuje se riječju „pet“.

Član 52

U članu 245 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„(4) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno na štetu finansijskih interesa Evropske unije, učinilac će se kazniti kaznom propisanom za to djelo.“

Član 53

U članu 256 stav 1 poslije riječi „pribavlja“ dodaju se riječi: „ili stvar predstavlja javni uređaj ili djelove tih uređaja“.

U stavu 3 poslije riječi „eura“ dodaju se riječi: „ili stvar predstavlja kulturno dobro“.

Član 54

U članu 257 riječi: „bračnom drugu, licu sa kojim učinilac živi u trajnoj vanbračnoj zajednici,“ zamjenjuju se riječima: „bračnom ili vanbračnom supružniku, odnosno partneru u zajednici života lica istog pola,“.

Član 55

U članu 268 poslije stava 5 dodaje se novi stav koji glasi:

„(6) Za djela iz st. 1, 2, 3 i 5 ovog člana, kazniće se propisanom kaznom i odgovorno lice u pravnom licu, ako je znalo, odnosno moglo i bilo dužno da zna da su novac ili druga imovina pribavljeni kriminalnom djelatnošću.“

Na kraju stava 7 tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: “kao i digitalnu imovinu.”. Dosadašnji st. 6 i 7 postaju st. 7 i 8.

Član 56

Član 271 mijenja se i glasi:

„Neovlašćena upotreba tuđeg naziva ili žiga

Član 271

Ko neovlašćeno koristi tuđi naziv privrednog društva, podružnice ili preduzetnika, tuđu oznaku geografskog porijekla, tuđi žig ili zaštitni znak ili tuđu posebnu oznaku robe ili unese pojedina obilježja ovih oznaka u svoj naziv, svoj žig ili zaštitni znak ili u svoju posebnu oznaku robe,

kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do tri godine.“

Član 57

Poslije člana 272 dodaju se četiri nova člana koji glase:

„Prevara u obavljanju privredne djelatnosti

Član 272a

(1) Ko u obavljanju privredne djelatnosti, u namjeri da sebi ili drugom pribavi protivpravnu imovinsku korist, dovede koga lažnim prikazivanjem ili prikrivanjem činjenica u zabludu ili ga održava u zabludi i time ga navede da nešto učini ili ne učini na štetu imovine subjekta privrednog poslovanja za koje ili u kojem radi ili drugog pravnog lica,

kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina i novčanom kaznom.

(2) Ako je djelom iz stava 1 ovog člana pribavljena imovinska korist ili je nanijeta šteta koja prelazi iznos od tri hiljade eura,

učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do osam godina i novčanom kaznom.

(3) Ako je djelom iz stava 1 ovog člana pribavljena imovinska korist ili je nanijeta šteta koja prelazi iznos od trideset hiljada eura,

učinilac će se kazniti zatvorom od dvije do deset godina i novčanom kaznom.

(4) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno na štetu finansijskih interesa Evropske unije, učinilac će se kazniti kaznom propisanom za to djelo.

Prevara u osiguranju

Član 272b

(1) Ko u namjeri da od društva za osiguranje naplati ugovorenu sumu, uništi, ošteti ili sakrije osiguranu stvar, pa zatim prijavi štetu,

kazniće se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se i ko u namjeri da od društva za osiguranje naplati ugovorenu sumu za slučaj tjelesnog oštećenja, tjelesne povrede ili narušenja zdravlja, prouzrokuje sebi takvo oštećenje, povredu ili narušenje zdravlja, pa zatim podnese zahtjev osiguravajućem društvu.

(3) Ako je djelom iz st. 1 i 2 ovog člana pribavljena imovinska korist ili je nanijeta šteta koja prelazi iznos od tri hiljade eura,

učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

(4) Ako je djelom iz st. 1 i 2 ovog člana pribavljena imovinska korist ili je nanijeta šteta koja prelazi iznos od trideset hiljada eura,

učinilac će se kazniti zatvorom od dvije do deset godina.

Zloupotreba u vezi sa javnom nabavkom

Član 272c

(1) Ko u vezi sa javnom nabavkom podnese ponudu zasnovanu na lažnim podacima ili se protivno zakonu dogovara sa ostalim ponuđačima ili preduzme druge protivpravne radnje u namjeri da time utiče na donošenje odluka naručioca javne nabavke,

kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se i lice koje kod naručioca javne nabavke iskorišćavanjem svog položaja ili ovlašćenja, prekoračenjem granice svog ovlašćenja ili nevršenjem svoje dužnosti krši zakon ili druge propise o javnim nabavkama i time prouzrokuje štetu javnim sredstvima.

(3) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se i lice koje nekom subjektu prilagođava uslove javne nabavke ili sklapa ugovor sa ponuđačem čija je ponuda u suprotnosti sa uslovima iz dokumentacije za nadmetanje.

(4) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se i lice koje iskorišćavanjem svog položaja ili ovlašćenja, prekoračenjem granice svog ovlašćenja ili nevršenjem svoje dužnosti daje, preuzima ili ugovara poslove za svoju djelatnost ili djelatnost lica u odnosu na koje postoji sukob interesa.

(5) Ako je djelo iz st. 1 do 4 ovog člana učinjeno u vezi sa javnom nabavkom čija vrijednost prelazi iznos od sto hiljada eura,

učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do deset godina.

(6) Ako je djelo iz st. 1 do 4 ovog člana, učinjeno na štetu finansijskih interesa Evropske unije,

učinilac će se kazniti kaznom propisanom za to djelo.

(7) Učinilac iz stava 1 ovog člana koji dobrovoljno otkrije da se ponuda zasniva na lažnim podacima ili na nedozvoljenom dogovoru sa ostalim ponuđačima ili da je preduzeo druge radnje u namjeri da utiče na donošenje odluka naručioca prije nego što se zaključi ugovor o javnoj nabavci, može se osloboditi od kazne.

Zloupotreba u postupku privatizacije

Član 272d

(1) Ko u postupku privatizacije podnošenjem ponude zasnovane na lažnim podacima ili protivpravnim dogovoranjem sa drugim učesnicima u postupku ili preduzimanjem druge protivpravne radnje utiče na tok postupka ili donošenje odluke organa nadležnog za sprovođenje postupka privatizacije,

kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se i službeno lice koje iskorišćavanjem svog položaja ili ovlašćenja, prekoračenjem granice svog ovlašćenja ili nevršenjem svoje dužnosti krši zakon ili druge propise o privatizaciji i time prouzrokuje štetu kapitalu ili umanju imovinu koja je predmet privatizacije.

(3) Ako je djelo iz st. 1 i 2 ovog člana učinjeno u vezi sa privatizacijom čija procijenjena vrijednost prelazi iznos od milion eura,

učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do deset godina.“

Član 58

Poslije člana 276b dodaje se novi član koji glasi:

„Primanje i davanje mita u postupku stečaja

Član 276c

(1) Povjerilac ili član odbora povjerilaca koji zahtijeva ili primi mito ili koji prihvati ponudu ili obećanje mita za sebe ili drugog da glasa na određeni način ili da ne glasa ili da preduzme drugu radnju radi oštećenja nekog od povjerilaca u stečajnom postupku,

kazniće se zatvorom od jedne do osam godina.

(2) Ako djelo iz stava 1 ovog člana izvrši stečajni upravnik, stečajni sudija ili vještak, kazniće se zatvorom od dvije do deset godina.

(3) Ko povjeriocu, članu odbora povjerilaca, stečajnom upravniku, stečajnom sudiji ili vještaku, obeća ili da mito radi izvršenja djela iz st. 1 i 2 ovog člana, kazniće se zatvorom od jedne do osam godina.

(4) Učinilac djela iz stava 3 ovog člana koji je dao mito na zahtjev povjerioca, člana odbora povjerilaca, stečajnog upravnika, stečajnog sudije ili vještaka, a djelo je prijavio prije nego što je saznao da je ono otkriveno, može se osloboditi od kazne.

(5) Dato mito oduzeće se.“

Član 59

U članu 281a stav 1 tačka 3 poslije riječi „drugi“ dodaje se riječ „sličan“.

Član 60

U članu 294 stav 1 i članu 295 stav 3 riječ „maloljetno“ u različitom padežu zamjenjuje se riječju „dijete“ u odgovarajućem padežu.

Član 61

Poslije člana 308 dodaju se dva nova člana koji glase:

„Uništenje gljiva

Član 308a

(1) Ko kršeći propise uništava ili oštećuje plodonosna tijela gljiva ili micelijum gljiva u većoj mjeri ili na širem prostoru,

kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

- (2) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno prema posebno zaštićenim vrstama gljiva, učinilac će se kazniti zatvorom od šest mjeseci do pet godina.
- (3) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno iz nehata, učinilac će se kazniti novčanom kaznom ili zatvorom do šest mjeseci.
- (4) Ako je djelo iz stava 2 ovog člana učinjeno iz nehata, učinilac će se kazniti zatvorom do tri godine.
- (5) Ko neovlašćeno posjeduje gljive koje pripadaju posebno zaštićenim vrstama gljiva ili uzima uzorke te vrste, kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

Neovlašćena eksploatacija i oštećenje pri eksploataciji rječnog nanosa

Član 308b

- (1) Ko neovlašćeno vrši eksploataciju rječnog nanosa, kazniće se novčanom kaznom i zatvorom do tri godine.
- (2) Ko eksploatacijom rječnog nanosa ošteti korito, obale ili regulacione objekte, kazniće se zatvorom od jedne do osam godina i novčanom kaznom.
- (3) Predmeti koji su upotrijebljeni za izvršenje djela iz st. 1 i 2 ovog člana oduzeće se.“

Član 62

U članu 309 st. 1 i 2 mijenjaju se i glase:

- „(1) Ko kršeći propise ubije, povrijedi, muči ili na drugi način zlostavlja životinju, kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.
- (2) Ako je usljed djela iz stava 1 ovog člana došlo do ubijanja, povređivanja ili mučenja većeg broja životinja ili je djelo učinjeno prema životinjama koje pripadaju posebno zaštićenim životinjskim vrstama, učinilac će se kazniti zatvorom od šest mjeseci do pet godina.“

Član 63

Poslije člana 309 dodaje se novi član koji glasi:

„Obučavanje životinja za borbe i organizovanje borbi životinja

Član 309a

- (1) Ko iz koristoljublja obučava životinje za borbe, organizuje ili finansira borbe životinja ili borbe između životinja i ljudi ili ko organizuje ili učestvuje u klađenju na ovakvim borbama, kazniće se novčanom kaznom i zatvorom od šest mjeseci do tri godine.
- (2) Ko prisustvuje ili omogućiti prisustvo djetetu borbama iz stava 1 ovog člana, kazniće se novčanom kaznom i zatvorom do jedne godine.
- (3) Ko odgaja, drži, proda ili preda drugom životinju za namjenu iz stava 1 ovog člana, kazniće se kaznom zatvora od šest mjeseci do dvije godine i novčanom kaznom.
- (4) Životinja iz st. 1 i 3 ovog člana oduzeće se, osim ako pripada licu koje nije povezano sa djelom iz st. 1, 2 i 3 ovog člana.“

Član 64

Poslije člana 312 dodaje se novi član koji glasi:

„Unošenje i širenje invazivne strane vrste

Član 312a

(1) Ko protivno propisima unosi, širi, uzgaja, razmnožava, prevozi, upotrebljava, razmjenjuje ili stavlja na tržište invazivne strane vrste sa liste invazivnih stranih vrsta koje utvrđuje nadležni organ u Crnoj Gori,

kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(2) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno iz nehata, učinilac će se kazniti novčanom kaznom ili zatvorom do šest mjeseci.“

Član 65

U članu 323 stav 1 riječi: „ili zatvorom do jedne godine.“ zamjenjuju se riječima: „i zatvorom do tri godine.“

U stavu 2 riječi: „tri mjeseca do tri godine“ zamjenjuju se riječima: „jedne do pet godina“.

Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„(3) Predmeti koji su upotrijebljeni za izvršenje krivičnog djela iz st. 1 i 2 ovog člana oduzeće se.“

Član 66

U članu 324 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„(3) Predmeti koji su upotrijebljeni za izvršenje krivičnog djela iz st. 1 i 2 ovog člana oduzeće se.“

Dosadašnji stav 3 postaje stav 4.

Član 67

Član 327 mijenja se i glasi:

„Izazivanje opšte opasnosti

Član 327

(1) Ko izazivanjem požara ili eksplozije dovede u opasnost život ili tijelo ljudi ili imovinu čija vrijednost prelazi iznos od dvadeset hiljada eura,

kazniće se zatvorom od jedne do osam godina.

(2) Ko poplavom, otrovom ili otrovnim gasom, radioaktivnim ili drugim jonizujućim zračenjem, električnom energijom, motornom silom ili kakvom drugom opšteopasnom radnjom ili opšteopasnim sredstvom izazove opasnost za život ili tijelo ljudi ili imovinu čija vrijednost prelazi iznos od dvadeset hiljada eura,

kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

(3) Kaznom iz stava 2 ovog člana kazniće se službeno ili odgovorno lice koje ne postavi propisane uređaje za zaštitu od požara, poplave, eksplozije, otrova ili otrovnog gasa, radioaktivnih ili drugih jonizujućih zračenja, električne energije ili drugih opasnih sredstava ili ove uređaje ne održava u ispravnom stanju ili ih u slučaju potrebe ne stavi u dejstvo ili uopšte ne postupa po propisima ili tehničkim pravilima o mjerama zaštite i time izazove opasnost za život ili tijelo ljudi ili imovinu čija vrijednost prelazi iznos od dvadeset hiljada eura.

(4) Ako su djela iz st. 1, 2 i 3 ovog člana učinjena na mjestu gdje je okupljen veći broj ljudi,

učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do deset godina.

(5) Ako je djelo iz st. 1 do 4 ovog člana učinjeno iz nehata, učinilac će se kazniti zatvorom do tri godine.”

Član 68

U članu 328 stav 1 riječi: „za vodu, toplotu, gas, električnu ili drugu energiju ili uređaje sistema veza ili drugi javni uređaj“ zamjenjuju se riječima: „ili djelove tih uređaja“,“.

Član 69

U članu 338 stav 1 riječi: „st. 1 do 3,“ zamjenjuju se riječima: „st. 1 do 4,“, a riječi: „jedne do osam godina.“ zamjenjuju se riječima: „dvije do deset godina.“

U stavu 2 riječi: „st. 1 do 3,“ zamjenjuju se riječima: „st. 1 do 4,“, a riječi: „dvije do dvanaest godina.“ zamjenjuju se riječima: „tri do petnaest godina.“

U st. 3 i 4 riječi: „čl. 327 stav 4,“ zamjenjuju se riječima: „čl. 327 stav 5,“.

Član 70

U nazivu člana 351 i st. 1 i 2 riječi: „računarski virus“ u različitom padežu zamjenjuju se riječima: „zlonamjerni računarski program“ u odgovarajućem padežu.

Član 71

U članu 370 stav 1 poslije riječi „porijekla,“ dodaje se riječ „jezika,“.

Član 72

U članu 385 stav 3 mijenja se i glasi:

„(3) Za djelo iz stava 1 ovog člana neće se kazniti lice kojem je učinilac bračni ili vanbračni supružnik, odnosno partner u zajednici života lica istog pola, srodnik po krvi u pravoj liniji, brat ili sestra, usvojlac ili usvojenik, kao i bračni ili vanbračni supružnik, odnosno partner u zajednici života lica istog pola nekog od navedenih lica.“

Član 73

U članu 386 stav 3 mijenja se i glasi:

„(3) Za neprijavlivanje krivičnog djela ili učinioca iz st. 1 i 2 ovog člana neće se kazniti lice kojem je učinilac bračni ili vanbračni supružnik, odnosno partner u zajednici života lica istog pola, srodnik po krvi u pravoj liniji, brat ili sestra, usvojlac ili usvojenik, kao i bračni ili vanbračni supružnik, odnosno partner u zajednici života lica istog pola nekog od navedenih lica, kao i branilac, ljekar ili vjerski ispovjednik učinioca.“

Član 74

U članu 387 stav 5 mijenja se i glasi:

„(5) Za djelo iz st. 1 do 3 ovog člana neće se kazniti lice kojem je učinilac bračni ili vanbračni supružnik, odnosno partner u zajednici života lica istog pola, srodnik po krvi u pravoj liniji, brat ili sestra, usvojlac ili usvojenik, kao i bračni ili vanbračni supružnik, odnosno partner u zajednici života lica istog pola nekog od navedenih lica.“

Član 75

Član 398 mijenja se i glasi:

„(1) Ko prijeti većem broju građana da će izvršiti krivično djelo za koje se može izreći kazna zatvora od pet godina ili teža kazna i time izazove paniku ili značajnije uznemirenje građana,

kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(2) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno putem medija ili drugih sredstava javnog obavještavanja ili sličnih sredstava ili na javnom skupu,

učinilac će se kazniti zatvorom do tri godine.“

Član 76

Član 403 mijenja se i glasi:

„Nedozvoljeno držanje i nošenje oružja i eksplozivnih materija

Član 403

- (1) Ko neovlašćeno drži vatreno oružje, njegove djelove, municiju ili eksplozivne materije,
kazniće se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.
- (2) Ako je predmet djela iz stava 1 ovog člana vatreno oružje, municija, eksplozivne materije ili na njima zasnovane materije, disperzno ili gasno oružje čija je proizvodnja, prodaja, nabavka, zamjena ili držanje zabranjeno građanima ili veća količina oružja, municije ili sredstava ili oružje ili druga sredstva velike razorne moći,
učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do šest godina.
- (3) Ko neovlašćeno nosi predmete iz stava 1 ovog člana,
kazniće se zatvorom od jedne do pet godina.
- (4) Ko neovlašćeno nosi predmete iz stava 2 ovog člana,
kazniće se zatvorom od jedne do osam godina.
- (5) Ko nosi predmete iz stava 1 ovog člana bez dozvole, iako ima dozvolu da te predmete nabavlja i drži,
kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do tri godine.
- (6) Ko drži predmete iz stava 1 ovog člana sa lažnim, izbrisanim, uklonjenim ili izmijenjenim oznakama,
kazniće se zatvorom od jedne do osam godina.
- (7) Ko neovlašćeno nosi predmete iz stava 6 ovog člana,
kazniće se zatvorom od dvije do deset godina.
- (8) Ako je djelo iz st. 6 i 7 ovog člana učinjeno u odnosu na predmete iz stava 2 ovog člana,
učinilac će se kazniti zatvorom od tri do dvanaest godina.
- (9) Oružje, njegovi djelovi, municija i eksplozivne materije iz st. 1, 2, 6 i 7 ovog člana oduzeće se.“

Član 77

Poslije člana 403 dodaju se tri nova člana koji glase:

„Nedozvoljena proizvodnja oružja i eksplozivnih materija

Član 403a

- (1) Ko neovlašćeno proizvodi vatreno oružje, njegove djelove, municiju ili eksplozivne materije ili učini upotrebljivim deaktivirano vatreno oružje,
kazniće se zatvorom od jedne do osam godina i novčanom kaznom.
- (2) Ako je predmet djela iz stava 1 ovog člana vatreno oružje, njegovi djelovi, municija, eksplozivne materije ili na njemu zasnovane materije, disperzno ili gasno oružje čija je proizvodnja, prodaja, nabavka, zamjena ili posjedovanje zabranjena ili veća količina oružja, njegovih djelova, municije ili uređaja ili oružja i drugih sredstava velike razorne moći,
učinilac će se kazniti zatvorom od dvije do dvanaest godina i novčanom kaznom.
- (3) Oružje, njegovi djelovi, municija i eksplozivne materije iz st. 1 i 2 ovog člana oduzeće se.

Nedozvoljena trgovina oružjem i eksplozivnim materijama

Član 403b

(1) Ko neovlašćeno prodaje ili nudi na prodaju ili radi prodaje kupuje, drži ili prenosi ili posreduje u prodaji ili kupovini ili na drugi način neovlašćeno stavlja u promet vatreno oružje, njegove djelove, municiju ili eksplozivne materije,

kazniće se zatvorom od jedne do osam godina i novčanom kaznom.

(2) Ko u namjeri vršenja djela iz stava 1 ovog člana unosi ili iznosi iz Crne Gore ili prenosi preko teritorije Crne Gore vatreno oružje, njegove djelove, municiju ili eksplozivne materije,

kazniće se zatvorom od dvije do deset godina i novčanom kaznom.

(3) Ako je učinilac djela iz st. 1 i 2 ovog člana organizovao mrežu preprodavaca ili posrednika,

kazniće se zatvorom od tri do petnaest godina i novčanom kaznom.

(4) Kaznom iz stava 3 ovog člana kazniće se učinilac ako je predmet djela iz st. 1 i 2 ovog člana vatreno oružje, municija, eksplozivne materije ili na njima zasnovane materije, disperzno ili gasno oružje čija je proizvodnja, prodaja, nabavka, zamjena ili držanje građanima zabranjeno ili veća količina oružja, municije ili sredstava ili oružja i drugih sredstava velike razorne moći ili je oružje neobilježeno ili nije pravilno označeno.

(5) Ako učinilac djela iz st. 1 do 4 ovog člana otkrije od koga je nabavljeno vatreno oružje, njegovi djelovi, municija ili eksplozivne materije, može se osloboditi od kazne.

(6) Oružje, njegovi djelovi, municija i eksplozivne materije iz st. 1, 2 i 4 ovog člana oduzeće se.

Falsifikovanje i uklanjanje oznaka sa oružja i eksplozivnih materija

Član 403c

(1) Ko izbriše, ukloni, izmijeni ili stavi lažne oznake na vatreno oružje, njegove djelove, municiju ili eksplozivne materije,

kazniće se zatvorom od jedne do osam godina.

(2) Ako je predmet djela iz stava 1 ovog člana vatreno oružje, municija, eksplozivne materije ili na njima zasnovane materije, disperzno ili gasno oružje čija je proizvodnja, prodaja, nabavka, zamjena ili posjedovanje zabranjeno građanima, ili veća količina oružja, municije ili sredstava ili oružja i drugih sredstava velike razorne moći,

učinilac će se kazniti zatvorom od dvije do deset godina.

(3) Oružje, njegovi djelovi, municija i eksplozivne materije iz st. 1 i 2 ovog člana oduzeće se.“

Član 78

U članu 415 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„(3) Ko u namjeri da prikrije stvarnog vlasnika ne unese u Registar stvarnih vlasnika podatke o stvarnom vlasniku ili unese netačan podatak kao tačan, promijeni ili izbriše tačan podatak o stvarnom vlasniku,

kazniće se zatvorom od tri mjeseca do pet godina.“

Član 79

U članu 440 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„(2) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se i vojni zapovjednik ili lice koje faktički vrši ovu funkciju ili pretpostavljeno civilno lice koje ne preduzme potrebne mjere da se kazni podređeni koji je izvršio neko od krivičnih djela iz čl. 426 do 430, člana 432, čl. 434 do 437 i člana 439 ovog zakonika.“

Dosadašnji stav 2 postaje stav 3.

Član 80

U članu 443 stav 3 poslije riječi „invaliditeta,“ dodaju se riječi: „državljanstva, jezika,“.
Poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„(4) Kaznom iz stava 3 ovog člana kazniće se ko putem računarskog sistema čuva, širi ili na drugi način čini dostupnim materijal koji je namijenjen izvršenju djela iz stava 3 ovog člana.“

U stavu 4 riječi: „st. 1 do 3“ zamjenjuju se riječima: „st. 1 do 4“, a riječi: „stava 3“ zamjenjuju se riječima: „st. 3 i 4“.

Dosadašnji stav 4 postaje stav 5.

Član 81

U članu 444 stav 1 riječi: „Ko silom ili prijetnjom“ zamjenjuju se riječima: „Ko silom, prijetnjom ili otmicom“.

U st. 2, 3 i 8 riječi: „maloljetnom licu“ zamjenjuju se riječju „djetetu“.

Poslije stava 4 dodaje se novi stav koji glasi:

„(5) Ako je usljed djela iz stava 3 ovog člana nastupila teška tjelesna povreda djeteta, učinilac će se kazniti zatvorom od najmanje pet godina.“

U stavu 8 riječi: „stava 7“ zamjenjuju se riječima: „stava 8“.

Poslije stava 9 dodaje se novi stav koji glasi:

„(11) Za djela iz stava 1 ovog člana neće se kazniti lice koje je kao direktna žrtva bilo prinuđeno na učešće u kriminalnim djelatnostima iz stava 1 ovog člana.“

Dosadašnji st. 5 do 9 postaju st. 6 do 10.

Član 82

U nazivu člana 445 riječi: „maloljetnim licima“ zamjenjuju se riječju „djecom“.

Stav 1 mijenja se i glasi:

„1) Ko oduzme dijete radi njegovog usvojenja protivno važećim propisima ili ko usvoji takvo dijete ili posreduje u takvom usvojenju ili ko u tom cilju kupi, proda ili preda dijete ili ga prevozi, obezbjeđuje mu smještaj ili ga prikriva,
kazniće se zatvorom od jedne do deset godina.

Član 83

Poslije člana 445 dodaje se novi član koji glasi:

„Prodaja djece

Član 445a

Ko drugome protivpravno nudi, prihvata ili posreduje u prebacivanju djeteta za novčanu ili drugu naknadu,
kazniće se zatvorom od jedne do deset godina.“

Član 84

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore sadržan je u odredbi člana 16 stav 5 Ustava Crne Gore kojim je propisano da se zakonom u skladu sa Ustavom uređuju i druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Potreba donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore zasniiva se na više razloga. Najvažniji razlozi su usaglašavanje sa konvencijama Savjeta Evrope i Ujedinjenih nacija, pravnim standardima Evropskog suda za ljudska prava i drugim međunarodnim dokumentima. Zatim, dalje osavremenjivanje opšteg i posebnog dijela Krivičnog zakonika na osnovu dobre prakse drugih evropskih krivičnopravnih sistema, otklanjanje pojedinih zakonskih neusklađenosti i dalje unaprijeđenje određenih postojećih rješenja.

Iako je Krivični zakonik u velikoj meri usaglašen sa standardima i aktima Evropske unije, Savjeta Evrope i Ujedinjenih nacija, određena dokumenta Evropske unije i Savjeta Evrope, kao i pravne tekovine Evropske unije zahtijevaju njegovo dalje usaglašavanje. Usaglašavanje je potrebno ne samo u odnosu na određena dokumenta, već i u odnosu na neka prevaziđena rješenja koja sudska praksa sama, bez intervencije zakonodavca, ne može uspješno da riješi i prilagodi ih novonastalim prilikama.

Prilikom pripreme ovog predloga Zakona izvršeno je preispitivanje i nekih odredaba koja su našla svoje mjesto u skorije vrijeme. Sugestije i predlozi koji dolaze iz pravosuđa i stručne javnosti u pogledu potrebe određenih intervencija u Krivičnom zakoniku takođe su našle mjesto u Predlogu zakona. Opravdano je dalje unapređivanje određenih rješenja, usklađivanje sa drugim propisima i otklanjanje eventualnih neusklađenosti. Takođe, na osnovu završenih analitičkih pregleda i ekspertskih misija iskristalisale su se određene potrebe za dalju izmjenu i dopunu krivičnog materijalnog zakonodavstva. Izmjene i dopune Krivičnog zakonika iz 2017. godine u najvećoj mjeri usaglasile su crnogorsko materijalno krivično zakonodavstvo sa standardima Evropske unije, Savjeta Evrope i Ujedinjenih nacija, ali potrebno je nastaviti reformu koja je započeta.

Ministarstvo pravde kontinuirano prati implementaciju Krivičnog zakonika Crne Gore, prati potrebe društvenog ambijenta i uvažava inicijative i predloge za izmjenu koji pristižu na njegovu adresu. Posebna pažnja posvećuje se unapređenju krivičnog zakonodavstva u dijelu njegove harmonizacije sa relevantnim evropskim i međunarodnim standardima. Predstavnici Ministarstva pravde su članovi većeg broja komiteta SE i UN-a koji se bave krivičnim pravosuđem, i na taj način direktno učestvuju u radu samih komiteta i odbrani izvještaja o ostvarenom napretku Crne Gore u ovoj oblasti.

Imajući u vidu primjedbe stručne javnosti i građana Crne Gore na dosadašnju primjenu Krivičnog zakonika Crne Gore u određenim djelovima, zatim preporuke Evropske komisije, preporuke relevantnih komiteta Savjeta Evrope i Ujedinjenih nacija, postoji više razloga zbog kojih je bilo potrebno izvršiti izmjene i dopune materijalnog krivičnog zakonodavstva kako bi Crna Gora imala jedan savremeni i evropski krivični zakonik koji će predstavljati dobru osnovu za borbu protiv savremenih oblika kriminaliteta.

III. USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Predlog zakona je usklađivan sa konvencijama Savjeta Evrope i Ujedinjenih nacija kao izvorima međunarodnog krivičnog prava.

Predlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika sadrži odredbe koje su u skladu sa sljedećim međunarodnim dokumentima:

- ✓ Konvencijom Ujedinjenih nacija o pravima djeteta;
- ✓ Konvencijom Savjeta Evrope o zaštiti djece od seksualnog iskorišćavanja i seksualnog zlostavljanja iz 2007. godine (Lanzarot konvencija);
- ✓ Konvencijom Savjeta Evrope o borbi protiv trgovine ljudima iz 2005. godine;
- ✓ Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i osnovnim slobodama;
- ✓ Konvencijom Savjeta Evrope o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i porodičnog nasilja (Istanbulska konvencija);
- ✓ Konvencijom Savjeta Evrope o računarskom kriminalu;
- ✓ Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom iz 2006. godine;
- ✓ Konvencijom UN o suzbijanju trgovine ljudima i iskorišćavanju prostitucije drugih iz 1949. godine;
- ✓ Konvencijom UN protiv transnacionalnog organizovanog kriminala;
- ✓ Protokolom Ujedinjenih nacija protiv nezakonite proizvodnje i prometa vatrenim oružjem, njegovim djelovima, sklopovima i municijom;
- ✓ Fakultativnim protokolom uz Konvenciju o pravima djeteta o prodaji djece, dječijoj prostituciji i pornografiji iz 2000. godine.

Standardi Evropske unije sadržani su osnivačkim ugovorima, Povelji Evropske unije o ljudskim pravima i slobodama i *acquis-u*. Standardi sadržani u sekundarnom zakonodavstvu Evropske unije u ovoj oblasti su:

- ✓ Direktivom (EU) 2017/1371 Evropskog parlamenta i Savjeta o suzbijanju prevara počinjenih protiv finansijskih interesa Unije krivičnopravnim sredstvima ;
- ✓ Direktivom (EU) 2018/843 Evropskog parlamenta i Savjeta o izmjeni Direktive (EU) 2015/849 o sprječavanju korišćenja finansijskog sistema u svrhu pranja novca ili finansiranja terorizma i o izmjeni direktiva 2009/138/EZ i 2013/36/EU;
- ✓ Direktiva (EU) 2018/1673 Evropskog parlamenta i Vijeća od 23. oktobra 2018. o suzbijanju pranja novca krivičnopravnim sredstvima;
- ✓ Direktiva 2011/36/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 5. aprila 2011. o sprječavanju i borbi protiv trgovine ljudima i zaštiti njenih žrtava, te zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/629/JHA.

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Članom 1 Predloga zakona predložene su izmjene člana 28 ovog zakonika u pogledu brisanja tačke 3 ovog stava koja se odnosi na krivična djela učinjena putem medija za koje je odgovoran urednik, odnosno lice koje ga je zamjenjivalo u vrijeme objavljivanja informacije ako su u vrijeme objavljivanja informacije postojale stvarne ili pravne smetnje za gonjenje autora, koje i dalje traju. Brisanje ove tačke neophodno je da bi se spriječilo ugrožavanje slobode izražavanja. Ova zakonska odredba, doduše, govori samo o zabludi iz opravdanih razloga (član 28 stav 3 KZ) što bi se moglo shvatiti kao neotklonjiva stvarna zabluda. To bi značilo da ako je bio u neotklonjivoj stvarnoj zabludi u pogledu neke od tih

okolnosti, da je isključena njegova krivica. Postavlja se pitanje kako riješiti slučaj kada je on bio u otklonjivoj stvarnoj zabludi (odnosno kada u zabludi nije bio iz opravdanih razloga), što će u praksi češće doći u obzir. Ako je urednik, odnosno lice koje ga zamjenjuje, bio u zabludi iz nehata, ne može postojati umišljajno, već samo nehatno krivično djelo ako ga zakon uopšte predviđa. Po prirodi stvari, putem štampe i drugih sredstava javnog informisanja ne vrše se nehatna krivična djela (ipak, to je moguće zamisliti: npr. nehatno odavanje tajnih podataka – član 369 stav 3), tako da se praktično ova odredba svodi na to da nepostojanje svijesti kod urednika o okolnostima iz tač. 1, 2 i 3 isključuje njegovu krivicu. Ovakvo rješenje donekle ograničava objektivnu odgovornost urednika.

Članom 2 Predloga zakona propisuje se i da će sud odrediti da osuđeni kome je određeno izvršenje kazne zatvora u prostorijama u kojima stanuje ostatak kazne zatvora izdržati u Upravi za izvršenje krivičnih sankcija i u slučajevima kada ometa, oštećuje ili uklanja uređaj za praćenje ili na drugi način onemogućiti ili odbija izvršenje kazne zatvora na ovaj način ili postane nedostupan. Kazna zatvora koja se izdržava u prostorijama u kojima osuđeni stanuje (tzv. kućni zatvor) je danas realizovana u brojnim stranim zakonodavstvima. Međutim, praksa izvršenja kazne zatvora na ovaj način pokazuje da je neophodno unaprijeđenje ove norme.

Članom 3 izvršene su izmjene člana 37 ovog zakonika koje se odnose na uslovni otpust. Naime, u odnosu na uslov da li je osuđeni nadoknadio štetu koju je prouzrokovao krivičnim djelom i vratio imovinsku korist stečenu izvršenjem krivičnog djela, dodaje se i uslov koji se odnosi na njegovu mogućnost da isto i uradi, dok se dio da li je postignuta svrha kažnjavanja briše.

Članom 4 Predloga zakona izvršene su izmjene člana 41 ovog zakonika koji se odnosi na rad u javnom interesu. Naime, daje se mogućnost da ukoliko učinilac krivičnog djela kojem je određen rad u javnom interesu to sam zahtjeva ili je saglasan, rad u javnom interesu može trajati i duže od šezdeset časova u toku jednog mjeseca. Takođe, ukazala se potreba za izmjenom stava 6 ovog člana u smislu preciziranja odredbe u dijelu koji se odnosi na situacije kada nije obavljen dio ili svi časovi izrečene kazne. Nadalje, dodaje se novi stav koji se odnosi na dobro vladanje i ispunjavanje svih obaveza vezanih za rad u javnom interesu i mogućnosti suda da kaznu umanjí za jednu trećinu.

Članom 5 Predloga zakona vrši se usklađivanje sa preporukom iz Izvještaja Evropske komisije za borbu protiv rasizma i netrpeljivosti (ECRI) u Crnoj Gori, koja navodi da u članu 42a prema kojem se mržnja zbog pripadnosti rasi, vjeroispovijesti, nacionalne ili etničke pripadnosti, pola, seksualne orijentacije ili rodnog identiteta drugog lica smatra otežavajućom okolnošću za sva druga krivična djela kao po stavu 21 GPR br. 7, te da je to u skladu sa uslovom GPR br. 7 stav 18c, ali nedostaju osnovi jezika i državljanstva.

Članom 6 i članom 7 Predloga zakona, a u skladu sa inicijativom Uprave policije, izmjenjene su i odredbe koje se odnose na odmjeravanje kazne u slučaju povrata. Činjenicu da je neko ranije osuđen za krivično djelo učinjeno sa umišljajem sud obavezno uzima kao otežavajuću okolnost. Kod „običnog povrata” predviđeno je da sud ne može izreći kaznu ispod granice propisane zakonom ili blažu vrstu kazne ako je učinilac krivičnog djela učinjenog sa umišljajem ranije osuđen za umišljajno krivično djelo i ako od ranije osude ili izdržane kazne nije proteklo pet godina, izuzev ako zakon predviđa da se kazna može ublažiti ili ako zakon predviđa da se učinilac može osloboditi od kazne, a sud ga ne oslobodi od kazne. Kada je u pitanju dosadašnji višestruki povrat (ranije dvije ili više osuda), ovim izmjenama uvodi se „specijalni povrat“, a čije određenje se sastoji u tome da je sud obavezan da za krivično djelo učinjeno sa umišljajem, za koje je propisana kazna zatvora, izrekne kaznu iznad polovine raspona propisane kazne, pod uslovom da je učinilac ranije

bio dva ili više puta osuđivan za ista ili istovrsna krivična djela sa umišljajem na kaznu zatvora od najmanje šest mjeseci.

Članom 8 vrši se izmjena člana 45 stav 1 tačke 3 u pogledu uslova kada sud može učiniocu krivičnog djela izreći kaznu ispod granice propisane zakonom ili blažu vrstu kazne (sudsko ublažavanje), te je precizirana tačka 3 ovog stava u smislu otklanjanja različitog tumačenja navedene odredbe. Naročito olakšavajuće okolnosti sasvim sigurno nijesu obične olakšavajuće okolnosti, ali nijesu ni ono što treba da predstavlja privilegujuću okolnost kao dopunski element u biću krivičnog djela, kao osnov da se već u samom zakonu predvidi lakši oblik krivičnog djela. Dalje, treba imati u vidu i to da bi široko tumačenje još manje bilo u skladu sa smislom i svrhom ublažavanja kazne koje treba da predstavlja izuzetan način odmjeravanja kazne i koji sudska praksa i inače šire koristi nego što je to intencija zakonodavca.

Članom 9 Predloga zakona unijeta je neophodna intervencija u dijelu koji se odnosi na granice ublažavanja kazne. Dodata je nova tačka kojom je podignuta granica do koje se može ublažiti kazna kod najtežih krivičnih djela. Kad postoje uslovi za ublažavanje kazne iz člana 45 ovog zakonika, ako je za krivično djelo kao najmanja mjera kazne propisan zatvor u trajanju od deset ili više godina, kazna se može ublažiti do pet godina zatvora, a ako zakon predviđa da se kazna može ublažiti (član 45 stav 1 tačka 1), kazna se može ublažiti do dvije godine zatvora.

Članom 10 izvršene su intervencije u dijelu uračunavanje pritvora i ranije kazne, na način da se precizira da će se i vrijeme provedeno na izdržavanju mjere nadzora zabrane napuštanja stana uračunavati u izrečenu kaznu zatvora, maloljetničkog zatvora, kaznu rada u javnom interesu i novčanu kaznu.

Članom 11 i članom 12 izvršene su izmjene koje se odnose na mjere bezbjednosti. Naime, propisuje se da se zakonom može odrediti obavezna zabrana vršenja poziva, djelatnosti i dužnosti. Takođe, izvršena je izmjena koja se odnosi na mjeru Zabrane približavanja i mjere bezbjednosti Udaljenje iz stana ili drugog prostora za stanovanje zabrane te se precizira da se ista može izreći, pored kazne zatvora iili novčane kazne, i uz uslovnu osudu, kaznu rada u javnom interesu. Kod mjere bezbjednosti Protjerivanje stranca iz zemlje, u dijelu koji se odnosi na uslov da se mora raditi o povratniku, odnosno da je krivično djelo učinjeno u povratu, briše.

Članom 14 Predloga zakona izvršeno je preciziranje normi koje se odnose na mogućnost suda da preispituje mjere bezbjednosti Zabrane približavanja i mjere bezbjednosti Udaljenje iz stana ili drugog prostora za stanovanje. Naime, radi se o potrebnoj izmjeni, a kako bi krivično procesno zakonodavstvo uredilo način na koji sud postupa u ovim slučajevima.

Članom 15 i članom 16 vrše se izmjene člana 120 i 121 ovog zakonika za koje je utvrđeno da u dosadašnjoj praksi nijesu dovoljno jasno propisane, pa je njihovo preciziranje bilo neophodno u cilju otklanjanja nedoumica.

Članom 19 Predloga zakona, a u cilju obezbjeđivanja pravne sigurnosti, vrši se izmjena koja se odnosi na zastarjelost izvršenja sporedne kazne i mjere bezbjednosti.

Članom 20, 23 i 24 Predloga zakona izvršeno je usaglašavanje odredaba KZCG sa zahtjevima koji proizlaze iz potvrđenih međunarodnih ugovora i prakse CAT, CCPR, STR, ECtHR i CPT, te je bilo neophodno ukinuti zastarjelost krivičnog gonjenja i izvršenja kazne za krivično djelo mučenja.

Članom 25 vrši se izmjena člana koji se odnosi na značenje pojmova odnosno člana 142 Krivičnog zakonika. Tako je pojam djeteta usaglašen sa članom 1 Konvencije UN o pravima djeteta. Naime, iako je praksa u potpunosti usklađena sa zahtjevima iz člana 1 navedene konvencije u pogledu definisanja djeteta kao lica mlađeg od 18 godina, na ovaj način vrši se i terminološko usklađivanje u KZCG. Takođe, izmjenjen je pojam

računarskog virusa. Naime, imajući u vidu razvoj tehnologija u modernom dobu, a pri činjenici da je pojam računarskog virusa unijet u Krivični zakonik 2006. godine, bilo je neophodno proširiti pojam na zlonamjerne računarske programe koji ne obuhvataju samo viruse već i crve, trojance, spyware, adware, rootkit i druge. Nadalje, definisana je digitalna imovina.

Imajući u vidu izmjene člana 142 stav 1 tačka 7 i 9, ovim predlogom zakona je članom 18, 22, 27, 31, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 49, 51, 63, 64 i 84 izvršeno terminološko usklađivanje u članu 123a st. 1 i 7, članu 125 stav 3, članu 132a stav 1 i stav 1 tačka 2, članu 132b stav 1, u nazivu člana 132c, članu 132c stav 1, članu 132d stav 1, članu 132e stav 1 i 132f stav 1, članu 149 stav 4, članu 164 stav 3, članu 168a stav 3, članu 205 stav 3, člana 206, članu 207 stav 3, članu 209 stav 1 i 2, članu 210 stav 2, članu 211a, u nazivu člana 217, u članu 217 st. 1 do 5, nazivu člana 219, članu 219 st. 1 do 3, 223 stav 2, članu 293a stav 4, članu 294 stav 1, članu 300 stav 4, članu 301 stav 2, članu 295 stav 3 i u nazivu člana 445 i članu 445 stavu 1 ovog člana.

Članom 27 i 28 Predloga zakona izvršena je korekcija kod krivičnih djela Sakaćenje ženskih genitalija (151a) i Prinudna sterilizacija (151b). Naime, korekcije su izvršene na inicijativu NVO Akcija za ljudska prava, koja je u svom predlogu u toku javne rasprave istakla da Crna Gora svoje zakonodavstvo mora da uskladi sa Istanbulsom konvencijom, koja u svom članu 38 stav 1 tačka 2 i 3, predviđa da će države članice preduzeti neophodne zakonodavne odnosno druge mjere kako bi obezbijedile da se inkriminiše podsticanje, prinuda odnosno navođenje žena i djevojčica na obrezivanje, infibulaciju odnosno bilo kakvo drugo sakaćenje cijelih odnosno bilo kog dijela malih i velikih usmina odnosno klitorisa kod žene. Naime, do sada je krivično djelo Sakaćenje ženskih genitalija u KZCG predviđeno u samo jednom obliku, bez kvalifikovanih oblika koji bi se teže kažnjavali, i sa kaznom od jedne do osam godina zatvora. Kako ovo djelo može imati teže i najteže posljedice, osnovano je predvidjeti i kvalifikovane oblike djela. S tim u vezi, izvršene su izmjene člana 151a ovog zakonika na način da su dodata tri nova stava i to stav 2 ukoliko je neko naveo žensko lice da se podrgne radnji iz stava 1 ovog člana, učinilac će se kazniti zatvorom od šest mjeseci do pet godina. Zatim stav 3 ukoliko je ovo djelo učinjeno prema djetetu, učinilac će se kazniti zatvorom od dvije do deset godina, a ukoliko je nastupila smrt ženskog lica (stav 4), učinilac će se kazniti zatvorom od pet do petnaest godina. Kod krivičnog djela Prinudna sterilizacija (151b) izvršeno je usklađivanje kaznenih raspona za osnovni oblik ovog krivičnog djela na način da je umjesto dasadašne kazne zatvora od tri mjeseca do pet godina, predloženo da zapriječena kazna zatvora bude od jedne do osam godina. Takođe uvedena su dva kvalifikovana oblika i to ako je ovo djelo učinjeno prema djetetu, učinilac će se kazniti zatvorom od dvije do deset godina, a ukoliko je nastupila smrt, učinilac će se kazniti zatvorom od pet do petnaest godina.

Članom 29 Predloga zakona izvršeno je brisanje člana 152a ovog zakonika. Naime, Zakonom o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore („Sl. List CG“, br.145/2021) u članu 142 ovog zakonika uveden je pojam Poslovi od javnog značaja koje se odnose na obavljanje profesije ili dužnosti koje je povezano sa povećanim rizikom za bezbjednost lica koje ga obavlja u oblasti javnog informisanja, zdravstvene zaštite i pravne pomoći pred sudskim i drugim državnim organima, ali i kvalifikovani oblici određenih krivičnih djela (teško ubistvo, teške tjelesne povrede, prinuda i ugrožavanja sigurnosti) koja postoje ukoliko su učinjena prema licima koje obavljaju poslove od javnog značaja u vezi sa obavljanjem tih poslova (uključujući i zdravstvenu zaštitu). Imajući u vidu da je izmjenama iz 2021. godine već inkriminisan napad na ljekare, a da bi se sistematika samog Krivičnog zakonika očuvala, bilo je neophodno brisati navedeni član, kako bi se izbjegli problemi u praksi zbog postojanja duple inkriminacije.

Članom 30 izvršena je izmjena u kod krivičnog djela iz čl. 159 ovog zakonika. Na inicijativu NVO Akcije za ljudska prava. Naime, brisanjem riječi „ljudska“, ostala bi šira formulacija „prava i slobode“, što podnosioci smatraju prikladnijim jer je Crna Gora, prihvatanjem Protokola 12 uz Evropsku konvenciju o ljudskim pravima prihvatila obavezu da zabrani diskriminaciju, ili neopravdano razlikovanje ljudi u odnosu na lična svojstva, u odnosu na svako pravo koje država garantuje, a ne samo u odnosu na ljudska prava predviđena tom konvencijom, kao što je to bio slučaj prije usvajanja Protokola 12.

Predlogom zakona članovima 31 i 32 izvršene su izmjene u cilju pooštavanja kaznenih raspona kod krivičnih djela Iznudivanje iskaza i krivičnog djela Zlostavljanje. Takođe, članom 33 Predloga zakona izvršeno je usaglašavanje odredaba KZCG sa zahtjevima koji proizlaze iz potvrđenih međunarodnih ugovora i prakse CAT, CCPR, STR, ECtHR i CPT. Naime, izvršena je izmjena u pogledu zakonskog opisa u skladu sa CAT. Takođe, za osnovni oblik krivičnog djela Mučenja predložena je kazna zatvora od jedne do osam godina. Izmjenom stava 2 ovog člana pooštreni su kazneni rasponi, ako je ovo krivično djelo izvršeno od strane službenog lica na način da se zapriječena kazna povećava od dvije do deset godina zatvora. Time se isključuje mogućnost izricanja uslovne osude, a propisuje se i obaveza da se uz svaku kaznu službenom licu izriče i mjera bezbjednosti zabrana vršenja poziva, djelatnosti i dužnosti.

Članom 35 Predloga zakona vrše se korekcije osnovnog oblika krivičnog djela Neovlašćeno prisluškivanje i snimanje. Imajući u vidu da je objekt radnje krivičnog djela razgovor, izjava ili saopštenje, pod pojmom razgovora opravdano je podrazumijevati i razgovor u kome učestvuje i izvršilac ako neovlašćeno, odnosno bez pristanaka drugog lica tonski snimi taj razgovor. Postojeće rješenje dozvoljava da lice koje učestvuje u razgovoru taj razgovor ili izjavu drugog lica tonski snimi i bez pristanka i znanja tog drugog lica jer se u primjeni polazi od toga da nije ostvaren uslov da je riječ o razgovoru, izjavi ili saopštenju koji mu nijesu namijenjeni. Izostavljanjem uslova „koji mu nijesu namijenjeni“ postiže se potpunija krivičnopravna zaštita kod ovog krivičnog djela.

Članom 36 Predloga zakona uvodi se novo krivično djelo „Zloupotreba tuđeg snimka, fotografije, portreta, audio zapisa ili spisa sa seksualno eksplicitnim sadržajem“. U doba društvenih mreža i ekspanzije interneta, „osvetnička pornografija“ predstavlja društveni fenomen koji poprima velike razmjere i postaje dominantan vid seksualnog nasilja pretežno nad osobama ženskog pola. „Osvetnička pornografija“ podrazumijeva radnje pojedinaca koje obuhvataju objavljivanje najčešće privatnih fotografija ili video snimaka intimnog sadržaja, bivše partnerke/partnera nakon prekida emotivnih veza. Pornografiji bez pristanka najčešće prethodi dobrovoljno dijeljenje intimnih fotografija između partnera u vrijeme kada emotivna veza funkcioniše, ali isključivo s namjerom da intimni sadržaji budu namijenjeni upravo tadašnjem partneru i s povjerenjem da se takvi sadržaji nikada u budućnosti neće zloupotrijebiti. Pojam „osvetničke pornografije“, iako se najčešće veže za odnos bivših partnera, treba tumačiti i u širem kontekstu, te imati u vidu da učinilac ne mora nužno biti bivši partner imajući u vidu da snimci i fotografije mogu nastati i bez znanja žrtve, snimanjem u intimnim situacijama, prilikom seksualnog zlostavljanja žrtve, hakovanjem uređaja žrtve iz kojih se mogu preuzeti foto i video materijali koji nisu bili namijenjeni za slanje, ali i korišćenjem vještačke inteligencije, eksplicitnim slikama i snimcima kojima se manipuliše uz pomoć softvera (photoshop, deepfake) u kojem slučaju će se raditi o objavljivanju virtualne pornografije bez pristanka koja ima jednako devastirajuće učinke kao i objavljivanje stvarnih snimaka. Dakle, iako fenomen kao takav nije nov, današnje mogućnosti distribucije sadržaja putem interneta omogućavaju korišćenje sadržaja na način da isti u kratkom vremenu postaju „viralni“, odnosno dostupni nepreglednom broju lica te otuda i širina razmjera ozbiljnih posljedica po žrtve. „Osvetnička pornografija“ nije sankcionisana kao zasebno krivično djelo u

crnogorskom zakonodavstvu, te se gonjenje učinilaca može preduzimati samo na osnovu člana 175 Krivičnog zakonika koji se odnosi na neovlašćeno objavljivanje i prikazivanje tuđeg spisa, portreta i snimka ili čl. 251 ovog zakonika koji sankcioniše ucjenu. Međutim, zbog aktuelne rasprostranjenosti ovakvog postupanja, a imajući u vidu ozbiljnost posljedica koje za žrtve nosi „osvetnička pornografija“ kao i potrebu ukazivanja potencijalnim učiniocima na društvenu neprihvatljivost „osvetničke pornografije“, opisani fenomen bi trebalo sankcionisati kao posebno krivično djelo. Dakle, članom 36 Predloga zakona se ide za tim da se inkriminiše ponašanje sa djelotvornim i srazmjernim sistemom kažnjavanja koji odvrća od takvog ponašanja, uzimajući u obzir posebno ozbiljnost takvog ponašanja. Naime, postojeće zapriječene kazne za krivično djelo neovlašćeno objavljivanje i prikazivanje tuđeg spisa, portreta i snimka se mogu smatrati neadekvatnim, ako se ima u vidu eksplicitni sadržaj, posebno kada se uzme u obzir mogućnost novčanog kažnjavanja. Država mora da pooštri kaznenu politiku ako se imaju u vidu međunarodne i regionalne preporuke koje navode da krivična djela koja uključuju seksualno nasilje treba strože sankcionisati. Zasebno inkriminisanje uz strože kazne u odnosu na krivično djelo iz člana 175 ovog zakonika bi trebalo da ukaže na težinu ovog krivičnog djela i samim tim da utiče na sudove da u svojoj praksi sprovode strožu kaznenu politiku u odnosu na ovaj vid postupanja. Crna Gora je ratifikacijom Konvencije Savjeta Evrope o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici preuzela obavezu da, između ostalog, preduzme neophodne zakonodavne ili druge mjere kako bi obezbijedila da umišljajno ponašanje koje ozbiljno narušava psihički integritet nekog lica prinudom ili prijetnjama bude inkriminisano.

Imajući u vidu da je Crna Gora donijela Zakon o životnom partnerstvu lica istog pola, članom 34, 37, 44, 45, 46, 72,73 i 74 Predloga zakona izvršeno terminološko usklađivanje u članu 168 stav 2, članu 202 stav 2, člana 213, člana 214, članu 215, članu 385 stav 3, članu 386 stav 3 i članu 387 stav 5.

Izvršena je izmjena člana 204 ovog zakonika tako što je dodat još jedan oblik krivičnog djela Silovanje. Imajući u vidu da je članom 36 stav 1 tačka c Istanbulske konvencije obuhvaćeno ponašanje u pogledu kojeg postoji spor u teoriji i sudskoj praksi da li se može podvesti pod osnovni oblik krivičnog djela silovanja, bilo je potrebno u novom obliku eksplicitno inkriminisati i slučaj kada učinilac primjenjuje prinudu ali ne da bi on izvršio seksualni akt, već da ga izvrši neko treće lice (član 36. stav 1.c). Ova odredba Konvencije obuhvata slučajeve u kojima učinilac nije lice koje vrši seksualni čin, već lice koje prouzrokuje da se žrtva angažuje u seksualnom činu sa trećim licem, na primjer kao dio kontrole i zlostavljanja u intimnom partnerstvu. Opseg umišljaja širi je od onog koji postoji kod pomaganja i podstrekavanja. Umišljajno ponašanje koje obuhvata član 36 stav 1c Konvencije ima za cilj pokrivanje ne samo podstrekavanja ili pomaganja u krivičnom djelu, već i ponašanja kojim se onemogućava seksualno samoopredjeljenje lica prema kome se takvo ponašanje preduzima.

Članom 40 Predloga zakona izvršena je izmjena naziva člana 211 ovog zakonika, a koji se odnosi na Dječiju pornografiju, tako da je sada naziv ovog krivičnog djela Iskorišćavanje djece za pornografiju, takođe izvršeno je terminološko usaglašavanje u stavu 1 ovog člana u odnosu na pojam djeteta.

Članom 42 Predloga zakona izvršena je izmjena člana 211b ovog zakonika u pogledu propisivanja raspona kazne. Korekcija je neophodna jer se radi o pripremnoj radnji za izvršenje krivičnih djela iz Glave Osamnaest za koju ne može biti propisana stroža kazna od kazne za dovršeno krivično djelo.

Članom 43 Predloga zakona uvodi se novo krivično djelo, odnosno članom 211c Predloga zakona u krivično zakonodavstvo uvodi se krivično djelo Seksualno uznemiravanje. Pored osnovnog oblika ovog krivičnog djela, za koje se gonjenje

preduzima po privatnoj tužbi, predloženo je i uvođenje kvalifikovanog oblika koje postoji kada lice seksualno uznemirava drugo lice kojom je nadređen ili koje se prema njemu nalazi u odnosu zavisnosti ili koje je posebno ranjivo zbog dobi, bolesti, invaliditeta, zavisnosti, trudnoće, teške tjelesne ili duševne smetnje. Krivično djelo seksualnog uznemiravanja definisano članom 40 Istanbulske konvencije obuhvata neželjeno ponašanje seksualne prirode koje utiče ili može uticati na dostojanstvo nekog lica. Seksualno uznemiravanje nije ograničeno na radno mjesto niti na porodicu i može se pojaviti u više konteksta. Shodno tome, kontekst ili postavka u kojem se dogodi ne predstavlja element krivičnog djela kako je definisano Konvencijom. U crnogorskom zakonodavstvu do sada nije postojalo krivično djelo seksualnog uznemiravanja. Umjesto toga, pristup se odnosio na "drugu pravnu sankciju" kako je navedeno u članu 40 Istanbulske konvencije. Nadalje, članom 211d Predloga zakona propisuje se da ko prekrši posebne mjere nadzora izrečene od strane nadležnog državnog organa, kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

Članom 44 i 45 Predloga zakona izvršene su izmjene na način da su teži oblici koji su postojali kod krivičnog djela Zaključenje ništavog braka, sada pretočeni u posebno krivično djelo. Smatrajući ovu izmjenu neophodnom u cilju nedvosmislenog sprječavanja zaključenja ovih brakova ili životnog partnerstva lica istog pola, predlaže se da biće krivičnog djela postoji kada neko silom ili prijetnjom prinudi drugo lice na zaključenje braka ili životnog partnerstva lica istog pola, a propisuje se kazna zatvora od šest mjeseci do pet godina. Teži oblik ovog krivičnog djela postojaće kod prinude ili navođenja djeteta da zasnuje vanbračnu zajednicu ili da zaključi brak ili životno partnerstvo ili ugovaranja braka ili vanbračne zajednice ili životnog partnerstva. Kazna koja je zapriječena za ovo krivično djelo je kazna zatvora od jedne do pet godina. Ko u namjeri izvršenja ovih krivičnih djela drugo lice navede na odlazak ili odvede u inostranstvo kazniće se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

Imajući u vidu drugačije uređenje krivičnog djela Prinudnog zaključenja braka ili životnog partnerstva lica istog pola, izvršeno je usklađivanje u članu 216 stav 2 (Vanbračna zajednica sa maloljetnikom).

Članom 48 Predloga zakona izvršena je izmjena krivičnog djela iz člana 220 Nasilje u porodici ili porodičnoj zajednici. U svom Izvještaj GREVIO komiteta o procjeni zakonodavnih i drugih mjera kojima se primjenjuju odredbe Konvencije Savjeta Evrope o sprječavanju i suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u porodici (Istanbulska konvencija), navodi se da nema jedinstvenih kriterijuma koji se dosljedno primjenjuju na razliku između prekršaja i krivičnog djela nasilja u porodici. Iz odgovarajućih zakonskih odredbi izgleda da su odredbe u Krivičnom zakoniku rezervisane za ozbiljnije slučajeve porodičnog nasilja počinjenog grubim nasiljem, dok je prekršaj namijenjen za psihološko nasilje u svim njegovim oblicima. Informacije koje su vlasti pružile GREVIO grupi sugerišu da je to možda bila izvorna namjera. Međutim, terminologija koja je izabrana u ova dva zakonska teksta ne podupire ovako preciznu razliku između ta dva djela. Stoga, a kako bi se elementi prekršaja i krivičnog djela uskladili i napravila jasna razlika između ovih protivpravnih ponašanja, predloženo je da ovo prevaziđe na način da se fizičko i psihičko nasilje u cijelosti prenesu u obilježja krivičnog djela. Naime, način koji ne bi stvarao dileme u praksi po pitanju pravne kvalifikacije određenog ponašanja, prije svega radnje ovog krivičnog djela opisane su u tri stava. S tim u vezi, ko lako tjelesno povrijedi člana porodice ili porodične zajednice ili mu ugrozi sigurnost prijetnjom da će napasti na život ili tijelo tog ili njemu bliskog lica, kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godine. Ova kazna zapriječena je i ako lice koje zlostavlja člana svoje porodice ili porodične zajednice ili prema njemu postupa na način koji vrijeđa ljudsko dostojanstvo. Takođe, i lice koje na drugi način više puta primjeni nasilje, uputi prijetnje ili drskim ili bezobzirnim ponašanjem

ugrozi ili naruši tjelesni ili duševni integritet člana svoje porodice ili porodične zajednice. Raspon kazne je pooštren za osnovni oblik pa je samim tim izvršeno i usaglašavanje raspona u ostalim oblicima ovog krivičnog djela. Takođe, ukoliko je djelo učinjeno u prisustvu djeteta takođe je inkriminisano. Novina koju donosi ovaj član jeste i nova definicija članova porodice ili porodične zajednice. Naime, izvršeno je usklađivanje sa Zakonom o životnom partnerstvu lica istog pola, proširen je pojam članova porodice, odnosno ko se sve smatra članovima porodice.

Članom 49 Predloga zakona, kod krivičnog djela Neovlašćeno iskorišćavanje autorskog djela ili predmeta srodnog prava, dodaje se još jedan teži oblik ovog krivičnog djela. Naime, kada je izvršenjem ovog krivičnog djela stečena imovinska korist u iznosu preko tridest hiljada eura, učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

Članom 50 Predloga zakona u članu 240 ovog zakonika uvodi se novi teži oblik krivičnog djela teška krađa, a na inicijativu ministarstva nadležnog za poslove saobraćaja. Podnosioci inicijative predlažu da se za predmetno krivično djelo propiše stroga kazna iz razloga što već duži vremenski period na željeznici dolazi do krađe rezervnih djelova sa željezničkih vozničkih sredstava i djelova željezničke infrastrukture, neophodnih za bezbjedno i redovno odvijanje saobraćaja. Iako se radi o imovini manje vrijednosti, radi se o jako bitnim elementima sistema, bez kojih nije moguće uspostaviti bezbjedan i redovan željeznički saobraćaj. Navedene situacije često uzrokuju otkazivanje vozova, prekid saobraćaja i naravno materijalnu štetu željezničkim kompanijama. U slučaju kada je učinilac pronađen, ne može biti osuđen za tešku krađu zbog vrijednosti oduzete imovine.

Članom 51 Predloga zakona, a u cilju ujednačavanja raspona kazni, izvršena je izmjena posebnog minimuma kod krivičnog djela Razbojništvo i to kada je učinjeno od strane grupe ili je nekom licu sa umišljajem nanesena teška tjelesna povreda, kod kojeg oblika je propisana kazna zatvora od tri do petnaest godina, te će sada zapriječena kazna biti od pet do petnaest godina.

Članom 52 Predloga zakona vrši se usklađivanje sa PIF Direktivom. Naime PIF Direktiva predstavlja jedinstveni krivičnopravni okvir za suzbijanje prevara učinjenih protiv finansijskih interesa Evropske unije. Analizom predmetne Direktive, utvrđeno je da je Krivični zakonik u velikoj mjeri usklađen sa zahtjevima iz direktive ali da je potrebno izvršiti dodatno usklađivanje. S tim u vezi kod krivičnog djela Neosnovano dobijanje i korišćenje kredita i druge pogodnosti iz člana 245 ovog zakonika dodat je teži oblik ovog krivičnog djela ako je djelo učinjeno na štetu finansijskih interesa Evropske unije.

Sljedstveno članu 53 Predloga zakona, bilo je potrebno izvršiti i dopunu krivičnog djela Prikriivanje (član 256) i krivičnog djela iz člana 328 Uništenje i oštećenje javnih uređaja.

Krivični zakonik Crne Gore usklađen sa setom direktiva EU koje se odnose na Pranje novca. Takođe, izvršeno je usklađivanje sa Direktivom (EU) 2018/1673, u vidu propisivanja kvalifikovanog oblika a koji postoji ako je djelo učinjeno od strane odgovornih lica u pravnom licu. Međutim, imajući u vidu zahtjeve iz Direktive (EU) 2018/843 bilo je neophodno u pojam imovine iz stava 7 dodati i digitalnu imovinu.

Članom 56 Predloga zakona izvršena je izmjena krivičnog djela 271 Neovlašćena upotreba tuđeg naziva ili žiga. Predložena inkriminacija je u skladu sa Odlukom Suda pravde Evropske unije (C-206/01 fudbalski klub Arsenal Plc protiv Matthev Reed-a). Naime, u okviru Izvještaja s ekspertske posjete Evropske komisije preporučuje se izmjena ovog člana. Eksperti smatraju da je utvrđivanje namjere obmanjivanja jedan od razloga zbog kojih je broj krivičnih istraga intelektualne svojine u Crnoj Gori izuzetno nizak.

Članom 57 Predloga zakona vrši se uvođenje novih krivičnih djela Protiv platnog prometa i privrednog poslovanja. Naime, ukazala se potreba uvođenja novih krivičnih djela koja imaju za cilj zaštitu prije svega određenih pojava u privrednom poslovanju. Tako se

uvode krivično djelo Prevara u obavljanju privredne djelatnosti, a čija radnja se sastoji u obavljanju privredne djelatnosti, u namjeri da sebi ili drugom pribavi protivpravnu imovinsku korist, dovede koga lažnim prikazivanjem ili prikrivanjem činjenica u zabludu ili ga održava u zabludi i time ga navede da nešto učini ili ne učini na štetu imovine subjekta privrednog poslovanja za koje ili u kojem radi ili drugog pravnog lica. Zapriječena kazna za osnovni oblik je kazna zatvora od šest mjeseci do pet godina i novčana kazna. Ovo krivično djelo ima i svoje kvalifikovane oblike i to ako je pribavljena imovinska korist ili je nanijeta šteta koja prelazi iznos od tri hiljade eura, učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do osam godina i novčanom kaznom. Ako je pribavljena imovinska korist ili je nanijeta šteta koja prelazi iznos od trideset hiljada eura, učinilac će se kazniti zatvorom od dvije do deset godina i novčanom kaznom. Važan aspekt ovog krivičnog djela jeste i postojanje kvalifikovanog oblika, a koji postoji ako je djelo učinjeno na štetu finansijskih interesa Evropske unije, učinilac će se kazniti kaznom propisanom za to djelo. Ovom kvalifikacijom vrši se usklađivanje sa Direktivom (EU) 2017/1371 Evropskog parlamenta i Vijeća od 05. jula 2017. o suzbijanju prevara učinjenih protiv finansijskih interesa Unije krivičnopravnim sredstvima (SL L 198/29, 28.7.2017) ili tzv. PIF Direktiva.

Nadalje, kao posebni segment privrednog poslovanja ukazala se potreba za zaštitom od prevara u osiguranju, pa je s tim u vezi, uvedeno novo krivično djelo „Prevara u osiguranju“. Naime, propisuje se da ko u namjeri da od društva za osiguranje naplati ugovorenu sumu, uništi, ošteti ili sakrije osiguranu stvar, pa zatim prijavi štetu, kazniće se zatvorom od tri mjeseca do tri godine. Ovo krivično djelo ima i svoje teže oblike koji postoje i kada neko u namjeri da od društva za osiguranje naplati ugovorenu sumu za slučaj tjelesnog oštećenja, tjelesne povrede ili narušenja zdravlja, prouzrokuje sebi takvo oštećenje, povredu ili narušenje zdravlja, pa zatim podnese zahtjev osiguravajućem društvu. A ako je ovim djelima, pribavljena imovinska korist ili je nanijeta šteta koja prelazi iznos od tri hiljade eura, zapriječena je kazna zatvora od jedne do osam godina. Ukoliko je pribavljena imovinska korist ili nanijeta šteta prelazi iznos od trideset hiljada eura, učinilac će se kazniti zatvorom od dvije do deset godina.

Na inicijativu NVO Mreža za afirmaciju nevladinog sektora – MANS kao i inicijative Instituta sertifikovanih računovođa Crne Gore uvedena su tri nova krivična djela i to: Zloupotreba u vezi sa javnom nabavkom, Zloupotreba u postupku privatizacije i Primanje i davanje mita u postupku stečaja. Naime, oblast javnih nabavki, privatizacije i stečaja nose visok stepen rizika za korupciju i zloupotrebe na štetu javnih sredstava. U slučajevima zloupotrebe u postupcima javnih nabavki i privatizacije šteta za javna sredstva može nastati radnjama ponuđača i/ili radnjama naručioca. Međutim, propisana krivična djela ne daju dovoljan osnov za vođenje krivičnog postupka i sankcionisanje lica koja te zloupotrebe vrše, posebno službenih lica na strani naručioca koja raspolazu javnim sredstvima i čije radnje zato predstavljaju korupciju u javnom sektoru. Takođe, Krivični zakonik ne propisuje krivična djela koja se odnose na primanje i davanje mita u stečajnom postupku, a imajući u vidu osjetljivu prirodu samog postupka.

Članom 59 Predloga zakona izvršeno je preciziranje norme kod krivičnog djela iz člana 281a Manipulacija na tržištu hartija od vrijednosti ili drugih finansijskih instrumenata.

Članom 61 Predloga zakona uvodi se novo krivično djelo „Uništenje gljiva“. Gljive predstavljaju zasebno carstvo organizama pa ih je neophodno tretirati u zakonskoj regulativi identično kao što se tretiraju biljke i životinje. Takođe, od 2006. godine pod nacionalnu zaštitu se nalazi 111 vrsta gljiva (Rješenje o stavljanju pod zaštitu rijetkih, prorijeđenih, endemičnih i ugroženih biljnih i životinjskih vrsta- „Sl. RCG“, br. 76/06); dok se na Preliminarnoj crvenoj listi gljiva Crne Gore nalazi 134 vrste (Perić & Perić, 2004). Na osnovu IUCN kategorija ugroženosti vrsta od izumiranja (IUCN 2001), na

nacionalnom nivou za 13 vrsta je urađena procjena ugroženosti: osam vrsta je kritično ugroženo (CR- critically endangered), tri vrsta su ugrožene (EN - endangered), dok su dvije vrsta ranjive (VU - vulnerable) (Kasom & Četković, 2011a, b, 2013; Kasom & al., 2013).

Od međunarodno značajnih vrsta za zaštitu koje su kandidati za Appendix II Bernske konvencije (Dahlberg & Croneborg, 2003) na području Crne Gore registrovano je do sada sedam vrsta. Na teritoriji Crne Gore registrovane su vrste koje se nalaze na globalnoj IUCN Crvenoj listi ugroženosti vrsta (<https://www.iucnredlist.org/>) za koje je takođe potrebno preduzeti određene mjere zaštite. Zakonom o zaštiti prirode ("Sl. list CG", br. 54/16) i Pravilnikom o bližem načinu i uslovima sakupljanja, korišćenja i prometa nezaštićenih divljih vrsta životinja, biljaka i gljiva koje se koriste u komercijalne svrhe ("Sl. list CG", br. 62/10) definisane su vrste koje je moguće sakupljati u komercijalne svrhe te dat pravilan način sakupljanja ovih vrsta. Takođe, Zakon o zaštiti prirode daje posebne mjere zaštite za gljive (čl. 73, 94, 96, 111). Da bi se mogle sprovesti mjere zaštite navedenih vrsta gljiva bilo je neophodno uvođenje ovog krivičnog djela.

Predlogom zakona kod krivičnih djela protiv životne sredine, kao jedan od pomaka koji je učinjen jeste uvođenje novog krivičnog djela koji se odnosi na neovlašćenu eksploataciju riječnog nanosa (pijeska i šljunka). Zakonom o vodama propisano je značenje pojma rječni nanos (pijesak i šljunak), kao i pojam korita i obale. Iako nije izričito određen pojam regulacionog objekta, jedan član se odnosi na te objekte. Neovlašćeno vršenje eksploatacije rječnog nanosa navedenim zakonom nije propisano kao prekršaj, već samo neki drugi propusti u vezi sa eksploatacijom (nevođenje evidencije i dr). Stoga se ukazala potreba da se sve radnje neovlašćene eksploatacije riječnog nanosa (pijeska i šljunka) zaštite krivičnim zakonodavstvom.

Dobrobit životinja rezultat je nekoliko kombinovanih faktora: fizioloških, sredine, zdravstvenih, društvenih i psiholoških. Danas je opšteprihvaćeno na nacionalnom, evropskom i međunarodnom nivou da dobrobit životinja osigurava pet sloboda: Sloboda od gladi i žeđi (lakim pristupom slatkoj vodi i ishrani za održavanje zdravlja i energije), Sloboda od nelagode (pružanjem odgovarajućeg okruženja uključujući sklonište i udobno mjesto za odmor), Sloboda od bola, povreda ili bolesti (prevencijom ili brzom dijagnozom i liječenjem), Sloboda izražavanja normalnog ponašanja (osiguravanjem dovoljno prostora, odgovarajućih objekata i društva sopstvene vrste životinje) i Sloboda od straha i nevolje (osiguravanjem uslova i liječenja koji izbjegavaju duševne patnje).

Dok prve tri slobode imaju za cilj zaštitu tjelesnog integriteta životinje, značenje posljednje dvije potpuno je drugačije jer je cilj zagaranovati kvalitet života životinje. Ispitivanje različitih djelova nacionalnih zakonodavstava o zaštiti životinja pokazuje da, iako različite odredbe zabranjuju fizičko povređivanje životinja, vrlo mali broj njih uzima u obzir brigu za njihovu dobrobit. Postoji potreba da se dio javnog interesa zaštiti, na način da se za predmetno krivično djelo Ubijanje i mučenje životinja uvedu strože kazne, te da se proširi opseg zaštite. Stoga se članom 66 Predloga zakona dopunjuje osnovni oblik ovog krivičnog djela na način da ko kršeći propise ubije, povrijedi, muči ili na drugi način zlostavlja životinju, kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do dvije godine. Takođe, izmjenjen je stav 2 ovog člana na način da sada ako je došlo do ubijanja, mučenja ili povređivanja većeg broja životinja ili je djelo učinjeno u odnosu na životinje koje pripadaju posebno zaštićenim životinjskim vrstama, učinilac će se kazniti zatvorom od šest mjeseci do pet godina. Borbe životinja, a naročito pasa u crnogorskom zakonodavstvu su klasifikovane kao prekršaj Zakonom o zaštiti dobrobiti životinja. Unošenjem novog krivičnog djela u Krivični zakonik Crne Gore, ojačaće se zaštita dobrobiti životinja koje se na najbrutalnije moguće načine obučavaju i koriste za borbe. Stoga, novim krivičnim djelom se inkriminišu radnje koje se sastoje u tome da ko iz koristoljublja obučava životinje za borbe, organizuje ili finansira borbe životinja ili borbe između životinja i ljudi, ili ko

organizuje ili učestvuje u kladenju na ovakvim borbama kazniće se novčanom kaznom i zatvorom od šest mjeseci do tri godine. Za ovo krivično djelo propisani su i teži oblici.

Članom 64 Predloga zakona uvodi se novo krivično djelo Unošenje i širenje invazivne strane vrste. Postojanje ovog krivičnog djela pokazalo se neophodnim, a imajući u vidu da je članom 3 tačka 1 (p) Predloga Direktive Evropskog parlamenta i vijeća o zaštiti životne sredine putem krivičnog prava i zamjeni Direktive 2008/99/EZ (Direktiva o ekokriminalu) isto predviđeno kao krivično djelo.

Članom 65 i 66 Predloga zakona, uvodi se obaveza da se predmeti koji služe za izvršenje krivičnih djela iz člana 323 (Pustošnje šuma) i 324 (Šumska krađa) obavezno oduzimaju.

Članom 67 Predloga zakona izmijenjeno je krivično djelo izazivanja opšte opasnosti tako što je u zaseban oblik izdvojeno (umišljajno) izazivanje požara (kao i izazivanje eksplozije) zbog velikog značaja koji ta radnja izvršenja ima kod ovog krivičnog djela. Naime, zbog učestalosti izazivanja požara, štete koju ono nanosi i specifičnih pojavnih oblika ove radnje izvršenja, iako je posljedica u zakonskom opisu krivičnog djela ostala ista, bilo je potrebno izdvojiti ga u zaseban oblik i zaprijetiti strožom kaznom. To je dovelo do toga da je bilo nužno intervenisati i u članu 338 (teška djela protiv opšte sigurnosti) propisivanjem strožih kazni.

Članom 70 Predloga zakona izvršena je izmjena člana 351 ovog zakonika u cilju terminološkog usaglašavanja sa pojmom „Zlonamjerni računarski program“.

Član 71 Predloga odnosi se na dopunu člana 370 ovog zakonika. Naime, u Izvještaju Evropske komisije za borbu protiv rasizma i netrpeljivosti (ECRI) o Crnoj Gori navedeno je da se članom 370 (1) Krivičnog zakonika inkriminiše podstrekavanje na nasilje i mržnju, a podstrekavanje na diskriminaciju kažnjivo je po članu 443 (3), kao što predviđa GPR br. 7 stav 18 a. U članu 443 (3) nalazi se iscrpna lista osnova, a član 370 (1) ne pominje kao osnov jezik. Stoga je izvršena dopuna ovog krivičnog djela.

Članom 69 Predloga potpuno je izmijenjen sadašnji opis krivičnog djela izazivanje panike i nereda. Osim što sadrži neprecizne izraze, postojeći zakonski opis krivičnog djela se može zloupotrebjavati u cilju ograničavanja izražavanja slobode mišljenja. Radnja izvršenja je postavljena tako da se svako iznošenje mišljenja, procjena i predviđanja u obliku određenog tvrdjenja može podvrći ispitivanju da li je lažno ili istinito pa se, uz postojanje posljedice koja je u svoja tri oblika takođe neodređena, nekome može pripisati izvršenje ovog krivičnog djela. Zato je opravdano ovo krivično djelo dekriminalizovati i umjesto njega propisati drugo krivično djelo kojim se štiti javni red i mir ne od lažnih vijesti i lažnih tvrdjenja, već od stvarnih pretnji vršenjem teških krivičnih djela koje bi za posledicu imale paniku i značajnije uznemirenje građana. U tom smislu je u istom članu (398) formulisano novo krivično djelo sa znatno užom i preciznijom kriminalnom zonom.

Članom 72, 73 i 74 Predloga zakona izvršeno je usklađivanje sa Porodičnim zakonom.

Članom 75 Predloga zakona izvršeno je potpuno usklađivanje Krivičnog zakonika sa Portokolom UN protiv nezakonite proizvodnje i prometa vatrenim oružjem, njegovim djelovima, sklopovima i municijom (Protokol UN o oružju). Naime, Kancelarija Ujedinjenih nacija za droge i kriminal (UNODC) kroz svoj Globalni program vatrene oružja (GFP) pripremila je analizu o usklađenosti zakonodavstva u Crnoj Gori sa Konvencijom Ujedinjenih nacija protiv transnacionalnog organizovanog kriminala (UNTOC) i Protokolom o vatom oružju. Crna Gora je ratifikovala UNTOC i Protokol o vatom oružju i učestvuje u njihovom Mehanizmu za reviziju. Kriminalna djelatnost vezana za oružje dominantno je kodifikovana u članu 403 KZ pod nazivom „Nedozvoljeno držanje oružja i eksplozivnih materija.“ Obaveza je Crne Gore, kao članice UN koja je ratifikovala Protokol UN o oružju, da uskladi svoju nacionalnu legislativu, posebno sa

krivičnim odredbama člana 5 Protokola, u vezi sa članom 3 i članom 8 Protokola UN o oružju. Shodno članu 5 Protokola, svaka država članica treba da usvoji takve zakonodavne i ostale neophodne mjere, kako bi se kao krivično djelo kvalifikovale sljedeće kriminalne radnje kada se izvrše sa umišljajem: a) Nezakonita proizvodnja vatrenog oružja, njegovih djelova, sklopova i municije; b) Nezakonit promet vatrenim oružjem, njegovim djelovima, sklopovima i municiji; c) Falsifikovanje ili nezakonito brisanje, uklanjanje ili promjenu oznaka na vatrenom oružju koje su predviđene u članu 8 ovog Protokola. S tim u vezi, izvršena je prije svega izmjena člana 403 ovog zakonika na način da je jasno odvojene radnje držanja i nošenja vatrenog oružja, njegovih djelova, municije i eksplozivnih materija. Takođe, propisani su i teži oblici ovih radnji. U cilju usklađivanja sa Protokolom UN o oružju, uvode se tri nova krivična djela. Shodno definiciji nezakonite proizvodnje oružja iz člana 3 (g) Protokola, postoje tri obavezujuća krivična djela vezana za nezakonitu proizvodnju oružja, njegovih djelova, sklopova i municije koja shodno članu 5 Protokola, države ugovornice moraju propisati u svoje zakonodavstvo: a) Proizvodnja ili sklapanje oružja od djelova i sklopova koji su nezakonito pribavljeni; b) Proizvodnja ili sklapanje oružja bez licence ili dozvole izdate od nadležnih vlasti države članice gdje se vrši proizvodnja ili sklapanje; c) Proizvodnja ili sklapanje oružja bez označavanja vatrenog oružja prilikom njegove proizvodnje, koje je predviđeno u članu 8. ovog Protokola. Imajući u vidu navedeno, uvodi se novo krivično djelo Nedoizvoljena proizvodnja oružja i eksplozivnih materija.

Nadalje, nezakonita trgovina oružja, čija definicija je propisana članom 3 (e) Protokola je uvela obavezu za države ugovornice da inkriminišu još dva krivična djela koja su povezana sa nezakonitom trgovinom oružja: a) Svaki međunarodni transport (sa teritorije jedne na teritoriju druge države) oružja, njegovih djelova, sklopova i municije bez zakonitog izdatog odobrenja; b) Svaki međunarodni transport (sa teritorije jedne na teritoriju druge države oružja) koje nije označeno u skladu sa članom 8 ovog Protokola. Naime, nezakonita trgovina oružja shodno članu 3 (e) Protokola označava svaki uvoz, izvoz, nabavku, prodaju, isporuku, premještanje ili transport vatrenog oružja i njegovih djelova, sklopova i municije, sa teritorije ili preko teritorije jedne države članice na teritoriju druge države članice, u slučaju da jedna od tih država to nije odobrila u skladu sa uslovima ovog protokola, ili ukoliko vatreno oružje nije označeno u skladu sa članom 8 ovog protokola. Imajući u vidu navedeno, uvodi se krivično djelo 403b Nezakonita trgovina oružjem i eksplozivnim materijama.

Falsifikovanje ili nezakonito uništavanje, uklanjanje ili mijenjanje oznaka vatrenog oružja takođe do sada nije bilo inkriminisano u KZ. Dakle, kada je u pitanju član 5 stav 1 paragraf c Protokola - falsifikovanje ili nezakonito brisanje, uklanjanje ili promjena oznaka na vatrenom oružju, može se zaključiti da važeći Krivični zakonik ne sadrži krivično djelo koje implementiraju navedene odredbe. Drugim riječima, ne postoji posebno krivično djelo u KZ koje inkriminiše radnje falsifikovanje ili nezakonitog brisanja, uklanjanja ili promjene oznaka na vatrenom oružju u smislu člana 5 stava 1 paragrafa c Protokola UN o oružju. Zato je potrebno unijeti novo krivično djelo Falsifikovanje i uklanjanje oznaka sa oružja i eksplozivnih materija.

Članom 78 Predloga zakona uvodi se novi stav kod krivičnog djela „Navođenje na ovjeravanje neistinitog sadržaja“. Naime, registar stvarnih vlasnika je elektronska baza podataka u kojoj se vode i čuvaju podaci o stvarnim vlasnicima radi obezbjeđivanja transparentnosti vlasničkih struktura i sprovođenja mjera za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma. Imajući u vidu navedeno, postoji potreba kriminalizacije radnji koje dovode do prikrivanja stvarnog vlasnika ili upisivanja neistinitih podataka kao istinitih, promjeni ili brisanju istinitih podataka o stvarnom vlasniku u Registar stvarnih vlasnika.

Članom 79 Predloga u članu 440 ovog zakonika dodaje se novi stav kojim se inkriminiše propuštanje vojnog zapovjednika ili lica koje faktički vrši tu funkciju ili pretpostavljeno civilno lice koje ne preduzme potrebne mjere da se kazni njegov podređeni koji je izvršio neko od krivičnih djela iz čl. 426 do 430, člana 432, čl. 434 do 437 i člana 439 ovog zakonika. Time je dopunjena tzv. komandna odgovornost koju predviđa član 28 Statuta Međunarodnog krivičnog suda, a koji je Crna Gora ratifikovala.

Članom 80 Predloga zakona vrši se usklađivanje člana 443 ovog zakonika sa preporukama iz Izvještaja Evropske komisije za borbu protiv rasizma i netrpeljivosti (ECRI) o Crnoj Gori. Naime, u Izvještaju se navodi da član 443 stav 3 Krivičnog zakonika inkriminiše iznošenje u javnosti, sa rasističkim ciljevima, ideologije o superiornosti neke grupe ljudi, kao što je predviđeno u GPR br. 7 stav 18d. Iako ECRI pozdravlja izmjene i dopune Krivičnog zakonika iz 2013. godine, u kojima je proširena grupa zabranjenih osnova kako bi se obuhvatio pol, invaliditet, seksualna orijentacija, rodni identitet i druga lična svojstva, ECRI konstatuje da osnov jezika i državljanstva i dalje nisu uključeni. S tim u vezi izvršene su izmjene stava 3 ovog člana. Nadalje, Izvještaj navodi da Krivični zakonik ne sadrži posebnu odredbu o zabrani širenja u javnosti, distribuiranja, proizvodnje i čuvanja rasističkih pisanih, slikovnih ili drugih materijala, kako se preporučuje u GPR br. 7 u stavu 18f, uprkos činjenici da je Crna Gora ratifikovala Dodatni protokol uz Konvenciju o računarskom kriminalu koji se odnosi na inkriminisanje akata rasističke i ksenofobične prirode počinjene kroz računarski sistem, pa je uveden novi stav koji se odnosi na oblik krivična djela kada se putem računarskog sistema čuva, širi ili na drugi način čini dostupnim materijal koji je namjenjen izvršenju djela iz stava 3 ovog člana. Izvršeno je i usklađivanje ostalih stavova u odnosu na date izmjene.

Članom 81 Predloga zakona osim terminološkog usklađivanja pojma djeteta, kod krivičnog djela iz člana 444 Trgovina ljudima, u stavu 1 dodaje se otmica kao jedan od načina izvršenja krivičnog djela, dodat je još jedan teži oblik ovog krivičnog djela, a koji će postojati ako je usljed djela iz stava 3 ovog člana nastupila teška tjelesna povreda djeteta, a propisana je kazna zatvora od najmanje pet godina. Takođe, izvršeno je usklađivanje sa sa Direktivom 2011/36/EU, stavom 11 uvodi se odredba o nekažnjavanju žrtve.

Članom 83 Predloga zakona, uvodi se novo krivično djelo Prodaja djece. Potreba uvođenja ovog krivičnog djela postoji jer je Komitet UN za prava djeteta u svojim Zaključnim zapažanjima o kombinovanom drugom i trećem periodičnom izvještaju Crne Gore, naveo da urgira da država potpisnica naročito: obezbijedi u domaćem zakonodavstvu eksplicitnu definiciju krivičnog djela prodaje djece i osigura da ona bude inkorporirana u relevantno zakonodavstvo u skladu sa članovima 2 i 3 Fakultativnog protokola uz Konvenciju o pravima djeteta o prodaji djece, dječijoj prostituciji i pornografiji iz 2000. godine.

Članom 84 Predloga zakona propisano je da zakon stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, kako bi se spriječilo stavljanje Crne Gore na „sivu listu FATF (Radna grupa za primjenu mjera sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma)“.

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbijediti dodatna sredstva u budžetu Crne Gore.

VI. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Neophodno je da se zakon donese po hitnom postupku kako bi se o tome obavijestio Komitet Savjeta Evrope za evaluaciju primjene mjera za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma - Manival (MONEYVAL), uzimajući u obzir da će konačan Izvještaj Manivala o evaluaciji Crne Gore biti najvjerojatnije razmatran i usvojen u decembru mjesecu 2023. godine, kao i da bi se sagledala njegova usklađenost po pitanju Direktiva EU i standarda Savjeta Evrope u dijelu definicija i obilježja krivičnih djela iz oblasti pranja novca i finansiranje terorizma. Usvajanjem navedenog predloga zakona kojim su predviđena krivična djela iz oblasti pranja novca i finansiranje terorizma bi doprinijelo da Izvještaj u krajnjem ne doprinese stavljanje Crne Gore na „sivu listu FATF (Radna grupa za primjenu mjera sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma)“.

PREGLED ODREDBI KRIVIČNOG ZAKONIKA CRNE GORE KOJE SE MIJENJAJU

Odgovornost urednika

Član 28

(1) Za krivična djela učinjena putem medija odgovoran je urednik, odnosno lice koje ga je zamjenjivalo u vrijeme objavljivanja informacije, ako:

- 1) je do završetka glavnog pretresa pred prvostepenim sudom autor ostao nepoznat;
- 2) je informacija objavljena bez saglasnosti autora;
- 3) su u vrijeme objavljivanja informacije postojale stvarne ili pravne smetnje za gonjenje autora, koje i dalje traju.

(2) Nije odgovoran urednik, odnosno lice koje ga zamjenjuje ako iz opravdanih razloga nije znao za neku od okolnosti navedenih u stavu 1 tač. 1 do 3 ovog člana.

Kazna zatvora koja se izvršava u prostorijama za stanovanje

Član 36a

"(1) Ako učiniocu krivičnog djela izrekne kaznu zatvora do šest mjeseci, sud može istovremeno odrediti da će se ova kazna izvršiti tako što će je osuđeni izdržavati u prostorijama u kojima stanuje ukoliko se, s obzirom na ličnost učinioca, njegov raniji život, njegovo držanje poslije učinjenog djela, stepen krivice i druge okolnosti pod kojima je djelo učinio, može očekivati da će se i na taj način ostvariti svrha kažnjavanja.

(2) Osuđeni kome je određeno izvršenje kazne zatvora na način iz stava 1 ovog člana ne smije napuštati prostorije u kojima stanuje, osim u slučajevima propisanim zakonom kojim se uređuje izvršenje krivičnih sankcija. Ukoliko osuđeni jednom u trajanju preko šest časova ili dva puta u trajanju do šest časova samovoljno napusti prostorije u kojima stanuje, sud će odrediti da ostatak kazne zatvora izdrži u Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija.

(3) Osuđenom za krivično djelo protiv braka i porodice koji živi sa oštećenim u istom porodičnom domaćinstvu ili porodičnoj zajednici ne može se odrediti izvršenje kazne zatvora na način iz stava 1 ovog člana.

Uslovni otpust

Član 37

(1) Sud može uslovno otpustiti sa izdržavanja kazne zatvora ili kazne dugotrajnog zatvora osuđenog koji je izdržao dvije trećine, a izuzetno polovinu kazne zatvora odnosno kazne dugotrajnog zatvora, ako se u toku izdržavanja kazne tako popravio da se može sa osnovom očekivati da će se na slobodi dobro vladati, a naročito da do isteka vremena za koje je izrečena kazna neće učiniti novo krivično djelo. Pri ocjeni da li će se osuđeni uslovno otpustiti uzeće se u obzir da li se osuđeni dobro vladao i izvršavao radne obaveze prema njegovoj radnoj sposobnosti, a naročito da li je disciplinski kažnjavan za vrijeme izdržavanja kazne zatvora ili kazne dugotrajnog zatvora, da li je nadoknadio štetu koju je prouzrokovao krivičnim djelom i vratio imovinsku korist stečenu izvršenjem krivičnog djela, kao i da li je postignuta svrha kažnjavanja.

(2) U odluci o uslovnom otpustu može se odrediti da je osuđeni dužan da ispuni obavezu utvrđenu zakonom.

(3) U slučaju iz stava 1 ovog člana, ako uslovni otpust ne bude opozvan, smatra se da je osuđeni izdržao kaznu.

Rad u javnom interesu

Član 41

(1) Rad u javnom interesu može se izreći za krivična djela za koja je propisana novčana kazna ili zatvor do pet godine.

(2) Rad u javnom interesu ne može biti kraći od šezdeset časova niti duži od trista šezdeset časova i određuje se za vrijeme koje ne može biti kraće od trideset dana, niti duže od šest mjeseci.

(3) Ova kazna se izriče uz pristanak učinioca krivičnog djela i ne može biti duža od šezdeset časova u toku jednog mjeseca.

(4) Rad u javnom interesu je svaki onaj društveno koristan rad kojim se ne vrijeđa ljudsko dostojanstvo i ne vrši se u cilju sticanja dobiti.

(5) Prilikom izricanja ove kazne sud će voditi računa o vrsti učinjenog krivičnog djela, kao i o ličnosti učinioca.

(6) Ukoliko učinilac ne vrši rad u javnom interesu, ova kazna će se zamijeniti kaznom zatvora, tako što će svakih započetih šezdeset časova rada u javnom interesu zamijeniti kaznom zatvora u trajanju od jednog mjeseca.

Posebna okolnost za odmjerenje kazne za krivično djelo učinjeno iz mržnje

Član 42a

(1) Ako je krivično djelo učinjeno iz mržnje prema drugom licu zbog nacionalne ili etničke pripadnosti, pripadnosti rasi ili vjeroispovijesti ili zbog odsustva te pripadnosti, invaliditeta, pola, seksualne orijentacije ili rodnog identiteta, tu okolnost sud će cijeliti kao otežavajuću, osim ako to nije propisano kao obilježje osnovnog ili težeg oblika krivičnog djela.

(2) Ako je krivično djelo učinjeno prema licu koje pripada posebno ranjivoj kategoriji lica (djeca, lica sa invaliditetom, trudna žena, starija lica, izbjeglice), sud će tu okolnost uzeti kao otežavajuću.

Povrat

Član 43

Kad sud odmjera kaznu učiniocu za krivično djelo koje je učinio poslije izdržane, oprostene ili zastarjele kazne ili oslobođenja od kazne, po proteku roka za opozivanje uslovne osude ili poslije izrečene sudske opomene, može tu okolnost uzeti kao otežavajuću, cijeneći pri tom naročito težinu ranije učinjenog krivičnog djela, da li je ranije djelo iste vrste kao i novo djelo, da li su oba djela učinjena iz istih pobuda, okolnosti pod kojima su djela učinjena i koliko je vremena proteklo od ranije osude, odnosno od izrečene, oprostene ili zastarjele kazne, oslobođenja od kazne, od proteka roka za opozivanje ranije uslovne osude ili od izrečene sudske opomene.

Višestruki povrat

Član 44

(1) Za krivično djelo učinjeno sa umišljajem za koje je propisana kazna zatvora sud može izreći strožu kaznu od propisane, pod sljedećim uslovima:

1) ako je učinilac ranije bio dva ili više puta osuđivan za krivična djela sa umišljajem na kaznu zatvora od najmanje jednu godinu i pokazuje sklonost za vršenje krivičnih djela;

2) ako od dana otpuštanja učinioca sa izdržavanja ranije izrečene kazne do izvršenja novog krivičnog djela nije proteklo pet godina.

(2) Stroža kazna ne smije preći dvostruku mjeru propisane kazne ni dvadeset godina zatvora.

(3) Pri ocjeni da li će izreći kaznu strožu od propisane sud će naročito uzeti u obzir broj ranijih osuda, srodnost učinjenih krivičnih djela, pobude iz kojih su učinjena, okolnosti pod kojim su učinjena, kao i potrebu da se radi ostvarivanja svrhe kažnjavanja izrekne takva kazna.

Ublažavanje kazne

Član 45

Sud može učiniocu krivičnog djela izreći kaznu ispod granice propisane zakonom ili blažu vrstu kazne, kad:

- 1) zakon predviđa da se učinilac može blaže kazniti;
- 2) zakon predviđa da se učinilac može osloboditi od kazne, a sud ga ne oslobodi od kazne;
- 3) utvrdi da postoje naročito olakšavajuće okolnosti i ocijeni da se i sa ublaženom kaznom može postići svrha kažnjavanja.

Granice ublažavanja kazne

Član 46

(1) Kad postoje uslovi za ublažavanje kazne iz člana 45 ovog zakonika, sud će ublažiti kaznu u ovim granicama:

- 1) ako je za krivično djelo kao najmanja mjera kazne propisan zatvor u trajanju od pet ili više godina, kazna se može ublažiti do dvije godine zatvora;
- 2) ako je za krivično djelo kao najmanja mjera kazne propisan zatvor u trajanju od tri ili više godina, kazna se može ublažiti do jedne godine zatvora;
- 3) ako je za krivično djelo kao najmanja mjera kazne propisan zatvor od dvije godine, kazna se može ublažiti do šest mjeseci zatvora;
- 4) ako je za krivično djelo kao najmanja mjera kazne propisan zatvor od jedne godine, kazna se može ublažiti do tri mjeseca zatvora;
- 5) ako je za krivično djelo kao najmanja kazna propisan zatvor ispod jedne godine, kazna se može ublažiti do trideset dana zatvora;
- 6) ako je za krivično djelo propisana kazna zatvora bez naznačenja najmanje mjere, umjesto zatvora može se izreći novčana kazna;
- 7) ako je za krivično djelo propisana novčana kazna sa naznačenjem najmanje mjere, kazna se može ublažiti do šest stotina eura.

(2) Kad je sud ovlašćen da učinioca krivičnog djela oslobodi od kazne može mu kaznu ublažiti, bez ograničenja propisanih za ublažavanje kazne.

Uračunavanje pritvora i ranije kazne

Član 51

(1) Vrijeme provedeno u pritvoru, kao i svako drugo lišenje slobode u vezi sa krivičnim djelom uračunavaju se u izrečenu kaznu zatvora, maloljetničkog zatvora, kaznu rada u javnom interesu i novčanu kaznu.

(2) Ako je krivični postupak vođen za više krivičnih djela u sticaju, a pritvor nije određen za svako od njih, vrijeme provedeno u pritvoru uračunava se u izrečenu kaznu zatvora, maloljetničkog zatvora, kaznu rada u javnom interesu i novčanu kaznu za krivično djelo za koje je okrivljeni osuđen.

(3) Zatvor ili novčana kazna koju je osuđeni izdržao, odnosno platio za prekršaj ili privredni prestup, kao i kazna ili disciplinska mjera lišenja slobode koju je izdržao zbog povrede vojne discipline uračunava se u kaznu izrečenu za krivično djelo čija obilježja obuhvataju i obilježja prekršaja, privrednog prestupa, odnosno povrede vojne discipline.

(4) Pri svakom uračunavanju izjednačava se dan pritvora, dan lišenja slobode, dan maloljetničkog zatvora, dan zatvora, osam časova rada u javnom interesu i dvadeset pet eura novčane kazne.

Izricanje mjera bezbjednosti

Član 68

(1) Sud može učiniocu krivičnog djela izreći jednu ili više mjera bezbjednosti kad postoje uslovi za njihovo izricanje predviđeni ovim zakonikom.

(2) Obavezno psihijatrijsko liječenje i čuvanje u zdravstvenoj ustanovi i obavezno psihijatrijsko liječenje na slobodi neuračunljivom učiniocu izriču se samostalno. Uz ove mjere mogu se izreći zabrana vršenja poziva, djelatnosti i dužnosti, zabrana upravljanja motornim vozilom i oduzimanje predmeta.

(3) Mjere iz stava 2 ovog člana mogu se izreći učiniocu krivičnog djela čija je uračunljivost bitno smanjena, ako mu je izrečena kazna ili uslovna osuda.

(4) Obavezno liječenje narkomana, obavezno liječenje alkoholičara, zabrana vršenja poziva, djelatnosti i dužnosti, zabrana upravljanja motornim vozilom, oduzimanje predmeta i javno objavljivanje presude mogu se izreći ako je učiniocu izrečena kazna, uslovna osuda, sudska opomena ili je učinilac oslobođen od kazne.

(5) Protjerivanje stranca iz zemlje može se izreći ako je učiniocu izrečena kazna ili uslovna osuda.

(6) Zabrana približavanja i udaljenje iz stana ili drugog prostora za stanovanje mogu se izreći ako je učiniocu izrečena kazna zatvora ili novčana kazna

(7) Za krivična djela u sticaju mjera bezbjednosti će se izreći ako je utvrđena za jedno od krivičnih djela u sticaju.

Zabrana vršenja poziva, djelatnosti i dužnosti

Član 73

(1) Sud može učiniocu krivičnog djela zabraniti vršenje određenog poziva, određene djelatnosti ili svih ili nekih dužnosti vezanih za raspolaganje, korišćenje, upravljanje ili rukovanje tuđom imovinom ili za čuvanje te imovine, ako se opravdano može smatrati da bi njegovo dalje vršenje takve djelatnosti bilo opasno.

(2) Sud određuje trajanje mjere iz stava 1 ovog člana, koje ne može biti kraće od jedne niti duže od deset godina, računajući od dana pravosnažnosti odluke, s tim da se vrijeme provedeno u zatvoru, odnosno u zdravstvenoj ustanovi u kojoj je izvršena mjera bezbjednosti ne uračunava u vrijeme trajanja ove mjere.

(3) Ako izrekne uslovnu osudu, sud može odrediti da će se ta osuda opozvati, ako učinilac prekrši zabranu vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti.

Protjerivanje stranca iz zemlje

Član 76

(1) Sud može stranca koji je učinio krivično djelo protjerati sa teritorije Crne Gore za vrijeme od jedne do deset godina ili zauvijek, ako je krivično djelo učinio u povratu (član 43).

(2) Pri ocjeni da li će izreći mjeru iz stava 1 ovog člana sud će uzeti u obzir prirodu i težinu učinjenog krivičnog djela, pobude zbog kojih je krivično djelo učinjeno, način izvršenja krivičnog djela i druge okolnosti koje ukazuju na nepoželjnost daljeg boravka stranca u Crnoj Gori.

(3) Vrijeme trajanja protjerivanja računa se od dana pravosnažnosti odluke, s tim da se vrijeme provedeno u zatvoru ne uračunava u vrijeme trajanja ove mjere.

(4) Mjera iz stava 1 ovog člana ne može se izreći učiniocu koji bi u zemlji u koju bi bio protjeran mogao biti izložen mučenju ili nečovječnom ili ponižavajućem postupanju ili koji uživa drugu zaštitu u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Zabrana približavanja

Član 77a

(1) Učiniocu krivičnog djela protiv polne slobode, krivičnog djela nasilje u porodici ili u porodičnoj zajednici i krivičnog djela rodoskrvnjenje ili nekog drugog krivičnog djela kojim se ugrožava život ili tijelo nekog lica ili krivičnog djela neovlašćena proizvodnja, držanje i stavljanje u promet opojnih droga sud će izreći zabranu približavanja žrtvi ili drugom licu ili grupi lica ili određenom mjestu kad postoji opasnost da bi učinilac prema tim licima ili na tom mjestu mogao ponovo da izvrši isto ili istovrsno krivično djelo.

(2) Sud određuje trajanje mjere iz stava 1 ovog člana, koje ne može biti kraće od jedne niti duže od pet godina, računajući od dana pravosnažnosti odluke, s tim da se vrijeme provedeno u zatvoru ne uračunava u vrijeme trajanja ove mjere.

(3) Po proteku jedne godine od početka izvršenja mjere iz stava 1 ovog člana, sud može, na predlog osuđenog lica, obustaviti njeno izvršenje ako utvrdi da više ne postoji opasnost iz stava 1 ovog člana.

(4) Sud će o pravosnažno izrečenoj mjeri iz stava 1 ovog člana obavijestiti posebnu organizacionu jedinicu ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa koja vrši nadzor nad sprovođenjem uslovnog otpusta.

Udaljenje iz stana ili drugog prostora za stanovanje

Član 77b

(1) Učiniocu krivičnog djela nasilja u porodici ili u porodičnoj zajednici sud će izreći udaljenje iz stana ili drugog prostora za stanovanje ako postoji opasnost da bi učinilac mogao ponovo izvršiti to krivično djelo.

(2) Sud određuje trajanje mjere iz stava 1 ovog člana, koje ne može biti kraće od tri mjeseca niti duže od tri godine, računajući od dana pravosnažnosti odluke, s tim da se vrijeme provedeno u zatvoru ne uračunava u vrijeme trajanja ove mjere.

(3) Lice kome je izrečena mjera iz stava 1 ovog člana dužno je, u prisustvu policijskog službenika odmah po pravosnažnosti presude, da napusti stan ili neki drugi stambeni prostor koji čini zajedničko domaćinstvo.

(4) Po proteku šest mjeseci od početka izvršenja mjere iz stave 1 ovoga člana, sud može, na predlog osuđenog lica, obustaviti njeno izvršenje ako utvrdi da više ne postoji opasnost iz stava 1 ovog člana.

(5) Sud će o pravosnažno izrečenoj mjeri iz stava 1 ovog člana obavijestiti posebnu organizacionu jedinicu ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa koja vrši nadzor nad sprovođenjem uslovnog otpusta i organ uprave nadležan za poslove policije.

Sudska rehabilitacija

Član 120

(1) Sudska rehabilitacija može se dati licu koje je osuđeno na kaznu zatvora preko jedne do dvije godine, ako u roku od pet godina od dana kad je ta kazna izdržana, zastarjela ili oprostena ne učini novo krivično djelo.

(2) Licu koje je osuđeno na kaznu zatvora preko dvije do tri godine sudska rehabilitacija može se dati ako u roku od osam godina od dana kad je ta kazna izdržana, zastarjela ili oprostena ne učini novo krivično djelo.

(3) U slučaju iz st. 1 i 2 ovog člana sud će dati rehabilitaciju ako nađe da je osuđeno lice svojim vladanjem zaslužilo rehabilitaciju i ako je, prema svojim mogućnostima, naknadilo štetu prouzrokovanu krivičnim djelom, pri čemu je sud dužan da uzme u obzir i sve druge okolnosti od značaja za davanje rehabilitacije, a posebno prirodu i značaj djela.

(4) Sudska rehabilitacija ne može se dati ako sporedna kazna još nije izvršena ili ako još traju mjere bezbjednosti.

Sudska rehabilitacija lica koje je više puta osuđivano

Član 121

Licu koje je više puta osuđivano sud može dati rehabilitaciju samo ako su ispunjeni uslovi iz čl. 119 i 120 ovog zakonika u pogledu svakog krivičnog djela za koje je osuđeno. Pri ocjeni da li će u ovakvom slučaju dati rehabilitaciju sud će uzeti u obzir okolnosti iz člana 120 stav 3 ovog zakonika.

Posebna evidencija

Član 123a

O licima osuđenim za krivična djela iz čl. 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 211a i 211b ovog zakonika, kada su učinjena na štetu maloljetnih lica, vodi se posebna evidencija.

Posebna evidencija sadrži sljedeće podatke o osuđenom licu:

- 1) ime i prezime;
- 2) jedinstveni matični broj;
- 3) adresu prebivališta i boravišta;
- 4) podatke o zaposlenju;
- 5) podatke o osobenim znacima;
- 6) podatke o krivičnom djelu i krivičnoj sankciji koja mu je izrečena;
- 7) podatke o pravnim posljedicama osude.

Posebnu evidenciju vodi ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa.

Podaci iz posebne evidencije vode se trajno i ne mogu se brisati.

Podaci iz posebne evidencije mogu se dati sudu, državnom tužilaštvu i policiji u vezi sa krivičnim postupkom koji se vodi protiv lica o kome se vodi posebna evidencija, odnosno nadležnoj organizacionoj jedinici policije, kada je to potrebno za vršenje poslova iz njene nadležnosti.

Podaci iz posebne evidencije mogu se, na obrazložen zahtjev, dati i državnom organu, privrednom društvu, drugoj organizaciji ili preduzetniku, ako još traju pravne posljedice osude.

Državni i drugi organi, kao i pravna lica ili preduzetnici koji rade sa maloljetnim licima dužni su da zatraže podatak da li je lice koje treba da zasnuje radni odnos kod njih, odnosno obavlja poslove sa maloljetnim licima, upisano u posebnu evidenciju.

Podaci iz posebne evidencije mogu se dati i inostranim državnim organima, u skladu sa međunarodnim sporazumom.

Na podatke sadržane u posebnoj evidenciji, ako odredbama ovog zakonika nije drugačije propisano, shodno se primjenjuju odredbe zakona koji uređuju zaštitu podataka o ličnosti i tajnost podataka.

Tok i prekid zastarijevanja krivičnog gonjenja

Član 125

(1) Zastarijevanje krivičnog gonjenja počinje od dana kad je krivično djelo učinjeno. Ukoliko posljedica krivičnog djela nastupi kasnije, zastarijevanje krivičnog gonjenja počinje od dana kada je posljedica nastupila

(2) Zastarijevanje ne teče za vrijeme za koje se po zakonu gonjenje ne može otpočeti ili nastaviti.

(3) Zastarijevanje krivičnog gonjenja za djelo učinjeno na štetu maloljetnog lica ne teče dok to lice ne navrši osamnaest godina.

(4) Zastarijevanje se prekida svakom procesnom radnjom koja se preduzima radi otkrivanja krivičnog djela ili radi otkrivanja i gonjenja učinioca zbog učinjenog krivičnog djela.

(5) Zastarijevanje se prekida i kad učinilac u vrijeme dok teče rok zastarjelosti učini isto tako teško ili teže krivično djelo.

(6) Svakim prekidom zastarijevanje počinje ponovo da teče.

(7) Zastarjelost krivičnog gonjenja nastaje u svakom slučaju kad protekne dvostruko vrijeme koje se po zakonu traži za zastarjelost krivičnog gonjenja.

Zastarjelost izvršenja sporedne kazne i mjere bezbjednosti

Član 127

(1) Zastarjelost izvršenja novčane kazne kao sporedne kazne nastaje kad protekne dvije godine od dana pravosnažnosti presude kojom je ta kazna izrečena.

(2) Zastarjelost izvršenja mjere bezbjednosti obaveznog psihijatrijskog liječenja na slobodi, obaveznog liječenja narkomana, obaveznog liječenja alkoholičara i oduzimanja predmeta nastaje kad protekne pet godina od dana pravosnažnosti odluke kojom su te mjere izrečene.

(3) Zastarjelost izvršenja mjera bezbjednosti zabrane vršenja poziva, djelatnosti i dužnosti, zabrane upravljanja motornim vozilom i protjerivanja stranca iz zemlje nastaje kad protekne vrijeme za koje su te mjere izrečene.

(4) Izvršenje mjere bezbjednosti obaveznog psihijatrijskog liječenja i čuvanja u zdravstvenoj ustanovi ne zastarijeva, ali ako je od pravosnažnosti presude kojom je mjera bezbjednosti izrečena proteklo više od pet godina, a izvršenje nije započeto, sud će ispitati da li je izvršenje ove mjere još uvijek potrebno.

Nezastarivost krivičnog gonjenja i izvršenja kazne

Član 129

Krivično gonjenje i izvršenje kazne ne zastarijevaju za krivična djela predviđena u čl. 264 do 276b, 401, 401a, 422 do 424 i 426 do 431 ovog zakonika, kao ni za krivična djela za koja po potvrđenim međunarodnim ugovorima zastarjelost ne može da nastupi.

Mjere posebnog nadzora

Član 132a

Prema učiniocu krivičnog djela iz čl. 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 211a i 211b ovog zakonika nad maloljetnim licem, poslije izdržane kazne zatvora ili kazne dugotrajnog zatvora, sprovode se mjere posebnog nadzora, i to:

- 1) obavezno javljanje nadležnoj organizacionoj jedinici policije;
- 2) zabrana posjećivanja mjesta na kojima se okupljaju maloljetna lica, naročito vrtića, škola i dvorišta ovih ustanova, igrališta i slično;
- 3) obavezno posjećivanje profesionalnih savjetovališta i ustanova;
- 4) obavezno obavješćavanje o promjeni prebivališta, boravišta ili radnog mjesta;
- 5) obavezno obavješćavanje o putovanju u inostranstvo.

Mjere posebnog nadzora iz stava 1 ovog člana sprovode se 20 godina poslije izvršenja kazne zatvora ili kazne dugotrajnog zatvora, uz mogućnost ukidanja.

Poslije isteka svake četiri godine od početka primjene mjera posebnog nadzora iz stava 1 ovog člana, sud koji je donio prvostepenu presudu po službenoj dužnosti odlučuje o potrebi daljeg sprovođenja mjera posebnog nadzora.

Zahtjev za preispitivanje potreba daljeg sprovođenja mjera posebnog nadzora može podnijeti lice na koje se poseban nadzor odnosi, ali ne prije isteka dvije godine od početka primjene, odnosno od posljednjeg preispitivanja od strane suda koje se vrši po službenoj dužnosti.

Obavezno javljanje nadležnoj organizacionoj jedinici policije

Član 132b

Mjera obaveznog javljanja nadležnoj organizacionoj jedinici policije sastoji se od dužnosti učinioca krivičnog djela iz čl. 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 211a i 211b ovog zakonika nad maloljetnim licem, da se lično javlja organizacionoj jedinici policije u mjestu njegovog prebivališta ili boravišta, na način propisan podzakonskim aktom.

Zabrana posjećivanja mjesta na kojima se okupljaju maloljetna lica

Član 132c

Mjera zabrane posjećivanja mjesta na kojima se okupljaju maloljetna lica sastoji se u dužnosti učinioca krivičnog djela iz čl. 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 211a i 211b ovog zakonika nad maloljetnim licem, da ne posjećuje mjesta na kojima se okupljaju maloljetna lica, kao što su vrtići, dvorišta vrtića, škole, školska dvorišta, igrališta i slično.

Važenje krivičnog zakonodavstva Crne Gore za stranca koji učini krivično djelo u inostranstvu

Član 137

(1) Krivično zakonodavstvo Crne Gore važi i za lice koje nije državljanin Crne Gore koje van teritorije Crne Gore učini prema njoj ili njenom državljaninu krivično djelo i kad nijesu u pitanju krivična djela navedena u članu 135 ovog zakonika ili učini krivično djelo iz čl. 276a, 276b, 422, 422a, 423 i 424 ovog zakonika, u čije izvršenje je na bilo koji način uključen državljanin Crne Gore, ako se zatekne na teritoriji Crne Gore ili joj bude izručen.

(2) Krivično zakonodavstvo Crne Gore važi i za lice koje nije državljanin Crne Gore koje prema stranoj državi ili prema strancu učini u inostranstvu krivično djelo za koje se po zakonu zemlje u kojoj je učinjeno može izreći kazna zatvora od četiri godine ili teža kazna, ako se zatekne na teritoriji Crne Gore, a ne bude izručen stranoj državi. Ako ovim zakonikom nije drukčije određeno, sud u takvom slučaju ne može izreći težu kaznu od one koja je propisana zakonom zemlje u kojoj je krivično djelo učinjeno.

Posebni uslovi za krivično gonjenje

Član 138

(1) Ako je u slučaju iz člana 134 ovog zakonika pokrenut ili dovršen krivični postupak u stranoj državi, krivično gonjenje u Crnoj Gori preduzeće se samo po odobrenju Vrhovnog državnog tužioca Crne Gore.

(2) U slučaju iz člana 134 ovog zakonika krivično gonjenje stranca može se, pod uslovom uzajamnosti, ustupiti stranoj državi.

(3) U slučaju iz čl. 136 i 137 ovog zakonika krivično gonjenje se neće preduzeti, ako:

1) je učinilac potpuno izdržao kaznu na koju je u inostranstvu osuđen;

2) je učinilac u inostranstvu pravosnažnom presudom oslobođen ili mu je kazna zastarjela ili oproštena;

3) je prema neuračunljivom učiniocu u inostranstvu izvršena odgovarajuća mjera bezbjednosti;

4) se za krivično djelo po stranom zakonu krivično goni po zahtjevu oštećenog, a takav zahtjev nije podnesen.

(4) U slučaju iz čl. 136 i 137 ovog zakonika krivično gonjenje će se preduzeti samo kad se za krivično djelo kažnjava i po zakonu zemlje u kojoj je djelo učinjeno, osim za krivična djela iz čl. 268, 276a, 276b, 422, 422a, 423 i 424 ovog zakonika. Kad se u slučaju iz čl. 136 i 137 stav 1 ovog zakonika, po zakonu zemlje u kojoj je djelo

učinjeno za to krivično djelo ne kažnjava, krivično gonjenje se može preduzeti samo po odobrenju Vrhovnog državnog tužioca.

(5) U slučaju iz člana 137 stav 2 ovog zakonika, ako je u pitanju djelo koje je u vrijeme kad je izvršeno smatrano krivičnim djelom prema opštim pravnim načelima priznatim u međunarodnom pravu, gonjenje se može preduzeti u Crnoj Gori po odobrenju Vrhovnog državnog tužioca, bez obzira na zakon zemlje u kojoj je krivično djelo učinjeno.

Obavezno posjećivanje profesionalnih savjetovališta i ustanova

Član 132d

Mjera obaveznog posjećivanja profesionalnih savjetovališta i ustanova sastoji se u dužnosti učinioca krivičnog djela čl. 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 211a i 211b ovog zakonika nad maloljetnim licem, da posjećuje profesionalna savjetovališta i ustanove prema programu koji se određuje na način propisan podzakonskim aktom.

Mjera obaveznog obavještanja o promjeni prebivališta, boravišta ili radnog mjesta

Član 132e

Mjera obaveznog obavještanja o promjeni prebivališta, boravišta ili radnog mjesta sastoji se u dužnosti učinioca krivičnog djela iz čl. 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 211a i 211b ovog zakonika nad maloljetnim licem, da u roku od tri dana od dana promjene lično obavijesti nadležnu organizacionu jedinicu policije o promjeni prebivališta, boravišta ili radnog mjesta.

Obavezno obavještanje o putovanju u inostranstvo

Član 132f

Mjera obaveznog obavještanja o putovanju u inostranstvo sastoji se u dužnosti učinioca krivičnog djela iz čl. 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 211a i 211b ovog zakonika nad maloljetnim licem, da se najkasnije tri dana prije putovanja u inostranstvo lično javi nadležnoj organizacionoj jedinici policije.

Lice iz stava 1 ovog člana je dužno da nadležnoj organizacionoj jedinici policije pruži podatke o tome u koju državu putuje, kao i o tačnom mjestu i dužini boravka u inostranstvu.

Značenje izraza u ovom zakoniku

Član 142

(1) Pod teritorijom Crne Gore podrazumijevaju se suvozemna teritorija, obalno more i vodene površine unutar njenih granica, kao i vazdušni prostor nad njima.

(2) Pod krivičnim zakonodavstvom Crne Gore podrazumijevaju se ovaj zakonik kao i sve krivičnopravne odredbe sadržane u drugim zakonima Crne Gore.

(3) Službenim licem smatra se:

- 1) lice koje u državnom organu vrši službene dužnosti;
- 2) izabrano, imenovano ili postavljeno lice u državnom organu, organu lokalne samouprave ili lice koje stalno ili povremeno vrši službene dužnosti ili službene funkcije u tim organima;
- 3) lice u ustanovi, privrednom društvu ili drugom subjektu, kojem je povjereno vršenje javnih ovlašćenja, koje odlučuje o pravima, obavezama ili interesima fizičkih ili pravnih lica ili o javnom interesu;
- 4) i drugo lice koje obavlja službene dužnosti na osnovu zakona, propisa donijetih na osnovu zakona, ugovora ili arbitražnog sporazuma, kao i lice kojem je faktički povjereno vršenje pojedinih službenih dužnosti ili poslova;
- 5) vojno lice izuzev kad su u pitanju odredbe Glave trideset šeste ovog zakonika.

5a) lice koje u stranoj državi obavlja zakonodavnu, izvršnu, sudsku ili drugu javnu funkciju za stranu državu, lice koje u stranoj državi obavlja službene dužnosti na osnovu zakona, propisa donijetih na osnovu zakona, ugovora ili arbitražnog sporazuma, lice koje obavlja službenu dužnost u međunarodnoj javnoj organizaciji i lice koje obavlja sudsku, tužilačku ili neku drugu funkciju u međunarodnom sudu.

(4) Odgovornim licem smatra se vlasnik privrednog društva ili drugog subjekta ili lice u privrednom društvu, ustanovi ili drugom subjektu kojem je, s obzirom na njegovu funkciju, uložena sredstva ili na osnovu ovlašćenja, povjeren određeni krug poslova u upravljanju imovinom, proizvodnji ili drugoj djelatnosti ili u vršenju nadzora nad njima ili mu je faktički povjereno obavljanje pojedinih poslova. Odgovornim licem smatra se i službeno lice kad su u pitanju krivična djela kod kojih je kao izvršilac označeno odgovorno lice, a u ovom zakoniku nijesu predviđena u glavi o krivičnim djelima protiv službene dužnosti, odnosno kao krivična djela službenog lica.

(5) Vojnim licem smatra se: profesionalno vojno lice (vojnici po ugovoru, podoficir, podoficir po ugovoru, oficir i oficir po ugovoru), lice u rezervnom sastavu (rezervni vojnici, rezervni podoficir i rezervni oficir), civilno lice koje vrši određenu vojnu dužnost i lice koje za vrijeme ratnog ili vanrednog stanja podliježe vojnoj obavezi.

(6) Kad je kao izvršilac određenih krivičnih djela označeno službeno lice, odgovorno lice ili vojno lice, lica navedena u st. 3,4 i 5 ovog člana mogu biti izvršioc tih djela, ako iz obilježja pojedinog djela ili iz pojedinog propisa ne proizilazi da izvršilac može biti samo neko od tih lica.

(7) Djetetom se smatra lice koje nije navršilo četrnaest godina.

(8) Maloljetnikom se smatra lice koje je navršilo četrnaest godina, a nije navršilo osamnaest godina.

(9) Maloljetnim licem smatra se lice koje nije navršilo osamnaest godina.

(10) Učiniocem se smatraju izvršilac, saizvršilac, podstrekač i pomagač.

(11) Žrtva je lice kome je protivpravnim djelom koje je u zakonu propisano kao krivično djelo prouzrokovao fizički ili duševni bol ili patnja, imovinska šteta ili povreda ljudskih prava i sloboda.

(12) Imovinskom korišću pribavljenom krivičnim djelom smatra se imovinska korist pribavljena krivičnim djelom, neposredno ili posredno, koja se sastoji od svakog uvećanja ili sprječavanja umanjenja imovine, do kojeg je došlo izvršenjem krivičnog djela, imovina za koju je zamijenjena ili sa kojom je sjedinjena ili u koju je pretvorena imovinska korist pribavljena krivičnim djelom, kao i svaka druga korist koja je dobijena od imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom ili imovine za koju je zamijenjena ili u koju je pretvorena imovinska korist pribavljena krivičnim djelom, bez obzira da li se nalazi na teritoriji Crne Gore ili van nje, kao i sve isprave kojima se dokazuje neko imovinsko pravo.

(13) Mito, u smislu ovog zakonika, je poklon ili druga protivpravna imovinska ili neimovinska korist, bez obzira na vrijednost.

(14) Silom se smatra i primjena hipnoze ili omamljujućih sredstava, s ciljem da se neko protiv svoje volje dovede u nesvjesno stanje ili onemogućava za otpor.

(15) Izborima se smatraju izbori za Skupštinu Crne Gore, Predsjednika Crne Gore, organe lokalne samouprave i drugi izbori koji se raspisuju i vrše na osnovu Ustava i zakona.

(15a) Političkim subjektima, smatraju se subjekti u skladu sa propisom kojim se uređuje finansiranje političkih subjekata i izbornih kampanja.

(15b) Izbornom kampanjom, smatra se kampanja u skladu sa propisom kojim se uređuje finansiranje političkih subjekata i izbornih kampanja.

(16) Referendumom se smatra izjašnjavanje građana na kojem se odlučuje o pitanjima za koja je to utvrđeno Ustavom ili zakonom.

(17) Opojnim drogama smatraju se supstance i preparati koji su propisima zasnovanim na zakonu proglašeni za opojne droge.

(18) Pokretnom stvari se smatra i svaka proizvedena ili sakupljena energija za davanje svjetlosti, toplote ili kretanja, telefonski impuls, kao i računarski podatak i računarski program.

(19) Računarskim sistemom smatra se svaki uređaj ili grupa međusobno povezanih ili uslovljenih uređaja, od kojih jedan ili više njih, u zavisnosti od programa, vrši automatsku obradu podataka.

(20) Računarskim podatkom smatra se svako izlaganje činjenica, podataka ili koncepata u obliku koji je pogodan za obradu u računarskom sistemu, uključujući tu i programe pomoću kojih računarski sistem vrši svoje funkcije.

(21) Računarskim programom smatra se skup uređenih računarskih podataka na osnovu kojih računarski sistem vrši svoje funkcije.

(22) Računarski virus je računarski program koji ugrožava ili mijenja funkcije računarskog sistema i mijenja, ugrožava ili neovlašćeno koristi računarske podatke.

(23) Podacima o računarskom saobraćaju smatraju se svi računarski podaci koje generišu računarski sistemi, koji čine lanac komunikacije između dva računarska sistema koji komuniciraju uključujući i njih same.

(24) Zaštićenim prirodnim dobrom smatra se i dobro koje po propisima o zaštiti prirodnih dobara uživa prethodnu zaštitu.

(25) Kulturnim dobrom smatra se i dobro koje po propisima o zaštiti kulturnog dobra uživa prethodnu zaštitu, dio kulturnog dobra i zaštićena okolina nepokretnog kulturnog dobra.

(26) Novac je metalni i papirni novac ili novac izrađen od nekog drugog materijala koji je na osnovu zakona u opticaju u Crnoj Gori ili u stranoj državi.

(27) Znacima za vrijednost smatraju se i strani znaci za vrijednost.

(28) Motornim vozilom smatra se svako saobraćajno sredstvo na motorni pogon u suvozemnom, vodenom i vazdušnom saobraćaju.

(29) Ispravom se smatra svaki predmet koji je podoban ili određen da služi kao dokaz kakve činjenice koja ima značaj za pravne odnose, kao i računarski podatak.

(30) Spis, pismo, pošiljka i dokument mogu biti i u elektronskom obliku.

(31) Članovima porodice ili porodične zajednice smatraju se i bivši bračni drugovi, krvni srodnici i srodnici iz potpunog usvojenja u pravoj liniji bez ograničenja, a u pobočnoj liniji zaključno sa četvrtim stepenom, srodnici iz nepotpunog usvojenja, tazbinski srodnici zaključno sa drugim stepenom, lica koja žive u istom porodičnom domaćinstvu i lica koja imaju zajedničko dijete ili je dijete na putu da bude rođeno iako nikad nisu živjela u istom porodičnom domaćinstvu.

(32) Poslom od javnog značaja smatra se obavljanje profesije ili dužnosti koje je povezano sa povećanim rizikom za bezbjednost lica koje ga obavlja u oblasti javnog informisanja, zdravstvene zaštite i pravne pomoći pred sudskim i drugim državnim organima.

(33) Izraz "neće se kazniti" znači da u tom slučaju nema krivičnog djela.

(34) Kad je radnja krivičnog djela određena trajnim glagolom smatra se da je djelo učinjeno, ako je radnja izvršena jednom ili više puta.

Navođenje na samoubistvo i pomaganje u samoubistvu

Član 149

(1) Ko navede drugog na samoubistvo ili mu pomogne u izvršenju samoubistva, pa ovo bude izvršeno ili pokušano,

kazniće se zatvorom od jedne do pet godina.

(2) Ko drugom pomogne u izvršenju samoubistva pod uslovima iz člana 147 ovog zakonika, pa ovo bude izvršeno ili pokušano,

kazniće se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(3) Ko djelo iz stava 1 ovog člana učini prema maloljetniku ili prema licu koje se nalazi u stanju bitno smanjene uračunljivosti,

kazniće se zatvorom od dvije do deset godina.

(4) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno prema djetetu ili prema neuračunljivom licu,

učinilac će se kazniti po članu 144 ovog zakonika.

(5) Ko surovo ili nečovječno postupa sa licem koje se prema njemu nalazi u odnosu kakve podređenosti ili zavisnosti, pa ono usljed takvog postupanja izvrši ili pokuša samoubistvo koje se može pripisati nehatu učinioca,

kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

Sakaćenje ženskih genitalija

Član 151a

(1) Ko osakati spoljne djelove ženskih genitalija,

kazniće se zatvorom od jedne do osam godina.

Prinudna sterilizacija

Član 151b

Ko upotrebom sile ili prijetnje izvrši sterilizaciju drugog lica u cilju onemogućavanja njegove reprodukcije,

kazniće se zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

Napad na ljekara pri pružanju ljekarske pomoći

Član 152a

Ko napadne ili prijeti da će napasti ljekara pri pružanju ljekarske pomoći ili u vezi sa pružanjem ljekarske pomoći,

kazniće se zatvorom do tri godine.

Ako je pri izvršenju djela iz stava 1 ovog člana ljekaru nanesena laka tjelesna povreda ili je prijećeno upotrebom oružja,

učinilac će se kazniti zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

Ako je djelo iz stava 1 ovog člana izvršeno u grupi ili na organizovan način,

učinilac će se kazniti zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

Za pokušaj djela iz st. 1, 2 i 3 ovog člana,

učinilac će se kazniti zatvorom od šest mjeseci do jedne godine.

Povreda ravnopravnosti

Član 159

(1) Ko zbog nacionalne ili etničke pripadnosti, pripadnosti rasi ili vjeroispovijesti ili zbog odsustva te pripadnosti ili zbog razlika u pogledu političkog ili drugog ubjeđenja, pola, jezika, obrazovanja, društvenog položaja, socijalnog porijekla, seksualne orijentacije, rodnog identiteta, invaliditeta, imovnog stanja ili nekog drugog ličnog svojstva, drugome uskrati ili ograniči ljudska prava i slobode utvrđena Ustavom, zakonima ili drugim propisima ili opštim aktima ili potvrđenim međunarodnim ugovorima ili mu na osnovu ove razlike daje povlastice ili pogodnosti,

kazniće se zatvorom do tri godine.

(2) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno zbog mržnje prema pripadniku grupe određene na osnovu rase, boje kože, religije, porijekla, državne ili nacionalne pripadnosti, kazniće se zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

(3) Ako djelo iz stava 2 ovog člana učini službeno lice u vršenju službe,

kazniće se zatvorom od jedne do osam godina.

Otmica **Član 164**

(1) Ko silom, prijetnjom, obmanom ili na drugi način odvede ili zadrži neko lice u namjeri da od njega ili drugog lica iznudi novac ili kakvu drugu imovinsku korist ili da njega ili koga drugog prinudi da nešto učini, ne učini ili trpi,

kazniće se zatvorom od jedne do osam godina.

(2) Ko radi ostvarenja cilja otmice prijeti ubistvom ili teškom tjelesnom povredom otetom licu,

kazniće se zatvorom od dvije do deset godina.

(3) Ako je oteto lice zadržano duže od deset dana ili je prema njemu postupano na svirep način ili mu je teško narušeno zdravlje ili su nastupile druge teške posljedice ili ko djelo iz stava 1 ovog člana učini prema maloljetnom licu,

učinilac će se kazniti zatvorom od dvije do dvanaest godina.

(4) Ako je usljed djela iz st. 1, 2 i 3 ovog člana nastupila smrt otetog lica ili je djelo izvršeno od strane više lica na organizovan način,

učinilac će se kazniti zatvorom od pet do petnaest godina.

Iznuđivanje iskaza

Član 166

(1) Službeno lice koje u vršenju službe upotrijebi silu ili prijetnju ili drugo nedopušteno sredstvo ili nedopušten način u namjeri da iznudi iskaz ili neku drugu izjavu od okrivljenog, svjedoka, vještaka ili drugog lica,

kazniće se zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

(2) Ako je iznuđivanje iskaza ili izjave praćeno teškim nasiljem ili ako su usljed iznuđenog iskaza nastupile naročito teške posljedice za okrivljenog u krivičnom postupku,

učinilac će se kazniti zatvorom od dvije do deset godina.

Zlostavljanje

Član 166a

(1) Ko zlostavlja drugog ili prema njemu postupa na način kojim se vrijeđa ljudsko dostojanstvo,

kazniće se zatvorom do jedne godine.

(2) Ako djelo iz stava 1 ovog člana učini službeno lice u vršenju službe,

kazniće se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(3) Za pokušaj djela iz st. 1 i 2 ovog člana kazniće se.

Mučenje

Član 167

(1) Ko drugom nanese veliki bol ili teške patnje, bilo da su tjelesne ili duševne, sa ciljem da od njega ili trećeg lica dobije priznanje ili drugo obavještenje, ili da ga nezakonito kazni ili da ga zastraši, ili da na njega izvrši pritisak, ili da zastraši ili izvrši pritisak na neko treće lice, ili iz nekog drugog razloga koji se zasniva na diskriminaciji,

kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

(2) Ako djelo iz stava 1 ovog člana izvrši službeno lice u vršenju službe ili je djelo izvršeno uz njegov izričiti ili prećutni pristanak ili ako je službeno lice podstrekavalo drugo lice na izvršenje djela iz stava 1 ovog člana,

kazniće se za djelo iz stava 1 ovog člana zatvorom od jedne do osam godina.

Proganjanje

Član 168a

(1) Ko drugog uporno proganja na način koji može osjetno da ugrozi njegov život, zdravlje, tijelo ili način života,

kazniće se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

(2) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno prema bivšem bračnom ili vanbračnom drugu, učinilac će se kazniti zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

(3) Kaznom iz stava 2 ovog člana kazniće se učinilac koji djelo učini prema maloljetnom licu, trudnoj ženi ili licu sa invaliditetom.

(4) Ako je djelom iz stava 1 ovog člana izazvana opasnost po život, zdravlje ili tijelo drugog lica ili njemu bliskog lica,

učinilac će se kazniti zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

(5) Ako je usljed djela iz stava 1 ovog člana nastupila smrt drugog lica ili njemu bliskog lica, učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do deset godina.

(6) Smatra se da neko uporno proganja drugo lice u smislu ovog člana kad u određenom vremenskom periodu:

1) neovlašćeno prati ili preduzima druge radnje u cilju fizičkog približavanja tom licu;

2) nastoji da uspostavi kontakt sa tim licem protivno njegovoj volji neposredno, preko trećeg lica ili sredstava komunikacije;

3) zloupotrebljava lične podatke tog lica u cilju naručivanja robe ili usluga;

4) prijeti napadom na život, tijelo ili slobodu tog lica ili njemu bliskog lica;

5) preduzima druge slične radnje prema tom licu.

Neovlašćeno prisluškivanje i snimanje

Član 173

(1) Ko posebnim uređajima neovlašćeno prisluškuje ili snima razgovor, izjavu ili kakvo saopštenje koji mu nijesu namijenjeni,

kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se i ko omogući nepoznatom licu da se upozna sa razgovorom, izjavom ili saopštenjem koji su neovlašćeno prisluškivali, odnosno tonski snimani.

(3) Ako je djelo iz st. 1 i 2 ovog člana učinilo službeno lice u vršenju službe,

kazniće se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

Gonjenje za krivična djela protiv časti i ugleda

Član 202

(1) Gonjenje za djelo iz člana 197 ovog zakonika preduzima se po privatnoj tužbi.

(2) Ako je djelo iz člana 197 ovog zakonika učinjeno prema umrlom licu, gonjenje se preduzima po privatnoj tužbi bračnog druga ili lica koje je sa umrlim živjelo u trajnoj vanbračnoj zajednici, srodnika u pravoj liniji, usvojioca, usvojenika, brata ili sestre umrlog lica.

(3) Gonjenje za krivično djelo iz člana 200 ovog zakonika preduzima se po odobrenju Vrhovnog državnog tužioca Crne Gore.

Silovanje

Član 204

(1) Ko nad drugim izvrši obljubu ili sa njom izjednačen čin bez njegovog pristanka, kazniće se zatvorom od jedne do osam godina.

(2) Ko prinudi drugog na obljubu ili sa njom izjednačen čin upotrebom sile ili prijetnjom da će neposredno napasti na život ili tijelo tog ili drugog lica,

kazniće se zatvorom od dvije do deset godina.

(3) Ako je djelo iz st. 1 ili 2 ovog člana učinjeno prijetnjom da će se za to ili drugo lice otkriti nešto što bi škodilo njegovoj časti ili ugledu ili prijetnjom drugim teškim zlom, učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

(4) Ako je usljed djela iz st. 1, 2 ili 3 ovog člana nastupila teška tjelesna povreda lica prema kojem je djelo izvršeno ili ako je djelo izvršeno od strane više lica ili na naročito svirep ili naročito ponižavajući način ili prema maloljetniku ili je djelo imalo za posljedicu trudnoću,

učinilac će se kazniti zatvorom od pet do petnaest godina.

(5) Ako je usljed djela iz st. 1, 2 ili 3 ovog člana nastupila smrt lica prema kojem je djelo izvršeno ili je djelo učinjeno prema djetetu,

učinilac će se kazniti zatvorom najmanje deset godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.

Obljuba nad nemoćnim licem

Član 205

(1) Ko nad drugim izvrši obljubu ili sa njom izjednačen čin iskoristivši duševno oboljenje, zaostali duševni razvoj, drugu duševnu poremećenost, nemoć ili kakvo drugo stanje tog lica usljed kojeg ono nije sposobno za otpor,

kazniće se zatvorom od dvije do deset godina.

(2) Ako je usljed djela iz stava 1 ovog člana nastupila teška tjelesna povreda nemoćnog lica ili ako je djelo izvršeno od strane više lica ili na naročito svirep ili naročito ponižavajući način ili je učinjeno prema maloljetniku ili je djelo imalo za posljedicu trudnoću,

učinilac će se kazniti zatvorom od pet do petnaest godina.

(3) Ako je usljed djela iz st. 1 i 2 ovog člana nastupila smrt lica prema kojem je djelo izvršeno ili ako je djelo učinjeno prema djetetu,

učinilac će se kazniti zatvorom najmanje deset godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.

Obljuba sa djetetom

Član 206

(1) Ko izvrši obljubu ili sa njom izjednačen čin sa djetetom,

kazniće se zatvorom od pet do petnaest godina.

(2) Ako je usljed djela iz stava 1 ovog člana nastupila teška tjelesna povreda djeteta prema kojem je djelo izvršeno ili je djelo izvršeno od strane više lica ili je djelo imalo za posljedicu trudnoću,

učinilac će se kazniti zatvorom najmanje deset godina.

(3) Ako je usljed djela iz st. 1 i 2 ovog člana nastupila smrt djeteta,

učinilac će se kazniti zatvorom najmanje deset godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.

(4) Neće se kazniti za djelo iz stava 1 ovog člana učinilac, ako između njega i djeteta ne postoji značajnija razlika u njihovoj duševnoj i tjelesnoj zrelosti.

Obljuba zloupotrebom položaja

Član 207

(1) Ko zloupotrebom svog položaja navede na obljubu ili sa njom izjednačen čin lica koje se prema njemu nalazi u odnosu kakve podređenosti ili zavisnosti,

kazniće se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(2) Nastavnik, vaspitač, staralac, usvojlac, roditelj, očuh, maćeha ili drugo lice koje zloupotrebom svog položaja ili ovlašćenja izvrši obljubu ili sa njom izjednačen čin sa maloljetnikom koji mu je povjeren radi učenja, vaspitavanja, staranja ili njege,

kazniće se zatvorom od tri do dvanaest godina.

(3) Ako je djelo iz stava 2 ovog člana učinjeno prema djetetu,

učinilac će se kazniti zatvorom najmanje deset godina.

(4) Ako je djelo iz st. 1 do 3 ovog člana imalo za posljedicu trudnoću, učinilac će se kazniti za djelo iz stava 1 zatvorom od šest mjeseci do pet godina, za djelo iz stava 2 zatvorom od pet do petnaest godina, a za djelo iz stava 3 zatvorom najmanje petnaest godina.

(5) Ako je usljed djela iz stava 3 ovog člana nastupila smrt djeteta, učinilac će se kazniti zatvorom najmanje deset godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.

Podvođenje i omogućavanje vršenja polnog odnosa

Član 209

(1) Ko podvede maloljetno lice radi vršenja obljube, sa njom izjednačenog čina ili druge polne radnje,

kazniće se zatvorom od dvije do deset godina.

(2) Ko omogućava vršenje obljube, sa njom izjednačenog čina ili druge polne radnje sa maloljetnim licem,

kazniće se zatvorom od tri do petnaest godina.

Posredovanje u vršenju prostitucije

Član 210

(1) Ko navodi ili podstiče drugog na prostituciju ili učestvuje u predaji nekog lica drugome radi vršenja prostitucije ili ko putem sredstava javnog informisanja i drugih sličnih sredstava propagira ili reklamira prostituciju,

kazniće se zatvorom od tri mjeseca do dvije godine.

(2) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana izvršeno prema maloljetnom licu ili je učinjeno od strane više lica na organizovan način,

učinilac će se kazniti zatvorom od dvije do petnaest godina.

(3) Kaznom iz stava 2 ovog člana kazniće se i lice koje koristi seksualne usluge maloljetnog lica.

(4) Posredovanje u vršenju prostitucije je, u smislu ovog člana, korišćenje lica za seksualne aktivnosti pri čemu se daje ili obećava novac ili bilo koji drugi vid naknade ili nagrade kao plaćanje za angažovanje tog lica u seksualnim aktivnostima, bez obzira na to da li se to plaćanje, obećanje ili nagrada daju tom licu ili nekom trećem licu.

Dječja pornografija

Član 211

(1) Ko djetetu proda, pokloni, prikaže ili javnim izlaganjem, posredstvom informaciono-komunikacionih tehnologija ili na drugi način učini dostupnim slike, tekstove, audiovizuelne ili druge predmete pornografske sadržine ili mu prikaže pornografsku predstavu,

kazniće se zatvorom od dvije do deset godina.

(2) Ko navodi ili iskoristi dijete za proizvodnju slika, audiovizuelnih ili drugih predmeta pornografske sadržine (dječja pornografija) ili za pornografsku predstavu,

kazniće se zatvorom od tri do deset godina.

(3) Kaznom iz stava 2 ovog člana kazniće se ko neovlašćeno snima, proizvodi, nudi, čini dostupnim, distribuira, uvozi, izvozi, pribavlja za sebe ili drugoga, prodaje, daje, prikazuje, javno izlaže ili posjeduje slike, audiovizuelne ili druge predmete pornografske sadržine (dječja pornografija).

(4) Ako je djelo iz st. 1 i 2 ovog člana učinjeno prema maloljetniku, učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do osam godine.

(5) Ako je djelo iz stava 2 ovog člana izvršeno upotrebom sile ili prijetnje,

učinilac će se kazniti zatvorom od tri do petnaest godina.

(6) Predmeti iz st. 1 do 3 ovog člana oduzeće se i uništiti.

(7) Dječjom pornografijom, u smislu ovog člana, smatra se svaki materijal koji vizuelno prikazuje dijete koje se bavi stvarnim ili simuliranim seksualno eksplicitnim ponašanjem i svako prikazivanje polnih organa djeteta u primarno seksualne svrhe.

Navođenje maloljetnog lica da prisustvuje vršenju krivičnih djela protiv polne slobode

Član 211a

(1) Ko navede dijete da prisustvuje silovanju, obljubi ili sa njom izjednačenim činom ili drugoj nedozvoljenoj polnoj radnji,

kazniće se zatvorom od jedne do pet godina.

(2) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno prema maloljetniku upotrebom sile ili prijetnje,

učinilac će se kazniti zatvorom od dvije do osam godina.

(3) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno upotrebom sile ili prijetnje,

učinilac će se kazniti zatvorom od tri do deset godina.

Mamljenje djeteta u cilju vršenja krivičnih djela protiv polne slobode

Član 211b

Punoljetno lice koje u namjeri izvršenja krivičnog djela iz člana 204 stav 5, člana 205 stav 3, člana 206, člana 207 stav 3, člana 208 stav 1, člana 209, člana 210 stav 1 i člana 211 st. 1 i 4 ovog zakonika koristeći sredstva informaciono-komunikacionih tehnologija ili na drugi način dogovori susret sa djetetom i preduzme radnje da do tog susreta dođe, kazniće se zatvorom najmanje deset godina.

Dvobračnost

Član 213

(1) Ko zaključi novi brak iako se već nalazi u braku, kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se i ko zaključi brak sa licem za koje zna da se nalazi u braku.

Zaključenje ništavog braka

Član 214

(1) Ko prilikom zaključenja braka prikrije od druge strane neku činjenicu zbog koje je brak ništav ili drugu stranu dovede u zabludu ili održava u zabludi o toj činjenici, kazniće se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(2) Ko silom ili prijetnjom prinudi drugo lice na zaključenje braka, kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

(3) Ko drugo lice navede na odlazak ili odvede u inostranstvo u namjeri izvršenja krivičnog djela iz stava 2 ovog člana, kazniće se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(4) Gonjenje za djelo iz st. 1 i 2 ovog člana može se preduzeti samo ako je tako zaključen brak poništen.

Omogućavanje zaključenja nedozvoljenog braka

Član 215

Službeno lice ovlašćeno za zaključenje braka koje u vršenju svoje službene dužnosti svjesno dozvoli da se zaključi brak koji je po zakonu zabranjen ili ništav, kazniće se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

Vanbračna zajednica sa maloljetnikom

Član 216

(1) Punoljetno lice koje živi u vanbračnoj zajednici sa maloljetnikom,

kazniće se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se i roditelj, usvojlac ili staralac koji maloljetniku omogući da živi u vanbračnoj zajednici sa drugim licem ili ga na to navede.

(3) Ako je djelo iz stava 2 ovog člana učinjeno silom, prijetnjom ili iz koristoljublja, učinilac će se kazniti zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

(4) Ako se brak zaključi, gonjenje se neće preduzeti, a ako je preduzeto, obustaviće se.

Oduzimanje maloljetnog lica

Član 217

(1) Ko maloljetno lice protivpravno zadrži ili oduzme od roditelja, usvojioca, staraoca ili drugog lica, odnosno ustanove, kojima je ono povjereno ili onemogućava izvršenje odluke kojom je maloljetno lice povjereno određenom licu,

kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.

(2) Ko onemogućava izvršenje odluke nadležnog organa kojom je određen način održavanja ličnih odnosa maloljetnog lica sa roditeljem ili drugim srodnikom,

kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(3) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno iz koristoljublja ili drugih niskih pobuda ili je usljed djela teže ugroženo zdravlje, vaspitanje ili školovanja maloljetnog lica, učinilac će se kazniti zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

(4) Učinioca djela iz st. 1 i 3 ovog člana koji dobrovoljno preda maloljetno lice licu ili ustanovi kojoj je ono povjereno ili omogući izvršenje odluke o povjeravanju maloljetnog lica, sud može osloboditi od kazne.

(5) Ako izrekne uslovnu osudu za djelo iz st. 1 do 3 ovog člana, sud može odrediti obavezu učiniocu da u određenom roku preda maloljetno lice licu ili ustanovi kojoj je maloljetno lice povjereno ili omogući izvršenje odluke kojom je maloljetno lice povjereno određenom licu ili ustanovi, odnosno odluke kojom je određen način održavanja ličnih odnosa maloljetnog lica sa roditeljem ili drugim srodnikom.

Zapuštanje i zlostavljanje maloljetnog lica

Član 219

(1) Roditelj, usvojlac, staralac ili drugo lice koje grubim zanemarivanjem svoje dužnosti zbrinjavanja i vaspitavanja zapusti maloljetno lice o kojem je dužno da se stara,

kazniće se zatvorom do tri godine.

(2) Roditelj, usvojlac, staralac ili drugo lice koje zlostavlja maloljetno lice ili ga prinudava na pretjeran rad ili rad koji ne odgovara uzrastu maloljetnog lica ili na prosjačenje ili ga iz koristoljublja navodi na vršenje drugih radnji koje su štetne za njegov razvoj,

kazniće se zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

Nasilje u porodici ili u porodičnoj zajednici

Član 220

(1) Ko primjenom grubog nasilja naruši tjelesni ili duševni integritet člana svoje porodice ili porodične zajednice,

kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.

(2) Ako je pri izvršenju djela iz stava 1 ovog člana korišćeno oružje, opasno oruđe ili drugo sredstvo podobno da tijelo teško povrijedi ili zdravlje teško naruši,

učinilac će se kazniti zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(3) Ako je usljed djela iz st. 1 i 2 ovog člana nastupila teška tjelesna povreda ili teško narušavanje zdravlja ili su učinjena prema maloljetnom licu,

učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do pet godina.

(4) Ako je usljed djela iz st. 1, 2 i 3 ovog člana nastupila smrt člana porodice ili porodične zajednice,

učinilac će se kazniti zatvorom od tri do dvanaest godina.

(5) Ko prekrši mjere zaštite od nasilja u porodici koje mu je sud ili drugi državni organ odredio na osnovu zakona,

kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

Rodoskrvnjenje

Član 223

Punoljetno lice koje izvrši obljubu ili sa njom izjednačen polni čin sa maloljetnim srodnikom po krvi u pravoj liniji ili sa maloljetnim bratom, odnosno sestrom,

kazniće se zatvorom najmanje pet godina.

Ako je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno prema djetetu,

učinilac će se kazniti zatvorom najmanje deset godina.

Neovlašćeno iskorišćavanje autorskog djela ili predmeta srodnog prava

Član 234

(1) Ko neovlašćeno objavi, snimi, umnoži ili na drugi način javno saopšti ili učini dostupnim, u cjelini ili djelimično, autorsko djelo, interpretaciju, fonogram, videogram, emisiju ili bazu podataka,

kazniće se zatvorom do tri godine.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se i ko stavi u promet ili, u namjeri stavljanja u promet, drži neovlašćeno umnožene ili neovlašćeno stavljenе u promet primjerke autorskog djela, interpretacije, fonograma, videograma, emisije ili baze podataka.

(3) Ako je djelo iz st. 1 i 2 ovog člana učinjeno u namjeri pribavljanja imovinske koristi za sebe ili drugog,

učinilac će se kazniti zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

(4) Predmeti izvršenja krivičnog djela i predmeti koji su bili upotrijebljeni ili namijenjeni za izvršenje krivičnog djela iz st. 1 i 2 ovog člana oduzeće se, a predmeti izvršenja krivičnog djela će se uništiti.

Teška krađa

Član 240

(1) Učinilac djela krađe (član 239) kazniće se zatvorom od jedne do osam godina, ako je krađa izvršena:

1) obijanjem ili provaljivanjem zatvorenih zgrada, soba, kasa, ormana ili drugih zatvorenih prostora ili drugim savlađivanjem većih prepreka;

2) od strane više lica koja su se udružila radi vršenja krađa;

3) na naročito opasan ili naročito drzak način;

4) od strane lica koje je pri sebi imalo kakvo oružje ili opasno oruđe radi napada ili odbrane;

5) za vrijeme požara, poplave, zemljotresa ili drugog udesa;

6) iskorišćavanjem bespomoćnosti ili drugog teškog stanja nekog lica;

(2) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se i učinilac djela krađe ako vrijednost ukradenih stvari prelazi iznos od tri hiljade eura ili ukradena stvar predstavlja kulturno ili prirodno dobro.

(3) Ako vrijednost ukradenih stvari prelazi iznos od trideset hiljada eura,

učinilac će se kazniti zatvorom od dvije do deset godina.

Razbojništvo

Član 242

(1) Ko upotrebom sile protiv nekog lica ili prijetnjom da će neposredno napasti na život ili tijelo oduzme tuđu pokretnu stvar u namjeri da njenim prisvajanjem sebi ili drugom pribavi protivpravnu imovinsku korist,

kazniće se zatvorom od dvije do deset godina.

(2) Ako vrijednost oduzetih stvari prelazi iznos od tri hiljade eura, učinilac će se kazniti zatvorom od dvije do dvanaest godina.

(3) Ako vrijednost oduzetih stvari prelazi iznos od trideset hiljada eura, učinilac će se kazniti zatvorom od tri do petnaest godina.

(4) Ako je djelo iz st. 1 do 3 ovog člana učinjeno od strane grupe ili je nekom licu sa umišljajem nanesena teška tjelesna povreda,

učinilac će se kazniti zatvorom od tri do petnaest godina.

(5) Ako je pri izvršenju djela iz st. 1 do 3 ovog člana neko lice sa umišljajem lišeno života,

učinilac će se kazniti zatvorom najmanje deset godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.

(6) Ako vrijednost ukradenih stvari iz stava 1 ovog člana ne prelazi iznos od sto pedeset eura, a učinilac je išao za tim da pribavi malu imovinsku korist,

učinilac će se kazniti zatvorom do tri godine.

(7) Za pokušaj djela iz stava 6 ovog člana kazniće se.

Neosnovano dobijanje i korišćenje kredita i druge pogodnosti

Član 245

(1) Ko lažnim prikazivanjem činjenica ili njihovim prikrivanjem dobije za sebe ili drugog kredit, subvenciju ili drugu pogodnost iako za to ne ispunjava propisane uslove, kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do tri godine.

(2) Ko dobijeni kredit, subvenciju ili drugu pogodnost iskoristi za drugu namjenu od one za koju mu je kredit, subvencija ili druga pogodnost odobrena, kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.

(3) Za djelo iz st. 1 i 2 ovog člana, kazniće se propisanom kaznom i odgovorno lice u privrednom društvu ili drugom subjektu privrednog poslovanja ako su kredit, subvencija ili druga pogodnost pribavljeni za privredno društvo ili drugi subjekt privrednog poslovanja ili ako su nenamjenski korišćeni od strane tih subjekata.

Prikrivanje

Član 256

(1) Ko stvar za koju zna da je pribavljena krivičnim djelom ili ono što je za nju dobijeno prodajom ili zamjenom prikriva, protura, kupuje, prima u zalogu ili na drugi način pribavlja,

kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do tri godine, s tim da kazna ne može biti veća od kazne propisane za djelo kojim je stvar pribavljena.

(2) Ko djelo iz stava 1 ovog člana učini, a mogao je i bio dužan da zna da je stvar pribavljena krivičnim djelom,

kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(3) Ako se učinilac bavi vršenjem krivičnog djela iz stava 1 ovog člana ili je djelo izvršeno od strane više lica na organizovan način ili vrijednost prikrivanih stvari prelazi iznos od trideset hiljada eura,

kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

Gonjenje u slučaju kada je učinilac u bliskom odnosu sa oštećenim

Član 257

Za krivična djela iz čl. 239, 240, 244, 248, 249 st. 1 do 3 i 256 ovog zakonika, ako su učinjena prema bračnom drugu, licu sa kojim učinilac živi u trajnoj vanbračnoj zajednici, srodniku po krvi u pravoj liniji, bratu ili sestri, usvojiocu ili usvojeniku ili drugim licima sa kojima učinilac živi u zajedničkom domaćinstvu, gonjenje se preduzima po privatnoj tužbi.

Pranje novca

Član 268

(1) Ko izvrši konverziju ili prenos novca ili druge imovine sa znanjem da su pribavljeni kriminalnom djelatnošću, u namjeri da se prikrije ili lažno prikaže porijeklo novca ili druge imovine, ili ko stekne, drži ili koristi novac ili drugu imovinu sa znanjem u trenutku prijema da potiču od vršenja kriminalne djelatnosti, ili ko prikrije ili lažno prikaže činjenice o prirodi, porijeklu, mjestu deponovanja, kretanja, raspolaganja ili vlasništva novca ili druge imovine za koje zna da su pribavljeni kriminalnom djelatnošću,

kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se izvršilac djela iz stava 1 ovog člana koji je i izvršilac ili saučesnik u krivičnom djelu kojim je pribavljen novac ili imovina iz stava 1 ovog člana ili ko pomogne izvršiocu radi izbjegavanja njegove odgovornosti za učinjeno djelo, ili u istom cilju preduzme radnje radi prikrivanja porijekla novca ili imovine iz stava 1 ovog člana.

(3) Ako iznos novca ili vrijednost imovine iz st. 1 i 2 ovog člana prelaze četrdeset hiljada eura,

učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do deset godina

(4) Ako djelo iz st. 1 i 2 ovog člana izvrši više lica koja su se udružila za vršenje takvih djela,

kazniće se zatvorom od tri do dvanaest godina.

(5) Ko učini djelo iz st. 1 i 2 ovog člana, a mogao je i bio dužan da zna da novac ili imovina predstavljaju prihod pribavljen kriminalnom djelatnošću,

kazniće se zatvorom do tri godine

(6) Novac i imovina iz st. 1, 2 i 3 ovog člana oduzeće se.

(7) Imovina, u smislu ovog člana, podrazumijeva imovinska prava bilo koje vrste, nezavisno od toga da li se odnose na dobra materijalne ili nematerijalne prirode, pokretne ili nepokretne stvari, hartije od vrijednosti i druge isprave kojima se dokazuju imovinska prava.

Neovlašćena upotreba tuđe firme

Član 271

Ko se u namjeri da obmane kupce ili korisnike usluga posluži tuđom firmom, tuđom geografskom oznakom porijekla, tuđim žigom ili zaštitnim znakom ili tuđom posebnom oznakom robe ili unese pojedina obilježja ovih oznaka u svoju firmu, svoj žig ili zaštitni znak ili u svoju posebnu oznaku robe,

kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do tri godine.

Manipulacija na tržištu hartija od vrijednosti ili drugih finansijskih instrumenata

Član 281a

(1) Ko u namjeri da sebi ili drugom pribavi imovinsku korist ili nanese štetu drugom postupom suprotno propisima o tržištu hartija od vrijednosti, na način što:

1) zaključi transakciju ili da nalog za trgovanje kojim se daju ili mogu dati netačne ili obmanjujuće informacije o ponudi, tražnji ili cijeni hartija od vrijednosti ili drugih

finansijskih instrumenata ili kojima lice ili lica koja djeluju zajednički održavaju cijenu jedne ili više hartija od vrijednosti ili drugih finansijskih instrumenata na nerealnom nivou;

2) prilikom zaključivanja transakcije ili davanja naloga za trgovanje zadrži, poveća, smanji ili izazove promjene u tržišnoj cijeni hartija od vrijednosti ili drugih finansijskih instrumenata putem kupovine ili prodaje ili fiktivnom transakcijom kojom se ne izvrši promjena vlasništva nad tom hartijom od vrijednosti ili drugim finansijskim instrumentom;

3) putem medija, interneta ili na drugi način širi ili prenosi netačne ili obmanjujuće informacije koje mogu izazvati zabludu o hartijama od vrijednosti ili drugim finansijskim instrumentima, a znao je da su te informacije netačne ili obmanjujuće i da mogu dovesti u zabludu korisnika informacije,

kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina i novčanom kaznom.

(2) Ako je djelom iz stava 1 ovog člana pribavljena imovinska korist koja prelazi iznos od trideset hiljada eura, učinilac će se kazniti zatvorom od dvije do deset godina i novčanom kaznom.

Protivpravno uzimanje ljudskih organa ili djelova tijela

Član 293a

(1) Ko bez pisane saglasnosti, odnosno pristanka u smislu propisa kojima se uređuje presađivanje organa, od živog ili umrlog lica uzme organ ili dio tijela,

kazniće se zatvorom od jedne do osam godina.

(2) Ko uzme organ ili dio tijela od živog ili umrlog lica van okvira domaćeg sistema za presađivanje ili ako uzimanje izvrši kršenjem osnovnih načela i pravila utvrđenih propisima kojima se uređuje presađivanje organa,

kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

(3) Ko u zamjenu za uzeti organ ili dio tijela ponudi ili da imovinsku ili kakvu drugu korist,

kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

(4) Ako je usljed djela iz st. 1 i 2 ovog člana nastupila smrt ili teško narušavanje zdravlja ili je djelo učinjeno od strane više lica na organizovani način ili zloupotrebom službenog položaja ili je učinjeno prema maloljetnom licu,

učinilac će se kazniti zatvorom od pet do petnaest godina.

Nedozvoljeno uzimanje djelova tijela radi presađivanja

Član 295

(1) Ljekar koji radi presađivanja uzme dio tijela od živog, punoljetnog, duševno zdravog i poslovno sposobnog lica bez prethodno pribavljenog pisanog pristanka tog lica ili ako uzme dio tijela živog lica koje nije punoljetno, koje je neuračunljivo ili je poslovno nesposobno bez prethodno pribavljenog pisanog pristanka roditelja, usvojioca ili staraoca,

kazniće se zatvorom od tri mjeseca do četiri godine.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se i ljekar koji radi presađivanja uzme dio tijela umrlog lica čija smrt nije utvrđena na način i u postupku prema propisima o presađivanju djelova ljudskog tijela.

(3) Ljekar koji radi presađivanja uzme dio tijela umrlog lica koje se za života izričito, u pisanom obliku, protivilo uzimanju dijela tijela ili ako uzme dio tijela umrlog maloljetnog ili neuračunljivog lica bez prethodne pisane saglasnosti roditelja, usvojioca ili staraoca,

kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(4) Ko uzme ili presadi ljudski organ, tkivo, ćeliju, zametak ili fetus ako je znao ili je mogao i bio dužan da zna da je za njega davalac dobio novčanu naknadu ili drugu korist, kazniće se zatvorom do tri godine.

Neovlašćena proizvodnja, držanje i stavljanje u promet opojnih droga **Član 300**

(1) Ko neovlašćeno proizvodi, prerađuje, prodaje ili nudi na prodaju ili ko radi prodaje kupuje, drži ili prenosi ili ko posreduje u prodaji ili kupovini ili na drugi način neovlašćeno stavlja u promet supstance koje su proglašene za opojne droge ili biljke koje sadrže takve supstance, kazniće se zatvorom od dvije do deset godina.

(2) Ko u namjeri vršenja djela iz stava 1 ovog člana unese u Crnu Goru supstance koje su proglašene za opojne droge ili biljke koje sadrže takve supstance, kazniće se zatvorom od dvije do dvanaest godina.

(3) Ako je učinilac djela iz st. 1 i 2 ovog člana organizovao mrežu preprodavaca ili posrednika, kazniće se zatvorom od tri do petnaest godina.

(4) Kaznom iz stava 3 ovog člana kazniće se ko prodaje, nudi na prodaju ili bez naknade radi daljeg stavljanja u promet daje opojne droge maloljetnom licu, duševno bolesnom licu, licu koje je privremeno duševno poremećeno, licu koje je teže duševno zaostalo ili licu koje se liječi od zavisnosti od opojnih droga, ili ko stavlja u promet opojnu drogu pomiješanu sa supstancom koja može dovesti do teškog narušavanja zdravlja, ili ko izvrši djelo iz stava 1 ovog člana u vaspitnoj ili obrazovnoj ustanovi ili u njenoj neposrednoj blizini ili ustanovi za izvršenje krivičnih sankcija ili u javnom lokalnu ili na javnoj priredbi, ili ako djelo iz st. 1 i 2 ovog člana učini službeno lice, ljekar, socijalni radnik, sveštenik, nastavnik ili vaspitač iskorišćavanjem svog položaja ili ko za izvršenje tog djela koristi maloljetno lice.

(5) Učiniac djela iz st. 1 do 4 ovog člana koji otkrije od koga nabavlja drogu može se osloboditi od kazne.

(6) Ko neovlašćeno pravi, nabavlja, posjeduje, prevozi ili daje na upotrebu opremu, materijal ili supstance za koje zna da su namijenjene za proizvodnju opojnih droga, kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

(7) Opojne droge i sredstva za njihovo pravljenje oduzeće se i uništiti.

Omogućavanje uživanja opojnih droga **Član 301**

(1) Ko navodi drugog na uživanje opojne droge ili mu daje opojnu drogu da je uživa on ili drugo lice ili stavi na raspolaganje prostorije radi uživanja opojne droge ili na drugi način omogućuje drugom da uživa opojnu drogu,

kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

(2) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno prema maloljetnom licu, duševno bolesnom licu, licu koje je privremeno duševno poremećeno, licu koje je teže duševno zaostalo ili licu koje se liječi od zavisnosti od opojnih droga, ili prema više lica, ili ko to djelo izvrši u vaspitnoj ili obrazovnoj ustanovi ili u njenoj neposrednoj blizini ili ustanovi za izvršenje krivičnih sankcija ili u javnom lokalnu ili na javnoj priredbi, ili ako to djelo učini službeno lice, ljekar, socijalni radnik, sveštenik, nastavnik ili vaspitač iskorišćavanjem svog položaja, učinilac će se kazniti zatvorom od dvije do deset godina.

(3) Opojne droge oduzeće se i uništiti.

Ubijanje i mučenje životinja i razaranje njihovog staništa

Član 309

- (1) Ko kršeći propise ubije, povrijedi ili muči životinju, kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.
- (2) Ko ubija ili povređuje životinje koje pripadaju posebno zaštićenim životinjskim vrstama, kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.
- (3) Kaznom iz stava 2 ovog člana kazniće se i ko znatno ošteti ili razori stanište životinja u okviru zaštićenog područja.
- (4) Ko neovlašćeno posjeduje životinje koje pripadaju posebno zaštićenoj životinjskoj vrsti ili uzima uzorke te vrste, kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

Pustošenje šuma

Član 323

- (1) Ko protivno propisima ili naredbama nadležnih organa vrši sječu ili krčenje šume, ili ko oštećuje stabla ili na drugi način pustoši šume ili obori jedno ili više stabala u parku, drvoredu ili na drugom mjestu gdje sječa nije dozvoljena, kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.
- (2) Ko djelo iz stava 1 ovog člana izvrši u zaštitnoj šumi, nacionalnom parku ili u drugoj šumi sa posebnom namjenom, kazniće se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

Šumska krađa

Član 324

- (1) Ko radi krađe obori u šumi, parku ili drvoredu jedno ili više stabala, a količina oborenog drveta je veća od jednog kubnog metra, kazniće se novčanom kaznom i zatvorom do jedne godine.
- (2) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno u namjeri da se oboreno drvo proda, ili ako je količina oborenog drveta veća od pet kubnih metara ili ako je djelo izvršeno u zaštitnoj šumi, nacionalnom parku ili drugoj šumi sa posebnom namjenom, učinilac će se kazniti zatvorom od tri mjeseca do tri godine i novčanom kaznom.
- (3) Za pokušaj djela iz st. 1 i 2 ovog člana kazniće se.

Izazivanje opšte opasnosti

Član 327

- (1) Ko požarom, poplavom, eksplozijom, otrovom ili otrovnim gasom, radioaktivnim ili drugim jonizujućim zračenjem, električnom energijom, motornom silom ili kakvom drugom opšteopasnom radnjom ili opšteopasnim sredstvom izazove opasnost za život ili tijelo ljudi ili za imovinu čija vrijednost prelazi iznos od dvadeset hiljada eura, kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.
- (2) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se službeno ili odgovorno lice koje ne postavi propisane uređaje za zaštitu od požara, poplave, eksplozije, otrova ili otrovnog gasa, radioaktivnih ili drugih jonizujućih zračenja, električne energije ili drugih opasnih sredstava ili ove uređaje ne održava u ispravnom stanju ili ih u slučaju potrebe ne stavi u dejstvo ili uopšte ne postupa po propisima ili tehničkim pravilima o mjerama zaštite i time izazove opasnost za život ili tijelo ljudi ili za imovinu čija vrijednost prelazi iznos od dvadeset hiljada eura.

(3) Ako su djela iz st. 1 i 2 ovog člana učinjena na mjestu gdje je okupljen veći broj ljudi,

učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do šest godina.

(4) Ako je djelo iz st. 1, 2 i 3 ovog člana učinjeno iz nehata, učinilac će se kazniti zatvorom do tri godine.

Uništenje i oštećenje javnih uređaja

Član 328

(1) Ko uništi, ošteti, izmijeni, učini neupotrebljivim ili ukloni javni uređaj za vodu, toplotu, gas, električnu ili drugu energiju ili uređaje sistema veza ili drugi javni uređaj ili ometa njihovu upotrebu,

kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.

(2) Ako je usljed djela iz stava 1 ovog člana nastao znatan poremećaj u korišćenju ovih uređaja,

učinilac će se kazniti zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

(3) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno iz nehata, učinilac će se kazniti novčanom kaznom ili zatvorom do šest mjeseci.

(4) Ako je djelo iz stava 2 ovog člana učinjeno iz nehata, učinilac će se kazniti novčanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.

Teška djela protiv opšte sigurnosti

Član 338

(1) Ako je usljed djela iz čl. 327 st. 1 do 3, 328 st. 1 i 2, 329 st. 1 i 2, 330 stav 1 i 333 ovog zakonika, nastupila teška tjelesna povreda nekog lica ili imovinska šteta koja prelazi iznos od četrdeset hiljada eura,

učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

(2) Ako je usljed djela iz čl. 327 st. 1 do 3, 328 st. 1 i 2, 329 st. 1 i 2, 330 stav 1 i 333 ovog zakonika nastupila smrt jednog ili više lica,

učinilac će se kazniti zatvorom od dvije do dvanaest godina.

(3) Ako je usljed djela iz čl. 327 stav 4, 328 st. 3 i 4, 329 stav 3 i 330 stav 2 ovog zakonika nastupila teška tjelesna povreda nekog lica ili imovinska šteta koja prelazi iznos od četrdeset hiljada eura,

učinilac će se kazniti zatvorom do četiri godine.

(4) Ako je usljed djela iz čl. 327 stav 4, 328 st. 3 i 4, 329 stav 3 i 330 stav 2 ovog zakonika nastupila smrt jednog ili više lica,

učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

Pravljenje i unošenje računarskih virusa

Član 351

(1) Ko napravi računarski virus u namjeri njegovog unošenja u tuđ računarski sistem, kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(2) Ako je učinilac unio računarski virus u tuđ računarski sistem i time prouzrokovao štetu,

kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.

(3) Uređaj i sredstva kojima je učinjeno krivično djelo iz st. 1 i 2 ovog člana oduzeće se.

Izazivanje nacionalne, rasne i vjerske mržnje

Član 370

(1) Ko javno podstiče na nasilje ili mržnju prema grupi ili članu grupe koja je određena na osnovu rase, boje kože, religije, porijekla, državne ili nacionalne pripadnosti,

kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se i ko javno odobrava, negira postojanje ili značajno umanjuje težinu krivičnih djela genocida, zločina protiv čovječnosti i ratnih zločina učinjenih protiv grupe ili člana grupe koja je određena na osnovu rase, boje kože, religije, porijekla, državne ili nacionalne pripadnosti, na način koji može dovesti do nasilja ili izazvati mržnju prema grupi lica ili članu takve grupe, ukoliko su ta krivična djela utvrđena pravosnažnom presudom suda u Crnoj Gori ili međunarodnog krivičnog suda.

(3) Ako je djelo iz st. 1 i 2 ovog člana učinjeno prinudom, zlostavljanjem, ugrožavanjem sigurnosti, izlaganjem poruzi nacionalnih, etničkih ili vjerskih simbola, oštećenjem tuđih stvari, sknavljenjem spomenika, spomenobilježja ili grobova, učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

(4) Ko djelo iz st. 1 do 3 ovog člana vrši zloupotrebom položaja ili ako je usljed tih djela došlo do nereda, nasilja ili drugih teških posljedica za zajednički život naroda, nacionalnih manjina ili etičnih grupa koje žive u Crnoj Gori,

kazniće se za djelo iz stava 1 ovog člana zatvorom od jedne do osam godina, a za djelo iz st. 2 i 3 zatvorom od dvije do deset godina.

Neprijavljivanje pripremanja krivičnog djela

Član 385

(1) Ko zna da se priprema izvršenje krivičnog djela za koje se po zakonu može izreći pet godina zatvora ili teža kazna, pa u vremenu kad je još bilo moguće spriječiti njegovo izvršenje to ne prijavi, a djelo bude pokušano ili izvršeno,

kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(2) Ako nije prijavljeno pripremanje krivičnog djela za koje se po zakonu može izreći kazna dugotrajnog zatvora,

učinilac će se kazniti zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(3) Za djelo iz stava 1 ovog člana neće se kazniti lice kojem je učinilac bračni drug, lice sa kojim učinilac živi u trajnoj vanbračnoj zajednici, srodnik po krvi u pravoj liniji, brat ili sestra, usvojilac ili usvojenik, kao i bračni drug nekog od navedenih lica, odnosno lice koje sa nekim od njih živi u trajnoj vanbračnoj zajednici.

Neprijavljivanje krivičnog djela i učinioca

Član 386

(1) Ko zna da je neko lice učinilo krivično djelo za koje se po zakonu može izreći kazna dugotrajnog zatvora ili zna samo da je takvo djelo učinjeno pa to ne prijavi prije nego što su djelo, odnosno učinilac otkriveni,

kazniće se zatvorom do dvije godine.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se i službeno ili odgovorno lice koje svjesno propusti da prijavi krivično djelo za koje je saznalo u vršenju svoje dužnosti, ako se za to djelo po zakonu može izreći pet godina zatvora ili teža kazna.

(3) Za neprijavljivanje krivičnog djela ili učinioca iz st. 1 i 2 ovog člana neće se kazniti lice kojem je učinilac bračni drug ili sa kojim živi u trajnoj vanbračnoj zajednici, srodnik po krvi u pravoj liniji, brat ili sestra, usvojilac ili usvojenik, kao i bračni drug nekog od navedenih lica, odnosno lice koje sa nekim od njih živi u trajnoj vanbračnoj zajednici, kao i branilac, ljekar ili vjerski ispovjednik učinioca.

Pomoć učiniocu poslije izvršenog krivičnog djela

Član 387

(1) Ko krije učinioca krivičnog djela ili mu prikrivanjem sredstava kojima je djelo učinjeno, tragova ili na drugi način pomaže da ne bude otkriven ili ko krije osuđeno lice ili preduzima druge radnje kojima se ide za tim da se ne izvrši izrečena kazna, mjera

bezbjednosti ili da se ne primijene vaspitne mjere upućivanja u vaspitnu ustanovu ili vaspitno-popravni dom,

kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.

(2) Ko pruži pomoć učiniocu krivičnog djela za koje je propisana kazna zatvora preko pet godina,

kazniće se zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

(3) Ko pruži pomoć učiniocu krivičnog djela za koje je propisana kazna dugotrajnog zatvora,

kazniće se zatvorom od jedne do osam godina.

(4) Kazna za djelo iz stava 1 ovog člana ne može biti teža ni po vrsti ni po visini od kazne propisane za krivično djelo koje je izvršilo lice kojem je pružena pomoć.

(5) Za djelo iz st. 1 do 3 ovog člana neće se kazniti lice kojem je učinilac bračni drug, lice sa kojim učinilac živi u trajnoj vanbračnoj zajednici, srodnik po krvi u pravoj liniji, brat ili sestra, usvojilac ili usvojenik, kao i bračni drug nekog od navedenih lica, odnosno lice koje sa nekim od njih živi u trajnoj vanbračnoj zajednici.

Izazivanje panike i nereda

Član 398

(1) Ko iznošenjem ili pronošenjem lažnih vijesti ili tvrđenja izazove paniku, ili teže narušavanje javnog reda ili mira ili osujeti ili značajnije omete sprovođenje odluka i mjera državnih organa ili organizacija koje vrše javna ovlašćenja,

kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(2) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno putem medija ili drugih sredstava javnog obavještanja ili sličnih sredstava ili na javnom skupu, učinilac će se kazniti zatvorom do tri godine.

Nedozvoljeno držanje oružja i eksplozivnih materija

Član 403

(1) Ko neovlašćeno izrađuje, prodaje, nabavlja, vrši razmjenu, nosi ili drži vatreno oružje, municiju ili eksplozivne materije,

kazniće se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(2) Ko neovlašćeno drži, nosi, izrađuje, popravlja, prerađuje, prodaje, nabavlja, vrši razmjenu, prevozi ili na drugi način stavlja u promet vatreno oružje, municiju, eksplozivne materije, rasprskavajuće ili gasno oružje čije držanje je građanima zabranjeno,

kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina

(3) Ako je predmet djela iz st. 1 i 2 ovog člana veća količina oružja ili sredstava ili je u pitanju oružje ili druga sredstva velike razorne moći,

učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

Navođenje na ovjeravanje neistinitog sadržaja

Član 415

(1) Ko dovođenjem u zabludu navede nadležni organ da u javnoj ispravi, zapisniku ili knjizi ovjeri štogod neistinito što može da služi kao dokaz u pravnom saobraćaju,

kazniće se zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se i ko ovakvu ispravu, zapisnik ili knjigu upotrijebi iako zna da su neistiniti.

Nepreduzimanje mjera za sprječavanje vršenja krivičnih djela protiv čovječnosti i drugih dobara zaštićenih međunarodnim pravom

Član 440

(1) Vojni zapovjednik ili lice koje faktički vrši ovu funkciju ili pretpostavljeno civilno lice, koje znajući da snage kojima komanduje ili koje kontroliše pripremaju ili su započele vršenje krivičnog djela iz čl. 426 do 430, člana 432, čl. 434 do 437 i člana 439 ovog zakonika ne preduzme neophodne mjere koje je mogao i bio dužan da preduzme za sprječavanje izvršenja djela, pa usljed toga dođe do izvršenja tog djela,

kazniće se zatvorom od dvije do deset godina.

(2) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno iz nehata, učinilac će se kazniti zatvorom do tri godine.

Rasna i druga diskriminacija

Član 443

(1) Ko zbog nacionalne ili etničke pripadnosti, pripadnosti rasi ili vjeroispovijesti ili zbog odsustva te pripadnosti ili zbog razlika u pogledu političkog ili drugog ubjeđenja, pola, jezika, obrazovanja, društvenog položaja, socijalnog porijekla, seksualne orijentacije, rodnog identiteta, invaliditeta, imovnog stanja ili nekog drugog ličnog svojstva krši osnovna ljudska prava i slobode zajamčena opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava i potvrđenim međunarodnim ugovorima od strane Crne Gore,

kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se ko vrši proganjanje organizacija ili pojedinaca zbog njihovog zalaganja za ravnopravnost ljudi.

(3) Ko širi ideje o superiornosti jedne rase nad drugom ili propagira mržnju ili netrpeljivost po osnovu rase, pola, invaliditeta, seksualne orijentacije, rodnog identiteta ili drugog ličnog svojstva ili podstiče na rasnu ili drugu diskriminaciju,

kazniće se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(4) Ko djelo iz st. 1 do 3 ovog člana vrši zloupotrebom položaja ili ako je usljed tih djela došlo do nereda ili nasilja,

kazniće se za djelo iz st. 1 i 2 ovog člana zatvorom od jedne do osam godina, a za djelo iz stava 3 ovog člana zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

Trgovina ljudima

Član 444

(1) Ko silom ili prijetnjom, dovođenjem u zabludu ili održavanjem u zabludi, zloupotrebom ovlašćenja, povjerenja, odnosa zavisnosti, teških prilika drugog, zadržavanjem, oduzimanjem ili uništenjem ličnih isprava, falsifikovanjem ličnih isprava, pribavljanjem ili izradom falsifikovanih isprava ili davanjem ili primanjem novca ili druge koristi, radi dobijanja saglasnosti od lica koje ima kontrolu nad drugim licem: vrbuje, prevozi, prebacuje, predaje, prodaje, kupuje, posreduje u prodaji, sakriva ili drži drugo lice, a u cilju eksploatacije njegovog rada, prinudnog rada, dovođenja u položaj sluge, ropstva ili ropstvu sličan odnos, vršenja kriminalne djelatnosti, prostitucije ili druge vrste seksualne eksploatacije, prosjačenja, upotrebe u pornografske svrhe, sklapanja nedozvoljenog braka, radi oduzimanja dijela tijela za presađivanje ili radi korišćenja u oružanim sukobima,

kazniće se zatvorom od jedne do deset godina.

(2) Smatra se da je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno prema maloljetnom licu i kada učinilac nije upotrijebio silu, prijetnju ili neki drugi od navedenih načina izvršenja.

(3) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno prema maloljetnom licu ili je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno od strane službenog lica u obavljanju službene dužnosti ili je sa umišljajem doveden u opasnost život jednog ili više lica, učinilac će se kazniti zatvorom najmanje tri godine.

(4) Ako je usljed djela iz st. 1 do 3 ovog člana nastupila teška tjelesna povreda nekog lica,

učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do dvanaest godina.

(5) Ako je usljed djela iz st. 1 i 3 ovog člana nastupila smrt jednog ili više lica, učinilac će se kazniti zatvorom najmanje deset godina.

(6) Ko se bavi vršenjem krivičnog djela iz st. 1 do 3 ovog člana ili je djelo izvršeno na organizovan način od strane više lica,

kazniće se zatvorom najmanje deset godina.

(7) Ko koristi usluge lica za koje zna da je prema njemu učinjeno djelo iz stava 1 ovog člana,

kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

(8) Ako je djelo iz stava 7 ovog člana učinjeno prema maloljetnom licu, učinilac će se kazniti zatvorom od tri do petnaest godina.

(9) Pristanak žrtve prema kojoj je izvršeno djelo iz st. 1 do 3 ovog člana bez uticaja je na postojanje tog krivičnog djela.

Trgovina maloljetnim licima radi usvojenja

Član 445

(1) Ko oduzme maloljetno lice radi njegovog usvojenja protivno važećim propisima ili ko usvoji takvo lice ili posreduje u takvom usvojenju ili ko u tom cilju kupi, prodaja ili preda drugo lice koje nije navršilo četrnaest godina ili ga prevozi, obezbjeđuje mu smještaj ili ga prikriva,

kazniće se zatvorom od jedne do pet godina.

(2) Ko se bavi vršenjem djelatnosti iz stava 1 ovog člana ili je djelo izvršeno na organizovan način od strane više lica,

kazniće se zatvorom najmanje tri godine.

Zasnivanje ropskog odnosa i prevoz lica u ropskom odnosu

Član 446

(1) Ko, kršeći pravila međunarodnog prava, stavi drugog u ropski ili njemu sličan odnos ili ga drži u takvom odnosu, kupi, prodaja, preda drugom licu ili posreduje u kupovini, prodaji ili predaji ovakvog lica ili podstiče drugog da prodaja svoju slobodu ili slobodu lica koje izdržava ili o kojem se stara,

kazniće se zatvorom od jedne do deset godina.

(2) Ko prevozi lica koja se nalaze u ropskom ili njemu sličnom odnosu iz jedne zemlje u drugu,

kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

(3) Ko djelo iz st. 1 i 2 ovog člana učini prema maloljetnom licu, kazniće se zatvorom od pet do petnaest godina.

Crna Gora

Organ državne uprave nadležan za oblast na koju se propis odnosi/donosilac akta

Ministarstvo pravde

Naziv propisa	Predlog zakona o izmjenama i dopunama krivičnog zakonika Crne Gore	
Klasifikacija propisa po oblastima i podoblastima uređivanja	oblast	podoblast
	III. PRAVOSUĐE	2.Krivično zakonodavstvo
Klasifikacija po pregovaračkim poglavljima Evropske Unije	poglavlje	potpoglavlje
	23 Pravosuđe i temeljna prava 24 Pravda, sloboda i bezbjednost	
Ključni termini - eurovok deskriptori	Zakon, krivična djela, kazna, krivična odgovornost.	

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo pravde

NAZIV PROPISA

Predlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Budući da se radi o krivično materijalnom pravu koje proglašava određena ljudska ponašanja krivičnim djelima istovremeno predviđajući za njih kaznu, odnosno neku drugu krivičnu sankciju, njegov cilj jeste da se djeluje na ponašanje čovjeka. Društvo putem krivičnog prava izražava svoje očekivanje da će se njegovi članovi uzdržati od vršenja ponašanja koja su proglašena krivičnim djelima.

Imajući u vidu blagu kaznenu politiku, odnosno da se izricanjem kazni koje su bile blizu zakonskog minimuma učinocima krivičnih djela, nije postigla opšta svrha propisivanja i izricanja krivičnih sankcija kao ni svrha kažnjavanja, neophodno je pooštavanje kaznenih raspona za određena krivična djela u cilju pružanja adekvatne krivično-pravne zaštite. Takođe, propisana su i nova krivična djela.

- Uzroci problema ogledaju se u blagoj kaznenoj politici, odnosno da se izricanjem kazni koje su bile blizu zakonskog minimuma učinocima krivičnih djela nije postigla opšta svrha propisivanja i izricanja krivičnih sankcija kao ni svrha kažnjavanja. Iz svega navedenog proizilazi da je preispitivanje kaznenih raspona bilo neophodno, kao i uvođenje novih krivičnih djela.

- Posljedice problema ogledaju se u ne postizanju opšte svrhe propisivanja i izricanja krivičnih sankcija kao ni svrha kažnjavanja. Takođe kao posljedica problema može se smatrati i porast ponašanja koja se mogu podvesti pod krivična djela koja imaju negativne posljedice u društvu. Imajući u vidu sve prednje navedeno, očekuje se da predložene izmjene i dopune doprinesu što djelotvornijem ostvarivanju prava građana, te stvaranju neophodnih uslova, kako bi sve ono što su identifikovani problemi ovog zakona, bili prevaziđeni.

- Pod oštećenim subjektima mogu se smatrati svi građani, kako kao potencijalne žrtve krivičnih djela, tako i kao potencijalni učinoci krivičnih djela, pa se direktni efekti predloženih izmjena i dopuna ogledaju u pozitivnom uticaju na građane, te ostvarivanje njihovih prava, kao i na prevenciju u pogledu određenih ljudskih ponašanja uz očekivanje da će se određena lica uzdržati od vršenja ponašanja koja su proglašena krivičnim djelima.

Potreba donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore zasniva se na više razloga. Najvažniji razlozi su usaglašavanje sa konvencijama Savjeta Evrope i Ujedinjenih nacija, pravnim standardima Evropskog suda za ljudska prava i drugim međunarodnim dokumentima. Zatim, dalje osavremenjivanje opšteg i posebnog dijela Krivičnog zakonika na osnovu dobre prakse drugih evropskih krivičnopravnih sistema, otklanjanje pojedinih zakonskih neusklađenosti i dalje unaprijeđenje određenih postojećih rješenja.

Iako je Krivični zakonik u velikoj meri usaglašen sa standardima i aktima Evropske unije, Savjeta Evrope i Ujedinjenih nacija, određena dokumenta Evropske unije i Savjeta Evrope, kao i pravne tekovine Evropske unije zahtevaju njegovo dalje usaglašavanje. Usaglašavanje je potrebno ne samo u odnosu na određena dokumenta, već i u odnosu na neka prevaziđena rješenja koja sudska praksa sama, bez intervencije zakonodavca, ne može uspješno da riješi i prilagodi ih novonastalim prilikama.

Prilikom pripreme ovog predloga Zakona izvršeno je preispitivanje i nekih odredaba koja su našla svoje mjesto u skorije vrijeme. Sugestije i predlozi koji dolaze iz pravosuđa i stručne javnosti u pogledu potrebe određenih intervencija u Krivičnom zakoniku takođe su našle mjesto u Predlogu zakona. Opravdano je dalje unapređivanje određenih rješenja, usklađivanje sa drugim propisima i otklanjanje eventualnih neusklađenosti. Takođe, na osnovu završenih analitičkih pregleda i ekspertskih misija iskristalisale su se određene potrebe za dalju izmjenu i dopunu krivičnog materijalnog zakonodavstva. Izmjene i dopune Krivičnog zakonika iz 2017. godine u najvećoj mjeri usaglasile su crnogorsko materijalno krivično zakonodavstvo sa standardima Evropske unije, Savjeta Evrope i Ujedinjenih nacija, ali potrebno je nastaviti reformu koja je započeta.

Ministarstvo pravde kontinuirano prati implementaciju Krivičnog zakonika Crne Gore, prati potrebe društvenog ambijenta i uvažava inicijative i predloge za izmjenu koji pristižu na njegovu adresu. Posebna pažnja posvećuje se unapređenju krivičnog zakonodavstva u dijelu njegove harmonizacije sa relevantnim evropskim i

međunarodnim standardima. Predstavnici Ministarstva pravde su članovi većeg broja komiteta SE i UN-a koji se bave krivičnim pravosuđem, i na taj način direktno učestvuju u radu samih komiteta i odbrani izvještaja o ostvarenom napretku Crne Gore u ovoj oblasti.

Imajući u vidu primjedbe stručne javnosti i građana Crne Gore na dosadašnju primjenu Krivičnog zakonika Crne Gore u određenim djelovima, zatim preporuke Evropske komisije, preporuke relevantnih komiteta Savjeta Evrope i Ujedinjenih nacija, postoji više razloga zbog kojih je bilo potrebno izvršiti izmjene i dopune materijalnog krivičnog zakonodavstva kako bi Crna Gora imala jedan savremeni i evropski Krivični zakonik koji će predstavljati dobru osnovu za borbu protiv savremenih oblika kriminala.

- Bez izmjena i dopuna Krivičnog zakonika Crne Gore („status quo“ opcija) važili bi isti kazneni rasponi za najteža krivična djela koja za zaštitni objekat imaju posebno ranjivu kategoriju lica, a takođe se ne bi moglo obezbijediti usaglašavanje ovog propisa sa priznatim međunarodnim i evropskim standardima. U konačnom, opcija „status quo“ ne može biti prihvaćena, imajući u vidu probleme koji su trebali da se riješe, a koji nijesu mogli biti otklonjeni bez izmjene regulatornog okvira.

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

- Budući da se radi o krivično materijalnom pravu koje proglašava određena ljudska ponašanja krivičnim djelima istovremeno predviđajući za njih kaznu, odnosno neku drugu krivičnu sankciju, njegov cilj jeste da se djeluje na ponašanje čovjeka. Društvo putem krivičnog prava izražava svoje očekivanje da će se njegovi članovi uzdržati od vršenja ponašanja koja su proglašena krivičnim djelima.

Imajući u vidu blagu kaznenu politiku, odnosno da se izricanjem kazni koje su bile blizu zakonskog minimuma učinocima krivičnih djela, nije postigla opšta svrha propisivanja i izricanja krivičnih sankcija kao ni svrha kažnjavanja, neophodno je pooštavanje kaznenih raspona za određena krivična djela u cilju pružanja adekvatne krivično-pravne zaštite. Takođe, propisana su i nova krivična djela.

Prilikom pripreme ovog predloga Zakona izvršeno je preispitivanje i nekih odredaba koja su našla svoje mjesto u skorije vrijeme. Sugestije i predlozi koji dolaze iz pravosuđa i stručne javnosti u pogledu potrebe određenih intervencija u Krivičnom zakoniku takođe su našle mjesto u Predlogu zakona. Opravdano je dalje unapređivanje određenih rješenja, usklađivanje sa drugim propisima i otklanjanje eventualnih neusklađenosti. Takođe, na osnovu završenih analitičkih pregleda i ekspertskih misija iskristalisale su se određene potrebe za dalju izmjenu i dopunu krivičnog materijalnog zakonodavstva. Izmjene i dopune Krivičnog zakonika iz 2017. godine u najvećoj mjeri usaglasile su crnogorsko materijalno krivično zakonodavstvo sa standardima Evropske unije, Savjeta Evrope i Ujedinjenih nacija, ali potrebno je nastaviti reformu koja je započeta.

- Obaveza donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika proizilazi iz Programa pristupanje Crne Gore Evropskoj uniji 2022-2023.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati „status quo“ opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Objasni preferiranu opciju?**

- U cilju stvaranja što efikasnijeg pravnog okvira, donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore omogućice se usklađivanje u najvećoj mjeri crnogorskog materijalnog krivičnog zakonodavstva sa standardima Evropske unije, Savjeta Evrope i Ujedinjenih nacija.

Donošenje ovog zakona bi uticalo na određena ljudska ponašanja krivičnim djelima istovremeno predviđajući za njih kaznu, odnosno neku drugu krivičnu sankciju uz očekivanje da će se određeni članovi uzdržati od vršenja ponašanja koja su proglašena krivičnim djelima.

- Opcija donošenja zakona je preferirana opcija u pogledu prevencije određenih ljudskih ponašanja uz očekivanje da će se određeni članovi društva uzdržati od vršenja ponašanja koja su proglašena krivičnim djelima.

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno.**

- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Direktni efekti predloženih izmjena i dopuna imaće pozitivne uticaj na građane, te ostvarivanje njihovih prava, kao i na prevenciju u pogledu određenih ljudskih ponašanja uz očekivanje da će se određena lica uzdržati od vršenja ponašanja koja su proglašena krivičnim djelima.

Ne mogu se prepoznati negativni uticaji koje bi mogle ove izmjene i dopune da prouzrokuju.

- Donošenjem propisa neće se uticati na troškove građana i privrede.
- Donošenjem propisa neće se stvoriti opterećenja novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Nema administrativnih opterećenja i predmetni zakon neće stvoriti biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbjeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

- Za implementaciju ovog zakona iz Budžeta nije potrebno obezbjeđivati dodatna sredstva.

- Za implementaciju ovog zakona nije potrebno obezbjeđivati finansijska sredstva jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda.

- Implementacijom ovog zakona ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

- Za implementaciju ovog zakona nijesu neophodna finansijska sredstva, iz čega proizilazi da nije potrebno obezbjeđivati u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno za narednu fiskalnu godinu.

- Usvajanjem propisa nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze.

- Implementacijom ovog zakona neće se ostvariti prihod za budžet Crne Gore.

- Kada je u pitanju metodologija obračuna finansijskih izdataka/prihoda, radi se o krivično materijalnom pravu koje proglašava određena ljudska ponašanja krivičnim djelima istovremeno predviđajući za njih kaznu, odnosno neku drugu krivičnu sankciju. Njegov cilj jeste da se djeluje na ponašanje čovjeka. Društvo putem krivičnog prava izražava svoje očekivanje da će se njegovi članovi uzdržati od vršenja ponašanja koja su proglašena krivičnim djelima.

- Nisu postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda budući da je cilj Predlog zakona generalna prevencija odnosno uticanje na druge da ne čine krivična djela.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

- U izradi propisa korišćena je eksterna ekspertska podrška.

- Ministarstvo pravde formiralo je Radnu grupu za izradu Predloga Zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore sastavljenu od predstavnika sudstva, Državnog tužilaštva, Ministarstva unutrašnjih poslova, Uprave policije i Advokatske komore Crne Gore. Radna grupa dobila je podršku međunarodnog eksperta prof. dr Zorana Stojanovića.

- U skladu sa Uredbom o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija, Ministarstvo je dalo na javnu raspravu 25. jula 2022. godine Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore.

Izvjestaj sa javne rasprave u prilogu.

7. Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

- Nema potencijalnih prepreka za implementaciju propisa.
- Mjere koje će biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi su prije svega promocija novih rješenja iz zakonskog teksta kao važnog preventivnog mehanizma. Za nepridržavanje odredbi zakona predviđene su novčane kazne i kazne zatvora.
- Glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva jesu izvještaji pravosudnih organa, u kojima su na detaljan način predstavljane izrečene krivične sankcije.
- Za monitoring propisa je nadležno Ministarstvo pravde.

Podgorica, 5.12.2023. godine

MINISTAR,
Andrej Milović

Ministarstvo
finansija

Adresa: Ul. Stanka Dragojevića br.2
81000 Podgorica Crna Gora
www.mif.gov.me

Br: 03-02-040/23-8389/2

Podgorica, 05.12.2023.godine

Za: MINISTARSTVO PRAVDE, Vuka Karadžića br.3, Podgorica

Gospodnu Andreju Miloviću, ministru

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore

Veza: Vaš akt br. 01-040/23-10872/1 od 05.12.2023. godine

Poštovani gospodine Miloviću,

Povodom *Predloga zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore*,
Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izveštaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni tekst i Izveštaj o analizi uticaja propisa utvrđeno je, da se Predlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore odnosi na usaglašavanje sa konvencijom Savjeta Evrope i Ujedinjenih nacija, pravnim standardima Evropskog suda za ljudska prava i drugim međunarodnim dokumentima, a u cilju otklanjanja pojedinih zakonskih neusklađenosti i daljeg unaprijeđenje određenih postojećih rješenja.

U tekstu Predloga zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore i Izveštaju o analizi uticaja propisa u djelu procjene fiskalnog uticaja, navedeno je da za implementaciju predmetnog Predloga nijesu potrebna izdvajanja dodatnih sredstava iz Budžeta Crne Gore.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija sa aspekta Direktorata za državni budžet, nema primjedbi na *Predlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore*.

S poštovanjem,

MINISTAR
Novica Vuković

Kontakt osobe:

Mirza Ćirlija, Direktorat za ekonomsko-finansijski sistem, mirza.cirlija@mif.gov.me;
Svetlana Bajčeta, Direktorat za državni budžet, svetlana.bajceta@mif.gov.me.

Crna Gora
Ministarstvo evropskih poslova

Adresa: Bulevar revolucije 15
81 000 Podgorica, Crna Gora
Tel: +382 20 481 301
www.gov.me/mep

5. decembar 2023.

Br: 04/4-907/23- 2107/4

Za: MINISTARSTVO PRAVDE
ministru Andreju Miloviću
Veza: Dopis br: 01-040-23/10872

Predmet: Mišljenje o usklađenosti Predloga zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore s pravnom tekovinom EU

Poštovani,

Dopisom broj 01-040-23/10872 od 5. decembra 2023. godine tražili ste mišljenje o usklađenosti **Predloga zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije.**

Nakon upoznavanja sa sadržinom predloga propisa, a u skladu sa nadležnostima definisanim članom 20 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („Sl. list CG“, br. 98/23 i 102/23) Ministarstvo evropskih poslova je saglasno sa navodima u obrascu usklađenosti predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije.

S poštovanjem,

Maida Gorčević

MINISTARKA EVROPSKIH POSLOVA

Prilog:

- Izjava i tabela usklađenosti Predloga zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore s pravnom tekovinom EU

Dostavljeno:

- Ministarstvu pravde;
- a/a

me4 eu
eu4 me
je za evropu evropa za mene

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI NACRTA/PREDLOGA PROPISA CRNE GORE S PRAVNOM TEKOVINOM
EVROPSKE UNIJE**

Identifikacioni broj Izjave		MP-IU/PZ/23/06
1. Naziv nacrt/predloga propisa		
- na crnogorskom jeziku	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore	
- na engleskom jeziku	Proposal for the Law amending the Criminal Code of Montenegro	
2. Podaci o obrađivaču propisa		
a) Organ državne uprave koji priprema propis		
Organ državne uprave	Ministarstvo pravde	
- Sektor/odsjek	Direktorat za krivično i građansko zakonodavstvo/Direkcija za krivično zakonodavstvo	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	Jelena Grdinić, v.d. generalnog direktora t. 407 567, e. jelena.grdanic@mpa.gov.me	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	Jelena Grdinić, v.d. generalnog direktora t. 407 567, e. jelena.grdanic@mpa.gov.me	
b) Pravno lice s javnim ovlaštenjem za pripremu i sprovođenje propisa		
- Naziv pravnog lica	/	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
3. Organi državne uprave koji primjenjuju/sprovode propis		
- Organ državne uprave	Organi državne uprave, sudovi, državna tužilaštva	
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i njenih država članica, s jedne strane i Crne Gore, s druge strane (SSP)		
a) Odredbe SSPa s kojima se usklađuje propis		
Glava VII, Pravda, sloboda i bezbjednost, član 80 Jačanje institucija i vladavina prava, član 85 Saradnja u vezi sa nelegalnim drogama, član 86 Sprječavanje i suzbijanje organizovanog kriminala i drugih nelegalnih aktivnosti		
b) Stepen ispunjenosti obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
☒	ispunjava u potpunosti	
☐	djelimično ispunjava	
☐	ne ispunjava	
c) Razlozi za djelimično ispunjenje, odnosno neispunjenje obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
/		
5. Veza nacrt/predloga propisa s Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG)		
- PPCG za period	2023-2024	
- Poglavlje, potpoglavlje	Poglavlje 23 Pravosuđe i temeljna prava, 1. Planovi i potrebe 1.2. Zakonodavni okvir A)Pravosuđe	
- Rok za donošenje propisa	II kvartal 2023	
- Napomena		
6. Usklađenost nacrt/predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije		
a) Usklađenost s primarnim izvorima prava Evropske unije		
UFEU, Poglavlje I, Opšte odredbe, član 2 i član 6 / TFEU, Chapter I, General Provisions, Article 2 and Article 6		

UFEU, Treći dio, Politike i unutrašnje mjere Unije, Glava V, Prostor slobode, bezbjednosti i pravde, Poglavlje 4, Sudska saradnja u krivičnim stvarima, član 82, stav 2 / TFEU, Part Three, Union Policies and Internal Actions, Title V Area of Freedom, Security And Justice, Chapter 4 Judicial Cooperation in Criminal Matters, Article 82, Paragraph 2

Potpuno usklađeno/fully harmonized

b) Usklađenost sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije

32017L1371

Direktiva 2017/1371/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 5. jula 2017. godine o o suzbijanju prevara počinjenih protiv finansijskih interesa Unije krivičnopravnim sredstvima / Directive (EU) 2017/1371 of the European Parliament and of the Council of 5 July 2017 on the fight against fraud to the Union's financial interests by means of criminal law, OJ L 198, 28.7.2017.

Potpuno usklađeno/fully harmonized

32018L0843

Direktiva (EU) 2018/843 Evropskog parlamenta i Savjeta od 30. maja 2018. godine o izmjeni Direktive (EU) 2015/849 o sprječavanju korišćenja finansijskog sistema u svrhu pranja novca ili finansiranja terorizma i o izmjeni direktiva 2009/138/EZ i 2013/36/EU/Directive (EU) 2018/843 of the European Parliament and of the Council of 30 May 2018 amending Directive (EU) 2015/849 on the prevention of the use of the financial system for the purposes of money laundering or terrorist financing, and amending Directives 2009/138/EC and 2013/36/EU, OJ L 156, 19.6.2018.

Potpuno usklađeno/fully harmonized

32018L1673

Direktiva (EU) 2018/1673 Evropskog parlamenta i Savjeta od 23. oktobra 2018. o borbi protiv pranja novca krivično pravnim sredstvima / Directive (EU) 2018/1673 of the European Parliament and of the Council of 23 October 2018 on combating money laundering by criminal law, OJ L 284, 12.11.2018

Potpuno usklađeno/fully harmonized

32011L0036

Direktiva 2011/36/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 5. aprila 2011. o sprječavanju i suzbijanju trgovine ljudima i zaštiti njegovih žrtava i o zamjeni Okvirne odluke Savjeta 2002/629/PUP / Directive 2011/36/EU of the European Parliament and of the Council of 5 April 2011 on preventing and combating trafficking in human beings and protecting its victims, and replacing Council Framework Decision 2002/629/JHA, OJ L 101, 15.4.2011.

Potpuno usklađeno/fully harmonized

c) Usklađenost s ostalim izvorima prava Evropske unije

Ne postoji izvor prava EU ove vrste sa kojim bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.

6.1. Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost nacrtu/predloga propisa Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti

/

7. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost konstatovati tu činjenicu

/

8. Navesti pravne akte Savjeta Evrope i ostale izvore međunarodnog prava korišćene pri izradi nacrtu/predloga propisa

Konvencija Ujedinjenih nacija o pravima djeteta

Convention on the Right of the Child

<p>Konvencija Savjeta Evrope o zaštiti djece od seksualnog iskorišćavanja i seksualnog zlostavljanja iz 2007. godine (Lanzarot konvencija);</p> <p>Konvencija Savjeta Evrope o borbi protiv trgovine ljudima iz 2005. godine;</p> <p>Evropska konvencija o ljudskim pravima i osnovnim slobodama;</p> <p>Konvencija Savjeta Evrope o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i porodičnog nasilja (Istanbulska konvencija);</p> <p>Konvencija Savjeta Evrope o računarskom kriminalu;</p> <p>Konvencija o pravima osoba s invaliditetom iz 2006. godine;</p> <p>Konvencija UN o suzbijanju trgovine ljudima i iskorišćavanju prostitucije drugih iz 1949. godine;</p> <p>Konvencija UN protiv transnacionalnog organizovanog kriminala</p> <p>Protokol Ujedinjenih nacija protiv nezakonite proizvodnje i prometa vatrenim oružjem, njegovim djelovima, sklopovima i municijom</p> <p>Fakultativni protokol uz Konvenciju o pravima djeteta o prodaji djece, dječijoj prostituciji i pornografiji iz 2000. godine;</p>	<p>Council of Europe Convention on Protection of Children against Sexual Exploitation and Sexual Abuse, ("the Lanzarote Convention") from 2007;</p> <p>Council of Europe Convention on Action against Trafficking in Human Beings from 2005</p> <p>The Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms</p> <p>Council of Europe Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence (Istanbul Convention);</p> <p>The Convention on Cybercrime of the Council of Europe;</p> <p>The Convention on the Rights of Persons with Disabilities from 2006;</p> <p>Convention for the Suppression of the Traffic in Persons and of the Exploitation of the Prostitution of Others;</p> <p>Convention against Transnational Organized Crime</p> <p>Protocol against the illicit Manufacturing of and Trafficking in Firearms, their Parts and Components and Ammunition</p> <p>Optional Protocol to the Convention on the Rights of the Child on the sale of children, child prostitution and child pornography from 2000;</p>
<p>9. Navesti da li su navedeni izvori prava Evropske unije, Savjeta Evrope i ostali izvori međunarodnog prava prevedeni na crnogorski jezik (prevode dostaviti u prilogu)</p>	
<p>Navedeni izvori prava EU i međunarodnog prava su prevedeni na crnogorski jezik.</p>	
<p>10. Navesti da li je nacrt/predlog propisa iz tačke 1 Izjave o usklađenosti preveden na engleski jezik (prevod dostaviti u prilogu)</p>	
<p>Predlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika je preveden na engleski jezik.</p>	
<p>11. Učešće konsultanata u izradi nacrt/predloga propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti</p>	
<p>U izradi Predloga zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore učestvovao je prof.dr Zoran Stojanović.</p>	
<p>Potpis / ovlašteno lice obrađivača propisa</p>	<p>Potpis / ministarka evropskih poslova</p>
<p>Datum:</p>	<p>Datum:</p>

Prilog obrasca:

1. Prevodi propisa Evropske unije
2. Prevod nacrt/predloga propisa na engleskom jeziku (ukoliko postoji)

TABELA USKLAĐENOSTI

1. Identifikacioni broj (IB) nacarta/predloga propisa		1.1. Identifikacioni broj izjave o usklađenosti i datum utvrđivanja nacarta/predloga propisa na Vladi		
MP-TU/PZ/23/06		MP-IU/PZ/23/06		
2. Naziv izvora prava Evropske unije i CELEX oznaka				
Direktiva 2017/1371/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 5. jula 2017. godine o o suzbijanju prevara počinjenih protiv finansijskih interesa Unije krivičnopravnim sredstvima - 32017L1371				
Direktiva (EU) 2018/843 Evropskog parlamenta i Savjeta od 30. maja 2018. godine o izmjeni Direktive (EU) 2015/849 o sprječavanju korišćenja finansijskog sistema u svrhu pranja novca ili finansiranja terorizma i o izmjeni direktiva 2009/138/EZ i 2013/36/EU - 32018L0843				
Direktiva (EU) 2018/1673 Evropskog parlamenta i Savjeta od 23. oktobra 2018. o borbi protiv pranja novca krivično pravnim sredstvima – 32018L1673				
Direktiva 2011/36/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 5. aprila 2011. o sprječavanju i suzbijanju trgovini ljudima i zaštiti njegovih žrtava i o zamjeni Okvirne odluke Savjeta 2002/629/PUP- 32011L0036				
3. Naziv nacarta/predloga propisa Crne Gore				
Na crnogorskom jeziku		Na engleskom jeziku		
Predlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore		Proposal for the Law amending the Criminal Code of Montenegro		
4. Usklađenost nacarta/predloga propisa s izvorima prava Evropske unije				
a)	b)	c)	d)	e)
Odredba i tekst odredbe izvora prava Evropske unije (član, stav, tačka)	Odredba i tekst odredbe nacarta/predloga propisa Crne Gore (član, stav, tačka)	Usklađenost odredbe nacarta/predloga propisa Crne Gore s odredbom izvora prava Evropske unije	Razlog za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	Rok za postizanje potpune usklađenosti
Direktiva 2017/1371/EU				
Član 1 Predmet	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		

<p>Ovom direktivom utvrđuju se minimalna pravila u odnosu na definiciju krivičnih djela i sankcija u pogledu suzbijanja prevare i drugih nezakonitih aktivnosti koje utiču na finansijske interese Unije, u cilju jačanja zaštite od krivičnih djela koja utiču na te finansijske interese, u skladu sa pravnom tekovinom Unije u ovoj oblasti.</p>				
<p style="text-align: center;">Član 2</p> <p style="text-align: center;">Značenje izraza i područje primjene</p> <p>1. U smislu ove direktive:</p> <p>(a) finansijski interesi Unije su svi prihodi, rashodi i imovina koji su obuhvaćeni, pribavljeni kroz ili se duguju:</p> <p>(i) budžetu Unije;</p> <p>(ii) budžetima institucija, organa, službi i agencija Unije uspostavljenih na osnovu Ugovora ili budžetima kojima oni direktno ili indirektno upravljaju i prate ih;</p> <p>(b) pravno lice je subjekt koji ima pravni subjektivitet u skladu sa važećim pravom, osim država ili javnih organa koji vrše državno ovlašćenje i javnih međunarodnih organizacija.</p> <p>2. U odnosu na prihod koji proizlazi iz sopstvenih sredstava po osnovu PDV-a, ova direktiva primjenjuje se samo u slučajevima teških krivičnih djela protiv zajedničkog sistema PDV-a.</p> <p>U smislu ove direktive, krivična djela protiv zajedničkog sistema PDV-a smatraju se teškim ako su umišljajna činjenja ili nečinjenja definisana u članu 3 stav 2 tačka (d) povezana sa teritorijom dviju ili više država članica Unije i ako su prouzrokovala ukupnu štetu od najmanje 10 000 000 EUR.</p> <p>Ova direktiva ne utiče na strukturu i funkcionisanje poreske administracije država članica.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Materija je regulisana čl. 2, 3, 4 stav 1 tač.1 Zakona o odgovornosti pravnih lica za krivična djela ("Sl. listu RCG", br. 2/2007, 13/2007, 30/2012 i 39/2016)</p> <p>Izraz „finansijski interesi Unije“ nije predmet definisanja Krivičnog zakonika</p>	
<p style="text-align: center;">Član 3</p> <p style="text-align: center;">Prevara koja utiče na finansijske interese Unije</p>	<p>Član 49</p> <p>U članu 245 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:</p>		<p>Materija je regulisana i članom 264</p>	

<p>1. Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi obezbijedile da prevara koja utiče na finansijske interese Unije predstavlja krivično djelo kada je učinjena sa umišljajem.</p> <p>2. Za potrebe ove direktive, prevarom koja utiče na finansijske interese Unije smatra se sljedeće:</p> <p>(a) u odnosu na rashode koji nijesu povezani sa javnom nabavkom, svako činjenje ili nečinjenje koje se odnosi na:</p> <p>(i) upotrebu ili prikazivanje lažnih, netačnih ili nepotpunih izjava ili dokumenata, koji imaju za posljedicu neovlašćeno prisvajanje ili protivpravno zadržavanje sredstava ili imovine iz budžeta Unije ili budžeta kojima upravlja Unija, ili kojima se upravlja u njeno ime;</p> <p>(ii) neotkrivanje informacija kojim se krši određena obaveza, sa istim dejstvom; ili</p> <p>(iii) upotrebu takvih sredstava ili imovine za namjene koje nijesu namjene za koje su prvobitno odobreni;</p> <p>(b) u odnosu na rashode koji su povezani sa javnom nabavkom, barem kada su učinjeni da bi se pribavila nezakonita imovinska korist za učinioca ili drugog uzrokovanjem gubitka za finansijske interese Unije, svako činjenje ili nečinjenje koje se odnosi na:</p> <p>(i) upotrebu ili prikazivanje lažnih, netačnih ili nepotpunih izjava ili dokumenata, koji imaju za posljedicu neovlašćeno prisvajanje ili protivpravno zadržavanje sredstava ili imovine iz budžeta Unije ili budžeta kojima upravlja Unija, ili kojima se upravlja u njeno ime;</p> <p>(ii) neotkrivanje informacija kojim se krši određena obaveza, sa istim dejstvom; ili</p> <p>(iii) upotrebu takvih sredstava ili imovine za namjene koje nijesu namjene za koje su prvobitno odobreni, čime se nanosi šteta finansijskim interesima Unije;</p>	<p>„(4) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno na štetu finansijskih interesa Evropske unije, učinilac će se kazniti kaznom propisanom za to djelo.“</p> <p style="text-align: center;">Krivični zakonik Crne Gore ("Službeni list RCG", br. 70/2003, 13/2004, 47/2006 i "Službeni list CG", br. 40/2008, 25/2010, 32/2011, 64/2011 - drugi zakon, 40/2013, 56/2013, 14/2015, 42/2015, 58/2015 - drugi zakon, 44/2017, 49/2018, 3/2020, 26/2021 - ispravka, 144/2021 i 145/2021)</p> <p style="text-align: center;">Neosnovano dobijanje i korišćenje kredita i druge pogodnosti Član 245</p> <p>(1) Ko lažnim prikazivanjem činjenica ili njihovim prikriivanjem dobije za sebe ili drugog kredit, subvenciju ili drugu pogodnost iako za to ne ispunjava propisane uslove, kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do tri godine.</p> <p>(2) Ko dobijeni kredit, subvenciju ili drugu pogodnost iskoristi za drugu namjenu od one za koju mu je kredit, subvencija ili druga pogodnost odobrena, kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.</p> <p>(3) Za djelo iz st. 1 i 2 ovog člana, kazniće se propisanom kaznom i odgovorno lice u privrednom društvu ili drugom subjektu privrednog poslovanja ako su kredit, subvencija ili druga pogodnost pribavljeni za privredno društvo ili drugi subjekt privrednog poslovanja ili ako su nenamjenski korišćeni od strane tih subjekata.</p> <p>„(4) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno na štetu finansijskih interesa Evropske unije, učinilac će se kazniti kaznom propisanom za to djelo.“</p> <p style="text-align: center;">Član 54</p> <p>Poslije člana 272 dodaju se dva nova člana koji glase:</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Krivičnog zakonika Crne Gore ("Službeni list RCG", br. 70/2003, 13/2004, 47/2006 i "Službeni list CG", br. 40/2008, 25/2010, 32/2011, 64/2011 - drugi zakon, 40/2013, 56/2013, 14/2015, 42/2015, 58/2015 - drugi zakon, 44/2017, 49/2018, 3/2020, 26/2021 - ispravka, 144/2021 i 145/2021)</p>	
--	--	--------------------------	---	--

<p>(c) u odnosu na prihod koji nije prihod koji proizlazi iz sopstvenih sredstava po osnovu PDV-a iz tačke (d), svako činjenje ili nečinjenje koje se odnosi na:</p> <p>(i) upotrebu ili prikazivanje lažnih, netačnih ili nepotpunih izjava ili dokumenata, koji imaju za posljedicu nezakonito umanjene sredstava budžeta Unije ili budžeta kojima upravlja Unija, ili kojima se upravlja u njeno ime;</p> <p>(ii) neotkrivanje informacija kojim se krši određena obaveza, sa istim dejstvom; ili</p> <p>(iii) zloupotrebu zakonito pribavljene koristi, sa istim dejstvom;</p> <p>(d) u odnosu na prihod koji proizlazi iz sopstvenih sredstava po osnovu PDV-a, svako činjenje ili nečinjenje u prekograničnim prevarnim šemama u vezi sa:</p> <p>(i) upotrebom ili prikazivanjem lažnih, netačnih ili nepotpunih izjava ili dokumenata u vezi sa PDV-om, koji imaju za posljedicu umanjene sredstava budžeta Unije;</p> <p>(ii) neotkrivanjem informacija u vezi sa PDV-om kojim se krši određena obaveza, sa istim dejstvom; ili</p> <p>(iii) prikazivanjem tačnih izjava u vezi sa PDV-om sa namjenom prevarnog prikriivanja neplaćanja ili protivpravnog nastanka prava na povraćaj PDV-a.</p>	<p style="text-align: center;">„Prevara u obavljanju privredne djelatnosti Član 272a</p> <p>(1) Ko u obavljanju privredne djelatnosti, u namjeri da sebi ili drugom pribavi protivpravnu imovinsku korist, dovede koga lažnim prikazivanjem ili prikriivanjem činjenica u zabludu ili ga održava u zabludi i time ga navede da nešto učini ili ne učini na štetu imovine subjekta privrednog poslovanja za koje ili u kojem radi ili drugog pravnog lica, kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina i novčanom kaznom.</p> <p>(2) Ako je djelom iz stava 1 ovog člana pribavljena imovinska korist ili je nanijeta šteta koja prelazi iznos od tri hiljade eura, učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do osam godina i novčanom kaznom.</p> <p>(3) Ako je djelom iz stava 1 ovog člana pribavljena imovinska korist ili je nanijeta šteta koja prelazi iznos od trideset hiljada eura, učinilac će se kazniti zatvorom od dvije do deset godina i novčanom kaznom.</p> <p>(4) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno na štetu finansijskih interesa Evropske unije, učinilac će se kazniti kaznom propisanom za to djelo.</p> <p style="text-align: center;">Zloupotreba u vezi sa javnom nabavkom Član 272c</p> <p>(1) Ko u vezi sa javnom nabavkom podnese ponudu zasnovanu na lažnim podacima ili se protivno zakonu dogovara sa ostalim ponuđačima ili preduzme druge protivpravne radnje u namjeri da time utiče na donošenje odluka naručioca javne nabavke, kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.</p> <p>(2) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se i lice koje kod naručioca javne nabavke iskorišćavanjem svog položaja ili ovlašćenja, prekoračenjem granice svog ovlašćenja ili nevršenjem svoje dužnosti krši zakon ili druge propise o</p>			
---	--	--	--	--

	<p>javnim nabavkama i time prouzrokuje štetu javnim sredstvima.</p> <p>(3) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se i lice koje nekom subjektu prilagođava uslove javne nabavke ili sklapa ugovor sa ponuđačem čija je ponuda u suprotnosti sa uslovima iz dokumentacije za nadmetanje.</p> <p>(4) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se i lice koje iskorišćavanjem svog položaja ili ovlašćenja, prekoračenjem granice svog ovlašćenja ili nevršenjem svoje dužnosti daje, preuzima ili ugovara poslove za svoju djelatnost ili djelatnost lica u odnosu na koje postoji sukob interesa.</p> <p>(5) Ako je djelo iz st. 1 do 4 ovog člana učinjeno u vezi sa javnom nabavkom čija vrijednost prelazi iznos od sto hiljada eura, učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do deset godina.</p> <p>(6) Ako je djelo iz st. 1 do 4 ovog člana, učinjeno na štetu finansijskih interesa Evropske unije, učinilac će se kazniti kaznom propisanom za to djelo.</p> <p>(7) Učinilac iz stava 1 ovog člana koji dobrovoljno otkrije da se ponuda zasniva na lažnim podacima ili na nedozvoljenom dogovoru sa ostalim ponuđačima ili da je preduzeo druge radnje u namjeri da utiče na donošenje odluka naručioca prije nego što se zaključi ugovor o javnoj nabavci, može se osloboditi od kazne.</p>			
<p style="text-align: center;">Član 4</p> <p style="text-align: center;">Druga krivična djela koja utiču na finansijske interese Unije</p> <p>1. Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi obezbijedile da pranje novca kako je opisano u članu 1 stav 3 Direktive (EU) 2015/849 koje uključuje imovinu pribavljenu krivičnim djelima obuhvaćenim ovom direktivom predstavlja krivično djelo.</p>	<p style="text-align: center;">Član 49</p> <p>U članu 245 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi: „(4) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno na štetu finansijskih interesa Evropske unije, učinilac će se kazniti kaznom propisanom za to djelo.“</p> <p style="text-align: center;">Krivični zakonik Crne Gore ("Službeni list RCG", br. 70/2003, 13/2004, 47/2006 i "Službeni list CG", br. 40/2008, 25/2010, 32/2011, 64/2011 - drugi zakon, 40/2013, 56/2013, 14/2015,</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>	<p style="text-align: center;">Materija je regulisana i čl. 142 stav 3, 264, 276a, 276b, 423 i 424 Krivičnog zakonika Crne Gore ("Službeni list RCG", br. 70/2003,</p>	

<p>2. Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi obezbijedile da pasivna i aktivna korupcija, kada su učinjene sa umišljajem, predstavljaju krivična djela.</p> <p>(a) U smislu ove direktive, pasivna korupcija je postupanje javnog službenika koji, direktno ili preko posrednika, zahtijeva ili prima bilo kakvu korist za sebe ili za treće lice, ili prihvata obećanje takve koristi, kako bi postupio ili se uzdržao od postupanja u skladu sa svojom dužnošću ili u vršenju svojih funkcija na način koji šteti ili bi mogao da šteti finansijskim interesima Unije.</p> <p>(b) U smislu ove direktive, aktivna korupcija je postupanje lica koje obećava, nudi ili daje, direktno ili preko posrednika, bilo kakvu korist javnom službeniku za njega ili za treće lice, kako bi postupio ili se uzdržao od postupanja u skladu sa svojom dužnošću ili u vršenju svojih funkcija na način koji šteti ili bi mogao da šteti finansijskim interesima Unije.</p> <p>3. Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi obezbijedile da neovlašćeno prisvajanje, kada je učinjeno sa umišljajem, predstavlja krivično djelo.</p> <p>U smislu ove direktive, neovlašćeno prisvajanje je postupanje javnog službenika kojem je neposredno ili posredno povjereno upravljanje sredstvima ili imovinom, kojim opredjeljuje ili isplaćuje sredstva ili prisvaja ili koristi imovinu suprotno svrsi za koju su namijenjeni na bilo koji način kojim se nanosi šteta finansijskim interesima Unije.</p> <p>4. U smislu ove direktive, javni službenik je:</p> <p>(a) službenik Unije ili nacionalni službenik, uključujući i svakog nacionalnog službenika druge države članice i svakog nacionalnog službenika treće zemlje:</p> <p>(i) službenik Unije je lice koje je:</p> <p>— službenik ili drugi zaposleni angažovan na osnovu ugovora od strane Unije u smislu Kadrovskih propisa i Uslova zaposlenja drugih zaposlenih Evropske unije</p>	<p>42/2015, 58/2015 - drugi zakon, 44/2017, 49/2018, 3/2020, 26/2021 - ispravka, 144/2021 i 145/2021) Neosnovano dobijanje i korišćenje kredita i druge pogodnosti Član 245</p> <p>(1) Ko lažnim prikazivanjem činjenica ili njihovim prikrivanjem dobije za sebe ili drugog kredit, subvenciju ili drugu pogodnost iako za to ne ispunjava propisane uslove, kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do tri godine.</p> <p>(2) Ko dobijeni kredit, subvenciju ili drugu pogodnost iskoristi za drugu namjenu od one za koju mu je kredit, subvencija ili druga pogodnost odobrena, kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.</p> <p>(3) Za djelo iz st. 1 i 2 ovog člana, kazniće se propisanom kaznom i odgovorno lice u privrednom društvu ili drugom subjektu privrednog poslovanja ako su kredit, subvencija ili druga pogodnost pribavljeni za privredno društvo ili drugi subjekt privrednog poslovanja ili ako su nenamjenski korišćeni od strane tih subjekata.</p> <p>„(4) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno na štetu finansijskih interesa Evropske unije, učinilac će se kazniti kaznom propisanom za to djelo.“</p> <p>Član 54 Poslije člana 272 dodaju se četiri nova člana koji glase: „Prevara u obavljanju privredne djelatnosti Član 272a</p> <p>(1) Ko u obavljanju privredne djelatnosti, u namjeri da sebi ili drugom pribavi protivpravnu imovinsku korist, dovede koga lažnim prikazivanjem ili prikrivanjem činjenica u zabludu ili ga održava u zabludi i time ga navede da nešto učini ili ne učini na štetu imovine subjekta privrednog poslovanja za koje ili u kojem radi ili drugog pravnog lica,</p>		<p>13/2004, 47/2006 i "Službeni list CG", br. 40/2008, 25/2010, 32/2011, 64/2011 - drugi zakon, 40/2013, 56/2013, 14/2015, 42/2015, 58/2015 - drugi zakon, 44/2017, 49/2018, 3/2020, 26/2021 - ispravka, 144/2021 i 145/2021)</p>	
---	---	--	--	--

<p>utvrđenih u Regulativi Savjeta (EEZ, Euratom, EZUČ) br. 259/68 (16) (Kadrovski propisi), ili</p> <p>— upućeno u Uniju od strane države članice ili javnog ili privatnog organa i koje obavlja funkcije ekvivalentne funkcijama koje obavljaju službenici ili drugi zaposleni Unije.</p> <p>Ne dovodeći u pitanje odredbe o privilegijama i imunitetima sadržane u Protokolima br. 3 i br. 7, članovi institucija, organa, službi i agencija Unije, uspostavljenih u skladu sa Ugovorima, i osoblje takvih organa izjednačavaju se sa službenicima Unije, ako se na njih ne primjenjuju Kadrovski propisi;</p> <p>(ii) „nacionalni službenik” ima se razumjeti u smislu značenja izraza „službenik” ili „javni službenik” u domaćem pravu države članice ili treće zemlje u kojoj to lice obavlja svoje funkcije.</p> <p>Ipak, u slučaju postupka koji uključuje nacionalnog službenika države članice ili nacionalnog službenika treće zemlje koji je pokrenula druga država članica, ta druga država članica nije dužna da primjenjuje definiciju „nacionalnog službenika” osim u mjeri u kojoj je ta definicija usklađena sa njenim domaćim pravom.</p> <p>Pojam „nacionalni službenik” obuhvata svako lice koje ima izvršnu, upravnu ili sudsku funkciju na nacionalnom, regionalnom ili lokalnom nivou.</p> <p>Svako lice koje ima zakonodavnu funkciju na nacionalnom, regionalnom ili lokalnom nivou izjednačava se sa nacionalnim službenikom;</p> <p>(b) svako drugo lice kojem je povjerena i koje vrši javnu funkciju koja uključuje upravljanje finansijskim interesima Unije u državama članicama ili trećim zemljama ili donošenje odluka u vezi sa tim interesima.</p>	<p>kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina i novčanom kaznom.</p> <p>(2) Ako je djelom iz stava 1 ovog člana pribavljena imovinska korist ili je nanijeta šteta koja prelazi iznos od tri hiljade eura, učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do osam godina i novčanom kaznom.</p> <p>(3) Ako je djelom iz stava 1 ovog člana pribavljena imovinska korist ili je nanijeta šteta koja prelazi iznos od trideset hiljada eura, učinilac će se kazniti zatvorom od dvije do deset godina i novčanom kaznom.</p> <p>(4) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno na štetu finansijskih interesa Evropske unije, učinilac će se kazniti kaznom propisanom za to djelo.</p> <p style="text-align: center;">Zloupotreba u vezi sa javnom nabavkom Član 272c</p> <p>(1) Ko u vezi sa javnom nabavkom podnese ponudu zasnovanu na lažnim podacima ili se protivno zakonu dogovara sa ostalim ponuđačima ili preduzme druge protivpravne radnje u namjeri da time utiče na donošenje odluka naručioca javne nabavke, kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.</p> <p>(2) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se i lice koje kod naručioca javne nabavke iskorišćavanjem svog položaja ili ovlašćenja, prekoračenjem granice svog ovlašćenja ili nevršenjem svoje dužnosti krši zakon ili druge propise o javnim nabavkama i time prouzrokuje štetu javnim sredstvima.</p> <p>(3) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se i lice koje nekom subjektu prilagođava uslove javne nabavke ili sklapa ugovor sa ponuđačem čija je ponuda u suprotnosti sa uslovima iz dokumentacije za nadmetanje.</p> <p>(4) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se i lice koje iskorišćavanjem svog položaja ili ovlašćenja, prekoračenjem</p>			
---	--	--	--	--

	<p>granice svog ovlaštenja ili nevršenjem svoje dužnosti daje, preuzima ili ugovara poslove za svoju djelatnost ili djelatnost lica u odnosu na koje postoji sukob interesa.</p> <p>(5) Ako je djelo iz st. 1 do 4 ovog člana učinjeno u vezi sa javnom nabavkom čija vrijednost prelazi iznos od sto hiljada eura, učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do deset godina.</p> <p>(6) Ako je djelo iz st. 1 do 4 ovog člana, učinjeno na štetu finansijskih interesa Evropske unije, učinilac će se kazniti kaznom propisanom za to djelo.</p> <p>(7) Učinilac iz stava 1 ovog člana koji dobrovoljno otkrije da se ponuda zasniva na lažnim podacima ili na nedozvoljenom dogovoru sa ostalim ponuđačima ili da je preduzeo druge radnje u namjeri da utiče na donošenje odluka naručioca prije nego što se zaključi ugovor o javnoj nabavci, može se osloboditi od kazne.</p> <p style="text-align: center;">Član 58</p> <p>Poslije člana 276b dodaje se novi član koji glasi:</p> <p style="text-align: center;">„Primanje i davanje mita u postupku stečaja</p> <p style="text-align: center;">Član 276c</p> <p>(1) Povjeric ili član odbora povjericilaca koji zahtijeva ili primi mito ili koji prihvati ponudu ili obećanje mita za sebe ili drugog da glasa na određeni način ili da ne glasa ili da preduzme drugu radnju radi oštećenja nekog od povjericilaca u stečajnom postupku, kazniće se zatvorom od jedne do osam godina.</p> <p>(2) Ako djelo iz stava 1 ovog člana izvrši stečajni upravnik, stečajni sudija ili vještak, kazniće se zatvorom od dvije do deset godina.</p> <p>(3) Ko povjeriocu, članu odbora povjericilaca, stečajnom upravniku, stečajnom sudiji ili vještaku, obeća ili da mito radi izvršenja djela iz st. 1 i 2 ovog člana, kazniće se zatvorom od jedne do osam godina.</p>			
--	---	--	--	--

	(4) Učinitelj djela iz stava 3 ovog člana koji je dao mito na zahtjev povjerioca, člana odbora povjerilaca, stečajnog upravnika, stečajnog sudije ili vještaka, a djelo je prijavio prije nego što je saznao da je ono otkriveno, može se osloboditi od kazne. (5) Dato mito oduzeće se.“			
<p style="text-align: center;">Član 5</p> <p style="text-align: center;">Podsticanje, pomaganje i podstrekavanje, i pokušaj</p> <p>1. Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi obezbijedile da se podsticanje, i pomaganje i podstrekavanje na izvršenje bilo kojeg od krivičnih djela iz čl. 3 i 4 kažnjavaju kao krivična djela.</p> <p>2. Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi obezbijedile da se pokušaj izvršenja bilo kojeg od krivičnih djela iz člana 3 i člana 4 stav 3 kažnjava kao krivično djelo.</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana čl.20, 21, 22, 23, 24, 25,26 i 27 Krivičnog zakonika Crne Gore ("Službeni list RCG", br. 70/2003, 13/2004, 47/2006 i "Službeni list CG", br. 40/2008, 25/2010, 32/2011, 64/2011 - drugi zakon, 40/2013, 56/2013, 14/2015, 42/2015, 58/2015 - drugi zakon, 44/2017, 49/2018, 3/2020, 26/2021 - ispravka, 144/2021 i 145/2021)	
<p style="text-align: center;">Član 6</p> <p style="text-align: center;">Odgovornost pravnih lica</p> <p>1. Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi obezbijedile da se pravna lica mogu smatrati odgovornim za bilo koje od krivičnih djela iz čl. 3, 4 i 5 koje u njihovu korist učini bilo koje lice, koje djeluje ili samostalno ili kao dio organa pravnog lica, i koje u pravnom licu ima rukovodeći položaj, na osnovu:</p> <p>(a) ovlašćenja za zastupanje pravnog lica;</p> <p>(b) ovlašćenja za donošenje odluka u ime pravnog lica; ili</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana čl. 5 i 6 Zakona o odgovornosti pravnih lica za krivična djela ("Sl. listu RCG", br. 2/2007, 13/2007, 30/2012 i 39/2016)	

<p>(c) ovlaštenja za vršenje kontrole u pravnom licu.</p> <p>2. Države članice preduzimaju potrebne mjere i kako bi obezbijedile da se pravna lica mogu smatrati odgovornim ako je nedostatak nadzora ili kontrole od strane lica iz stava 1 ovog člana omogućio izvršenje, od strane lica koje je tom pravnom licu podređeno, bilo kojeg od krivičnih djela iz člana 3, 4 ili 5 u korist tog pravnog lica.</p> <p>3. Odgovornost pravnih lica na osnovu st. 1 i 2 ovog člana ne isključuje mogućnost krivičnog postupka protiv fizičkih lica koja su izvršiocima krivičnih djela iz čl. 3 i 4 ili su krivično odgovorna na osnovu člana 5.</p>				
<p style="text-align: center;">Član 7 Sankcije u pogledu fizičkih lica</p> <p>1. U pogledu fizičkih lica, države članice obezbjeđuju da su krivična djela iz čl. 3, 4 i 5 kažnjiva djelotvornim, srazmjernim i odvrćajućim krivičnim sankcijama.</p> <p>2. Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi obezbijedile da su krivična djela iz čl. 3 i 4 kažnjiva maksimalnom sankcijom kojom je predviđena kazna zatvora.</p> <p>3. Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi obezbijedile da su krivična djela iz čl. 3 i 4 kažnjiva maksimalnom sankcijom od najmanje četiri godine zatvora ako je njima uzrokovana znatna šteta ili pribavljena znatna korist.</p> <p>Šteta ili korist proistekla iz krivičnih djela iz člana 3 stav 2 tač. (a), (b) i (c) i člana 4 smatra se znatnom kada šteta ili korist prelaze 100 000 EUR.</p> <p>Šteta ili korist proistekla iz krivičnih djela iz člana 3 stav 2 tačka (d) i na koju se primjenjuje član 2 stav 2 uvijek se smatra znatnom.</p>	<p style="text-align: center;">Član 49</p> <p>U članu 245 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi: „(4) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno na štetu finansijskih interesa Evropske unije, učinilac će se kazniti kaznom propisanom za to djelo.“</p> <p style="text-align: center;">Krivični zakonik Crne Gore ("Službeni list RCG", br. 70/2003, 13/2004, 47/2006 i "Službeni list CG", br. 40/2008, 25/2010, 32/2011, 64/2011 - drugi zakon, 40/2013, 56/2013, 14/2015, 42/2015, 58/2015 - drugi zakon, 44/2017, 49/2018, 3/2020, 26/2021 - ispravka, 144/2021 i 145/2021)</p> <p style="text-align: center;">Neosnovano dobijanje i korišćenje kredita i druge pogodnosti Član 245</p> <p>(1) Ko lažnim prikazivanjem činjenica ili njihovim prikrivanjem dobije za sebe ili drugog kredit, subvenciju ili drugu pogodnost iako za to ne ispunjava propisane uslove, kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do tri godine.</p> <p>(2) Ko dobijeni kredit, subvenciju ili drugu pogodnost iskoristi za drugu namjenu od one za koju mu je kredit, subvencija ili druga pogodnost odobrena, kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>	<p style="text-align: center;">Materija je regulisana čl. 264, 276a, 276b, 423 i 424 Krivičnog zakonika Crne Gore ("Službeni list RCG", br. 70/2003, 13/2004, 47/2006 i "Službeni list CG", br. 40/2008, 25/2010, 32/2011, 64/2011 - drugi zakon, 40/2013, 56/2013, 14/2015, 42/2015, 58/2015 - drugi zakon, 44/2017, 49/2018, 3/2020, 26/2021 - ispravka, 144/2021 i 145/2021)</p>	

<p>Države članice mogu maksimalnu sankciju od najmanje četiri godine zatvora propisati i u drugim teškim okolnostima definisanim njihovim domaćim pravom.</p> <p>4. Ako je krivičnim djelom iz člana 3 stav 2 tač. (a), (b) ili (c) ili člana 4 uzrokovana šteta manja od 10 000 EUR ili pribavljena korist manja od 10 000 EUR, države članice mogu predvidjeti sankcije koje nijesu krivične sankcije.</p> <p>5. Stavom 1 ne dovodi se u pitanje vršenje disciplinskih ovlašćenja od strane nadležnih organa u odnosu na javne službenike.</p>	<p>(3) Za djelo iz st. 1 i 2 ovog člana, kazniće se propisanom kaznom i odgovorno lice u privrednom društvu ili drugom subjektu privrednog poslovanja ako su kredit, subvencija ili druga pogodnost pribavljeni za privredno društvo ili drugi subjekt privrednog poslovanja ili ako su nenamjenski korišćeni od strane tih subjekata.</p> <p>„(4) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno na štetu finansijskih interesa Evropske unije, učinilac će se kazniti kaznom propisanom za to djelo.“</p> <p style="text-align: center;">Član 54</p> <p>Poslije člana 272 dodaju se četiri nova člana koji glase:</p> <p style="text-align: center;">„Prevara u obavljanju privredne djelatnosti</p> <p style="text-align: center;">Član 272a</p> <p>(1) Ko u obavljanju privredne djelatnosti, u namjeri da sebi ili drugom pribavi protivpravnu imovinsku korist, dovede koga lažnim prikazivanjem ili prikrivanjem činjenica u zabludu ili ga održava u zabludi i time ga navede da nešto učini ili ne učini na štetu imovine subjekta privrednog poslovanja za koje ili u kojem radi ili drugog pravnog lica, kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina i novčanom kaznom.</p> <p>(2) Ako je djelom iz stava 1 ovog člana pribavljena imovinska korist ili je nanijeta šteta koja prelazi iznos od tri hiljade eura, učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do osam godina i novčanom kaznom.</p> <p>(3) Ako je djelom iz stava 1 ovog člana pribavljena imovinska korist ili je nanijeta šteta koja prelazi iznos od trideset hiljada eura, učinilac će se kazniti zatvorom od dvije do deset godina i novčanom kaznom.</p> <p>(4) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno na štetu finansijskih interesa Evropske unije, učinilac će se kazniti kaznom propisanom za to djelo.</p>			
--	--	--	--	--

Zloupotreba u vezi sa javnom nabavkom

Član 272c

(1) Ko u vezi sa javnom nabavkom podnese ponudu zasnovanu na lažnim podacima ili se protivno zakonu dogovara sa ostalim ponuđačima ili preduzme druge protivpravne radnje u namjeri da time utiče na donošenje odluka naručioca javne nabavke, kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se i lice koje kod naručioca javne nabavke iskorišćavanjem svog položaja ili ovlašćenja, prekoračenjem granice svog ovlašćenja ili nevršenjem svoje dužnosti krši zakon ili druge propise o javnim nabavkama i time prouzrokuje štetu javnim sredstvima.

(3) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se i lice koje nekom subjektu prilagođava uslove javne nabavke ili sklapa ugovor sa ponuđačem čija je ponuda u suprotnosti sa uslovima iz dokumentacije za nadmetanje.

(4) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se i lice koje iskorišćavanjem svog položaja ili ovlašćenja, prekoračenjem granice svog ovlašćenja ili nevršenjem svoje dužnosti daje, preuzima ili ugovara poslove za svoju djelatnost ili djelatnost lica u odnosu na koje postoji sukob interesa.

(5) Ako je djelo iz st. 1 do 4 ovog člana učinjeno u vezi sa javnom nabavkom čija vrijednost prelazi iznos od sto hiljada eura, učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do deset godina.

(6) Ako je djelo iz st. 1 do 4 ovog člana, učinjeno na štetu finansijskih interesa Evropske unije, učinilac će se kazniti kaznom propisanom za to djelo.

(7) Učinilac iz stava 1 ovog člana koji dobrovoljno otkrije da se ponuda zasniva na lažnim podacima ili na nedozvoljenom dogovoru sa ostalim ponuđačima ili da je preduzeo druge radnje u namjeri da utiče na donošenje odluka naručioca

	<p>prije nego što se zaključi ugovor o javnoj nabavci, može se osloboditi od kazne.</p> <p style="text-align: center;">Član 55</p> <p>Poslije člana 276b dodaje se novi član koji glasi: „Primanje i davanje mita u postupku stečaja Član 276c</p> <p>(1) Povjerilac ili član odbora povjerilaca koji zahtijeva ili primi mito ili koji prihvati ponudu ili obećanje mita za sebe ili drugog da glasa na određeni način ili da ne glasa ili da preduzme drugu radnju radi oštećenja nekog od povjerilaca u stečajnom postupku, kazniće se zatvorom od jedne do osam godina.</p> <p>(2) Ako djelo iz stava 1 ovog člana izvrši stečajni upravnik, stečajni sudija ili vještak, kazniće se zatvorom od dvije do deset godina.</p> <p>(3) Ko povjeriocu, članu odbora povjerilaca, stečajnom upravniku, stečajnom sudiji ili vještaku, obeća ili da mito radi izvršenja djela iz st. 1 i 2 ovog člana, kazniće se zatvorom od jedne do osam godina.</p> <p>(4) Učinilac djela iz stava 3 ovog člana koji je dao mito na zahtjev povjerioca, člana odbora povjerilaca, stečajnog upravnika, stečajnog sudije ili vještaka, a djelo je prijavio prije nego što je saznao da je ono otkriveno, može se osloboditi od kazne.</p> <p>(5) Dato mito oduzeće se.“</p>			
<p style="text-align: center;">Član 8</p> <p style="text-align: center;">Otežavajuća okolnost</p> <p>Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi obezbijedile da se, ako je krivično djelo iz člana 3, 4 ili 5 učinjeno u okviru kriminalne organizacije u smislu Okvirne odluke 2008/841/PUP, to smatra otežavajućom okolnošću.</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>	<p style="text-align: center;">Materija je regulisana članom 401 Krivičnog zakonika Crne Gore ("Službeni list RCG", br. 70/2003, 13/2004, 47/2006 i "Službeni list CG", br. 40/2008, 25/2010, 32/2011,</p>	

			64/2011 - drugi zakon, 40/2013, 56/2013, 14/2015, 42/2015, 58/2015 - drugi zakon, 44/2017, 49/2018, 3/2020, 26/2021 - ispravka, 144/2021 i 145/2021)	
<p style="text-align: center;">Član 9</p> <p style="text-align: center;">Sankcije u pogledu pravnih lica</p> <p>Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi obezbijedile da pravno lice koje se smatra odgovornim na osnovu člana 6 podliježe djelotvornim, srazmjernim i odvraćajućim sankcijama, koje uključuju krivične ili nekrivične novčane kazne, a mogu uključivati i druge sankcije, kao što su:</p> <p>(a) oduzimanje prava na javne povlastice ili pomoć;</p> <p>(b) privremena ili trajna zabrana učešća u postupcima javnih nabavki;</p> <p>(c) privremena ili trajna zabrana obavljanja komercijalnih djelatnosti;</p> <p>(d) određivanje sudskog nadzora;</p> <p>(e) sudska likvidacija;</p> <p>(f) privremeno ili trajno zatvaranje poslovnih jedinica koje su korišćene za izvršenje krivičnog djela.</p>	Nema odgovarajuće odredbe		Materija regulisana čl. 12, 13 i 28 Zakona o odgovornosti pravnih lica za krivična djela ("Sl. listu RCG", br. 2/2007, 13/2007, 30/2012 i 39/2016)	
<p style="text-align: center;">Član 10</p> <p style="text-align: center;">Zamrzavanje i oduzimanje</p> <p>Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi omogućile zamrzavanje i oduzimanje predmeta krivičnog djela i imovinske koristi pribavljene krivičnim djelima iz čl. 3, 4 i 5.</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija regulisana čl. 75, 112, 113 i 114 Krivičnog zakonika Crne Gore ("Službeni list RCG", br. 70/2003, 13/2004, 47/2006 i "Službeni list CG", br. 40/2008, 25/2010, 32/2011,	

			64/2011 - drugi zakon, 40/2013, 56/2013, 14/2015, 42/2015, 58/2015 - drugi zakon, 44/2017, 49/2018, 3/2020, 26/2021 - ispravka, 144/2021 i 145/2021)	
<p>Član 11 Nadležnost</p> <p>1. Svaka država članica preduzima potrebne mjere kako bi uspostavila svoju nadležnost za krivična djela iz čl. 3, 4 i 5 ako je:</p> <p>(a) krivično djelo u cjelosti ili djelimično učinjeno na njenoj teritoriji; ili</p> <p>(b) je učinilac njen državljanin.</p> <p>2. Svaka država članica preduzima potrebne mjere kako bi uspostavila svoju nadležnost za krivična djela iz čl. 3, 4 i 5 kada se na učinioca primjenjuju Kadrovski propisi u vrijeme izvršenja krivičnog djela.</p> <p>Svaka država članica može odustati od primjene pravila o nadležnosti utvrđenih u ovom stavu ili ih može primjenjivati samo u posebnim slučajevima ili samo ako su ispunjeni posebni uslovi i o tome obavještava Komisiju.</p> <p>3. Država članica obavještava Komisiju ako odluči da proširi svoju nadležnost na krivična djela iz člana 3, 4 ili 5 koja su učinjena van njene teritorije, u bilo kojoj od sljedećih situacija:</p> <p>(a) učinilac ima uobičajeno boravište na njenoj teritoriji;</p> <p>(b) krivično djelo učinjeno je u korist pravnog lica koje je poslovno nastanjeno na njenoj teritoriji; ili</p> <p>(c) učinilac je njen službenik koji postupa u okviru svoje službene dužnosti.</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija regulisana čl. 75, 112,113 i 114 Krivičnog zakonika Crne Gore ("Službeni list RCG", br. 70/2003, 13/2004, 47/2006 i "Službeni list CG", br. 40/2008, 25/2010, 32/2011, 64/2011 - drugi zakon, 40/2013, 56/2013, 14/2015, 42/2015, 58/2015 - drugi zakon, 44/2017, 49/2018, 3/2020, 26/2021 - ispravka, 144/2021 i 145/2021)	

<p>4. U slučajevima iz stava 1 tačka (b) države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi obezbijedile da vršenje njihove nadležnosti nije uslovljeno time da se gonjenje može pokrenuti samo nakon što žrtva podnese prijavu u mjestu u kojem je učinjeno krivično djelo ili nakon denuncijacije države mjesta u kojem je učinjeno krivično djelo.</p>				
<p style="text-align: center;">Član 12</p> <p style="text-align: center;">Rokovi zastare za krivična djela koja utiču na finansijske interese Unije</p> <p>1. Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi predvidjele rok zastare kojim se omogućavaju istraga, gonjenje, suđenje i sudska odluka za krivična djela iz čl. 3, 4 i 5 tokom dovoljno dugog vremenskog perioda nakon izvršenja tih krivičnih djela, kako bi se ta krivična djela djelotvorno procesuirala.</p> <p>2. Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi za krivična djela iz čl. 3, 4 i 5 koja su kažnjiva maksimalnom sankcijom od najmanje četiri godine zatvora omogućile istragu, gonjenje, suđenje i sudska odluku tokom perioda od najmanje pet godina nakon izvršenja datog krivičnog djela.</p> <p>3. Odstupajući od stava 2, države članice mogu utvrditi rok zastare koji je kraći od pet godina, ali ne kraći od tri godine, ukoliko zastarijevanje u slučaju određenih djela može da se prekine ili privremeno prestane da teče.</p> <p>4. Države članice preduzimaju potrebne mjere da omoguće izvršenje:</p> <p>(a) sankcije duže od jedne godine zatvora, ili alternativno</p> <p>(b) sankcije zatvora u slučaju krivičnog djela koje je kažnjivo maksimalnom sankcijom od najmanje četiri godine zatvora, izrečene nakon pravosnažne presude za krivično djelo iz člana 3, 4 ili 5, u periodu od najmanje pet godina od datuma pravosnažne presude.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Materija regulisana čl. 124, 125 i 126 Krivičnog zakonika Crne Gore ("Službeni list RCG", br. 70/2003, 13/2004, 47/2006 i "Službeni list CG", br. 40/2008, 25/2010, 32/2011, 64/2011 - drugi zakon, 40/2013, 56/2013, 14/2015, 42/2015, 58/2015 - drugi zakon, 44/2017, 49/2018, 3/2020, 26/2021 - ispravka, 144/2021 i 145/2021)</p>	

Taj period može obuhvatati produženja roka zastare zbog prekida ili privremenog prestanka toka zastarijevanja.				
<p style="text-align: center;">Član 13 Povraćaj</p> <p>Ovom direktivom ne dovodi se u pitanje povraćaj: (1) na nivou Unije, nepropisno plaćenih iznosa u vezi sa izvršenjem krivičnih djela iz člana 3 stav 2 tačka (a), (b) ili (c) ili člana 4 ili 5; (2) na nacionalnom nivou, neplaćenog PDV-a u vezi sa izvršenjem krivičnih djela iz člana 3 stav 2 tačka (d) ili člana 4 ili 5.</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana čl. 35 i 36 Zakona o odgovornosti pravnih lica za krivična djela ("Sl. listu RCG", br. 2/2007, 13/2007, 30/2012 i 39/2016)	
<p style="text-align: center;">Član 14</p> <p>Odnos prema drugim važećim pravnim aktima Unije Primjenom upravnih mjera, sankcija i novčanih kazni kako su utvrđene pravom Unije, naročito onih u smislu čl. 4 i 5 Regulative (EZ, Euratom) br. 2988/95, ili domaćim pravom donijetim u skladu sa posebnom obavezom na osnovu prava Unije, ne dovodi se u pitanje ova direktiva. Države članice obezbjeđuju da nijedan krivični postupak pokrenut na osnovu domaćih propisa za sprovođenje ove direktive ne utiče neopravdano na pravilnu i djelotvornu primjenu upravnih mjera, sankcija i novčanih kazni koje se ne mogu izjednačiti sa krivičnim postupkom, a koje su utvrđene pravom Unije ili domaćim odredbama za sprovođenje.</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
<p style="text-align: center;">Član 15</p> <p>Saradnja između država članica i Komisije (OLAF) i drugih institucija, organa, službi ili agencija Unije</p> <p>1. Ne dovodeći u pitanje pravila o prekograničnoj saradnji i uzajamnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima, države članice, Eurojust, Evropsko javno tužilaštvo i Komisija, u okviru svojih nadležnosti, međusobno sarađuju u borbi protiv krivičnih djela iz čl. 3, 4 i 5.</p>			22. septembra 2022. godine vršiteljka dužnosti Vrhovne državne tužiteljke i evropska glavna tužiteljka potpisale su u	

<p>U tu svrhu Komisija i, kada je prikladno, Eurojust pružaju tehničku i operativnu pomoć koja je potrebna nadležnim nacionalnim organima da se olakša koordinacija njihovih istraga.</p> <p>2. Nadležni organi u državama članicama mogu, u okviru svojih nadležnosti, razmjenjivati informacije sa Komisijom kako bi se olakšalo utvrđivanje činjenica i obezbijedilo djelotvorno postupanje protiv krivičnih djela iz čl. 3, 4 i 5. Komisija i nadležni nacionalni organi u svakom pojedinačnom slučaju vode računa o zahtjevima u pogledu povjerljivosti i pravilima o zaštiti podataka.</p> <p>Ne dovodeći u pitanje domaće pravo o pristupu informacijama, prilikom dostavljanja informacija Komisiji, država članica u tu svrhu može utvrditi posebne uslove za korišćenje informacija od strane Komisije ili druge države članice kojoj se te informacije prosljeđuju.</p> <p>3. Revizorski sud i revizori odgovorni za reviziju budžeta institucija, organa, službi i agencija Unije uspostavljenih u skladu sa Ugovorima, kao i budžeta kojima upravljaju i čiju reviziju vrše institucije, otkrivaju OLAF-u i drugim nadležnim organima svaku činjenicu koju saznaju tokom vršenja svojih dužnosti, koja bi mogla da se kvalifikuje kao krivično djelo iz člana 3, 4 ili 5.</p> <p>Države članice obezbjeđuju da isto to čine i nacionalni revizorski organi.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>		<p>Luksemburgu Sporazum o saradnji između Kancelarije evropskog javnog tužioca i Vrhovnog državnog tužilaštva Crne Gore.</p>	
<p>Član 16 Zamjena Konvencije o zaštiti finansijskih interesa Evropskih zajednica</p> <p>Konvencija o zaštiti finansijskih interesa Evropskih zajednica od 26. jula 1995. godine, uključujući i njene protokole od 27. septembra 1996. godine, 29. novembra 1996. godine i 19. juna 1997. godine, zamjenjuje se od 6. jula 2019. godine ovom direktivom za države članice za koje je ova direktiva obavezujuća.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		

<p>Za države članice za koje je ova direktiva obavezujuća, pozivanja na Konvenciju tumače se kao pozivanja na ovu direktivu.</p>				
<p style="text-align: center;">Član 17 Prenošenje</p> <p>1. Države članice donijeće i objaviće, do 6. jula 2019. godine, zakone i druge propise potrebne za usklađivanje sa ovom direktivom. Države članice dostaviće odmah tekst tih mjera Komisiji. Primjenjivaće te mjere od 6. jula 2019. godine. Kada države članice usvoje ove mjere, te mjere sadržaće pozivanje na ovu direktivu ili se takvo pozivanje navodi prilikom njihovog službenog objavljivanja. Sadrže i izjavu da se, za države članice za koje je ova direktiva obavezujuća, pozivanja u postojećim zakonima i drugim propisima na Konvenciju koju zamjenjuje ova direktiva tumače kao pozivanja na ovu direktivu. Države članice utvrđuju način takvog pozivanja i način formulisanja te izjave.</p> <p>2. Države članice dostaviće Komisiji tekst glavnih odredaba domaćeg prava koje donesu u oblasti na koju se odnosi ova direktiva.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p style="text-align: center;">Član 18 Izveštavanje i ocjena</p> <p>1. Komisija do 6. jula 2021. godine Evropskom parlamentu i Savjetu podnosi izvještaj sa ocjenom u kojoj su mjeri države članice preduzele potrebne mjere radi usklađivanja sa ovom direktivom.</p> <p>2. Ne dovodeći u pitanje obaveze izvještavanja utvrđene u drugim pravnim aktima Unije, države članice svake godine Komisiji podnose sljedeće statističke podatke o krivičnim djelima iz čl. 3, 4 i 5, ako su dostupni na centralnom nivou u datoj državi članici:</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>		<p>Crna Gora na godišnjem nivou (2 puta godišnje) dostavlja statističke podatke Evropskoj komisiji kroz Tabele bilansa rezultata.</p>	

<p>(a) broj pokrenutih krivičnih postupaka, broj odbijenih krivičnih postupaka, broj krivičnih postupaka koji su okončani oslobađajućom presudom, koji su okončani osuđujućom presudom i koji su u toku;</p> <p>(b) iznose čiji je povraćaj izvršen nakon krivičnog postupka i procijenjenu štetu.</p> <p>3. Komisija, do 6. jula 2024. godine, a uzimajući u obzir izvještaj koji je podnijela na osnovu stava 1 i statističke podatke koje su države članice podnijele na osnovu stava 2, podnosi izvještaj Evropskom parlamentu i Savjetu, u kojem ocjenjuje uticaj domaćeg prava kojim se prenosi ova direktiva na sprečavanje prevara na štetu finansijskih interesa Unije.</p> <p>4. Komisija, do 6. jula 2022. godine, a na osnovu statističkih podataka koje su podnijele države članice, na osnovu stava 2, podnosi izvještaj Evropskom parlamentu i Savjetu, u kojem ocjenjuje, u odnosu na opšti cilj jačanja zaštite finansijskih interesa Unije, da li:</p> <p>(a) je prag iz člana 2 stav 2 odgovarajući;</p> <p>(b) su odredbe o rokovima zastare iz člana 12 dovoljno djelotvorne;</p> <p>(c) se ovom direktivom djelotvorno rješavaju slučajevi prevare u vezi sa javnim nabavkama.</p> <p>5. Uz izvještaje iz st. 3 i 4 se, po potrebi, dostavlja i zakonodavni predlog, koji može da sadrži posebnu odredbu o prevarama u vezi sa javnim nabavkama.</p>				
<p>Član 19 Stupanje na snagu</p> <p>Ova direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Evropske unije“.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>Član 20 Adresati</p> <p>Ova direktiva upućena je državama članicama u skladu sa Ugovorima.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		

Direktiva (EU) 2018/843				
<p style="text-align: center;">Član 1</p> <p>Izmjene Direktive (EU) 2015/ 849</p> <p>Direktiva (EU) 2015/849 mijenja se kako slijedi:</p> <p>(1) član 2 stav 1 tačka (3) mijenja se i glasi:</p> <p>(a) podtačka (a) zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>'(a) revizore, eksterne računovođe i poreske savjetnike i svako drugo lice koje se obaveže da će neposredno ili pomoću drugih lica sa kojima je to drugo lice povezano, pružati materijalnu pomoć, podršku ili savjete o poreskim pitanjima kao glavnu poslovnu ili profesionalnu djelatnost;';</p> <p>(b) podtačka (d) zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>'(d) posrednike u prometu nekretninama, između ostalog kada postupaju kao posrednici u iznajmljivanju nekretnina, ali samo u vezi sa transakcijama kod kojih mjesečna najamnina iznosi 10.000 eura ili više;';</p> <p>(c) dodaju se sljedeće podtačke:</p> <p>'(g) pružaoce usluga koji se bave uslugama razmjene virtuelnih i fiat valuta;</p> <p>(h) pružaoce usluge kastodi novčanika;</p> <p>(i) lica koja trguju umjetničkim djelima ili djeluju kao posrednici u trgovini umjetničkim djelima, između ostalog kada se time bave umjetničke galerije i aukcijske kuće, ako vrijednost transakcije ili niza povezanih transakcija iznosi 10.000 eura ili više;</p> <p>(j) lica koja pohranjuju umjetnička djela ili njima trguju ili djeluju kao posrednici u trgovini umjetničkim djelima, kada se navedeno odvija u slobodnim lukama, ako vrijednost transakcije ili niza povezanih transakcija iznosi 10.000 eura ili više.';</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>		<p>Predmetna odredba biće regulisana Zakonom o sprečavanju pranja novca i finansiranju terorizma koji je u fazi pripreme.</p>	
<p>(2) Član 3 mijenja se i glasi:</p> <p>(a) tačka (4) mijenja se i glasi:</p>	<p>Član 52</p> <p>U članu 268 poslije stava 5 dodaje se novi stav koji glasi:</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Pojmovi elektronskog</p>	

<p>(i) podtačka (a) zamjenjuje se sljedećim: '(a) krivična djela terorizma, krivična djela povezana sa terorističkom grupom i krivična djela povezana sa terorističkim aktivnostima kako je utvrđeno u Glavi II i Glavi III Direktive (EU) 2017/541 ;</p> <p>(ii) podtačka (c) zamjenjuje se sljedećim: '(c) aktivnosti kriminalnih organizacija, kako je određeno u članu 1 stav 1 Okvirne odluke Savjeta 2008/841/PUP</p> <p>(b) u tački (6) podtačka (b) zamjenjuje se sljedećim: '(b) u slučaju trustova, sva sljedeća lica:</p> <p>(i) osnivača odnosno osnivače;</p> <p>(ii) povjerenika odnosno povjerenike;</p> <p>(iii) zaštitnika odnosno zaštitnike, ako postoje;</p> <p>(iv) korisnike, ili u slučaju kada pojedince koji imaju korist od pravnog aranžmana ili subjekta tek treba utvrditi, grupu lica u čijem osnovnom interesu se pravni aranžman ili subjekt uspostavlja ili funkcioniraju;</p> <p>(v) svako drugo fizičko lice koje ima krajnju kontrolu nad trustom putem direktnog ili indirektnog vlasništva ili na drugi način;';</p> <p>(c) tačka (16) zamjenjuje se sljedećim: '(16) elektronski novac je elektronski novac kako je određen u članu 2 tačka (2) Direktive 2009/110/EZ, ali isključujući novčanu vrijednost na koju se upućuje u članu 1 st. 4 i 5 te direktive;';</p> <p>(d) dodaju se tačke koje glase: '(18) virtualne valute je digitalni prikaz vrijednosti koji nije izdala i za koji ne garantuje centralna banka ni javni organ, koji nije nužno povezan sa zakonski uspostavljenom valutom i nema pravni status valute ili novca, ali ga fizička ili pravna lica prihvataju kao sredstvo razmjene i može se prenositi, pohranjivati i njime se može trgovati elektronskim putem;</p>	<p>„(6) Za djela iz st. 1, 2, 3 i 5 ovog člana, kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu kaznom propisanom za to djelo, ako je znalo, odnosno moglo i bilo dužno da zna da su novac ili druga imovina pribavljeni kriminalnom djelatnošću.“</p> <p>Na kraju stava 7 tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: “kao i digitalnu imovinu.”.</p> <p>Dosadašnji st. 6 i 7 postaju st. 7 i 8.</p> <p style="text-align: center;">Krivični zakonik Crne Gore ("Službeni list RCG", br. 70/2003, 13/2004, 47/2006 i "Službeni list CG", br. 40/2008, 25/2010, 32/2011, 64/2011 - drugi zakon, 40/2013, 56/2013, 14/2015, 42/2015, 58/2015 - drugi zakon, 44/2017, 49/2018, 3/2020, 26/2021 - ispravka, 144/2021 i 145/2021)</p> <p style="text-align: center;">Pranje novca 268</p> <p>(1) Ko izvrši konverziju ili prenos novca ili druge imovine sa znanjem da su pribavljeni kriminalnom djelatnošću, u namjeri da se prikrije ili lažno prikaže porijeklo novca ili druge imovine, ili ko stekne, drži ili koristi novac ili drugu imovinu sa znanjem u trenutku prijema da potiču od vršenja kriminalne djelatnosti, ili ko prikrije ili lažno prikaže činjenice o prirodi, porijeklu, mjestu deponovanja, kretanja, raspolaganja ili vlasništva novca ili druge imovine za koje zna da su pribavljeni kriminalnom djelatnošću, kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.</p> <p>(2) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se izvršilac djela iz stava 1 ovog člana koji je i izvršilac ili saučesnik u krivičnom djelu kojim je pribavljen novac ili imovina iz stava 1 ovog člana ili ko pomogne izvršiocu radi izbjegavanja njegove odgovornosti za učinjeno djelo, ili u istom cilju preduzme</p>		<p>novca, virtualne valute i kastodi novčanika biće propisani Zakonom o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma, koji je u fazi pripreme.</p> <p>Predmetnim izmjenama Krivičnog zakonika dopunjuje se pojam imovine (u smislu izvršenja krivičnog djela pranja novca) na način da uključuje imovinu u elektronskom i digitalnom obliku kako bi počinioci navedenog krivičnog djela bili sankcionisani</p>	
---	--	--	---	--

<p>(19) pružalac usluge kastodi novčanika je subjekt koji pruža usluge čuvanja privatnih kriptografskih ključeva u ime svojih klijenata radi držanja, pohrane i prenosa virtuelnih valuta.;</p>	<p>radnje radi prikrivanja porijekla novca ili imovine iz stava 1 ovog člana.</p> <p>(3) Ako iznos novca ili vrijednost imovine iz st. 1 i 2 ovog člana prelaze četrdeset hiljada eura, učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do deset godina</p> <p>(4) Ako djelo iz st. 1 i 2 ovog člana izvrši više lica koja su se udružila za vršenje takvih djela, kazniće se zatvorom od tri do dvanaest godina.</p> <p>(5) Ko učini djelo iz st. 1 i 2 ovog člana, a mogao je i bio dužan da zna da novac ili imovina predstavljaju prihod pribavljen kriminalnom djelatnošću, kazniće se zatvorom do tri godine</p> <p>(6) Za djela iz st. 1, 2, 3 i 5 ovog člana, kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu kaznom propisanom za to djelo, ako je znalo, odnosno moglo i bilo dužno da zna da su novac ili druga imovina pribavljeni kriminalnom djelatnošću.“</p> <p>(7) Novac i imovina iz st. 1, 2 i 3 ovog člana oduzeće se.</p> <p>(8) Imovina, u smislu ovog člana, podrazumijeva imovinska prava bilo koje vrste nezavisno od toga da li se odnose na dobra materijalne ili nematerijalne prirode, pokretne ili nepokretne stvari, hartije od vrijednosti i druge isprave kojima se dokazuju imovinska prava, kao i digitalnu imovinu.</p>			
<p>Tačka 3. – Tačka 44.</p> <p>Član 2. – Član 3.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>		<p>Predmetni članovi su predmet regulisanja Zakona o sprječavanju pranja novca i finansiranju terorizma koji je u fazi pripreme</p>	
<p>Član 4 Transpozicija</p>		<p>Neprenosivo</p>		

<p>1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje sa ovom direktivom do 10. januara 2020. godine. One odmah dostavljaju tekst tih odredbi Komisiji. Kada države članice usvoje ove mjere, one će sadržati pozivanje na ovu direktivu ili se pozivanje na ovu direktivu navodi prilikom njihovog službenog objavljivanja.</p> <p>2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba domaćeg prava koje donesu u oblasti na koju se odnosi ova direktiva.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>			
<p>Član 5 Stupanje na snagu Ova direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Evropske unije“.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>Član 6 Adresati Ova direktiva upućena je državama članicama.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
DIREKTIVA (EU) 2018/1673				
<p>Član 1 Predmet i područje primjene 1. Ovom direktivom utvrđuju se minimalna pravila u pogledu definisanja krivičnih djela i sankcija u oblasti pranja novca. 2. Ova direktiva ne primjenjuje se na pranje novca u pogledu imovine pribavljene krivičnim djelima koja utiču na finansijske interese Unije, na koju se primjenjuju posebna pravila utvrđena u Direktivi (EU) 2017/1371.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>Član 2 Značenje izraza U smislu ove direktive: (1) kriminalna djelatnost je svaka vrsta kriminalnog učešća u izvršenju bilo kojeg krivičnog djela koje je, u skladu sa domaćim pravom, kažnjivo lišenjem slobode ili nalogom za zadržavanje u najdužem trajanju od više od jedne godine</p>	<p>Član 75 U članu 444 stav 1 riječi: „ Ko silom ili prijetnjom“ zamjenjuju se riječima „Ko silom, prijetnjom ili otmicom“. U st. 2, 3 i 8 riječi: „ maloljetnom licu“ zamjenjuju se riječju „djetetu“. Poslije stava 4 dodaje se novi stav koji glasi:</p>		<p>Materija je regulisana i čl. 404, 447, 405, 205 do 211a, čl. 300, 244, 258, 345,143,151,164,23 9,265,264,250,345,</p>	

<p>ili, u slučaju država članica u čijim je pravnim sistemima utvrđen minimalni prag za krivična djela, bilo kojeg krivičnog djela kažnjivog lišenjem slobode ili nalogom za zadržavanje u najmanjem trajanju od više od šest mjeseci. U svakom slučaju, krivična djela u okviru sljedećih kategorija smatraju se kriminalnom djelatnošću:</p> <p>(a) učešće u organizovanoj kriminalnoj grupi i reketiranje, uključujući i svako krivično djelo iz Okvirne odluke 2008/841/PUP;</p> <p>(b) terorizam, uključujući i svako krivično djelo iz Direktive (EU) 2017/541 Evropskog parlamenta i Savjeta;</p> <p>(c) trgovina ljudima i krijumčarenje migranata, uključujući i svako krivično djelo iz Direktive 2011/36/EU Evropskog parlamenta i Savjeta i Okvirne odluke Savjeta 2002/946/PUP;</p> <p>(d) seksualno iskorišćavanje, uključujući i svako krivično djelo iz Direktive 2011/93/EU Evropskog parlamenta i Savjeta;</p> <p>(e) nedozvoljena trgovina opojnim drogama i psihotropnim supstancama, uključujući i svako krivično djelo iz Okvirne odluke Savjeta 2004/757/PUP;</p> <p>(f) nedozvoljena trgovina oružjem;</p> <p>(g) nedozvoljena trgovina ukradenom i drugom robom;</p> <p>(h) korupcija, uključujući i svako krivično djelo iz Konvencije o borbi protiv korupcije u kojoj učestvuju službenici Evropskih zajednica ili službenici država članica Evropske unije i Okvirne odluke Savjeta 2003/568/PUP;</p> <p>(i) prevara, uključujući i svako krivično djelo iz Okvirne odluke Savjeta 2001/413/PUP;</p> <p>(j) falsifikovanje valute, uključujući i svako krivično djelo iz Direktive 2014/62/EU Evropskog parlamenta i Savjeta;</p> <p>(k) falsifikovanje i piraterija proizvoda;</p>	<p>„(5) Ako je usljed djela iz stava 3 ovog člana nastupila teška tjelesna povreda djeteta, učinilac će se kazniti zatvorom od najmanje pet godina.“</p> <p>Poslije stava 9 dodaje se novi stav koji glasi:</p> <p>(11) Za djela iz stava 1 ovog člana neće se kazniti lice koje je kao direktna žrtva bilo prinuđeno na učešće u kriminalnim djelatnostima iz stava 1 ovog člana..</p> <p>Dosadašnji st. 5 do 9 postaju st. 6 do 10.</p> <p style="text-align: center;">Krivični zakonik Crne Gore ("Službeni list RCG", br. 70/2003, 13/2004, 47/2006 i "Službeni list CG", br. 40/2008, 25/2010, 32/2011, 64/2011 - drugi zakon, 40/2013, 56/2013, 14/2015, 42/2015, 58/2015 - drugi zakon, 44/2017, 49/2018, 3/2020, 26/2021 - ispravka, 144/2021 i 145/2021)</p> <p style="text-align: center;">Trgovina ljudima Član 444</p> <p>(1) Ko silom, prijetnjom ili otmicom dovođenjem u zabludu ili održavanjem u zabludi, zloupotrebom ovlašćenja, povjerenja, odnosa zavisnosti, teških prilika drugog, zadržavanjem, oduzimanjem ili uništenjem ličnih isprava, falsifikovanjem ličnih isprava, pribavljanjem ili izradom falsifikovanih isprava ili davanjem ili primanjem novca ili druge koristi, radi dobijanja saglasnosti od lica koje ima kontrolu nad drugim licem: vrbuje, prevozi, prebacuje, predaje, prodaje, kupuje, posreduje u prodaji, sakriva ili drži drugo lice, a u cilju eksploatacije njegovog rada, prinudnog rada, dovođenja u položaj sluge, ropstva ili ropstvu sličan odnos, vršenja kriminalne djelatnosti, prostitucije ili druge vrste seksualne eksploatacije, prosjačenja, upotrebe u pornografske svrhe, sklapanja nedozvoljenog braka, radi oduzimanja dijela tijela za presađivanje ili radi korišćenja u oružanim sukobima, kazniće se zatvorom od jedne do deset godina.</p>		<p>281 i 142 Krivičnog zakonika Crne Gore ("Službeni list RCG", br. 70/2003, 13/2004, 47/2006 i "Službeni list CG", br. 40/2008, 25/2010, 32/2011, 64/2011 - drugi zakon, 40/2013, 56/2013, 14/2015, 42/2015, 58/2015 - drugi zakon, 44/2017, 49/2018, 3/2020, 26/2021 - ispravka, 144/2021 i 145/2021)</p>	
--	--	--	---	--

<p>(l) krivična djela protiv životne sredine, uključujući i svako krivično djelo iz Direktive 2008/99/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta ili Direktive 2009/123/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta;</p> <p>(m) ubistvo, teška tjelesna povreda;</p> <p>(n) otmica, protivpravno lišenje slobode i uzimanje talaca;</p> <p>(o) razbojništvo ili krađa;</p> <p>(p) krijumčarenje;</p> <p>(q) poreska krivična djela povezana sa direktnim i indirektnim porezima, kako su utvrđena domaćim pravom;</p> <p>(r) iznuda;</p> <p>(s) falsifikovanje;</p> <p>(t) piraterija;</p> <p>(u) trgovanje na osnovu insajderskih informacija i manipulacija na tržištu, uključujući i svako krivično djelo iz Direktive 2014/57/EU Evropskog parlamenta i Savjeta;</p> <p>(v) sajber kriminal, uključujući i svako krivično djelo iz Direktive 2013/40/EU Evropskog parlamenta i Savjeta.</p> <p>;</p>	<p>(2) Smatra se da je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno prema djetetu i kada učinilac nije upotrijebio silu, prijetnju ili neki drugi od navedenih načina izvršenja.</p> <p>(3) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno prema djetetu ili je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno od strane službenog lica u obavljanju službene dužnosti ili je sa umišljajem doveden u opasnost život jednog ili više lica, učinilac će se kazniti zatvorom najmanje tri godine.</p> <p>(4) Ako je usljed djela iz st. 1 do 3 ovog člana nastupila teška tjelesna povreda nekog lica, učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do dvanaest godina.</p> <p>(5) Ako je usljed djela iz stava 3 ovog člana nastupila teška tjelesna povreda djeteta, učinilac će se kazniti zatvorom od najmanje pet godina.“</p> <p>(6) Ako je usljed djela iz st. 1 i 3 ovog člana nastupila smrt jednog ili više lica, učinilac će se kazniti zatvorom najmanje deset godina.</p> <p>(7) Ko se bavi vršenjem krivičnog djela iz st. 1 do 3 ovog člana ili je djelo izvršeno na organizovan način od strane više lica, kazniće se zatvorom najmanje deset godina.</p> <p>(8) Ko koristi usluge lica za koje zna da je prema njemu učinjeno djelo iz stava 1 ovog člana, kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.</p> <p>(9) Ako je djelo iz stava 7 ovog člana učinjeno prema djetetu, učinilac će se kazniti zatvorom od tri do petnaest godina.</p> <p>(10) Pristanak žrtve prema kojoj je izvršeno djelo iz st. 1 do 3 ovog člana bez uticaja je na postojanje tog krivičnog djela.</p> <p>(11) Za djela iz stava 1 ovog člana neće se kazniti lice koje je kao direktna žrtva bilo prinuđeno na učešće u kriminalnim djelatnostima iz stava 1 ovog člana.</p> <p>Predlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika</p> <p style="text-align: center;">Član 36</p> <p>U članu 204 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:</p>			
---	---	--	--	--

„(3) Kaznom iz stava 2 ovog člana kazniće se i ko drugog prinudi na obljubu ili sa njom izjednačen čin sa trećim licem upotrebom sile ili prijetnjom da će neposredno napasti na život ili tijelo tog ili drugog lica.“

U stavu 3 riječi: „st. 1 ili 2“ zamjenjuju se riječima: „ st. 1, 2 ili 3“.

U stavu 4 riječi: „st. 1, 2 ili 3“ zamjenjuju se riječima: „st. 1, 2, 3 ili 4“.

U stavu 5 riječi: „st. 1, 2 ili 3“ zamjenjuju se riječima: „st. 1, 2, 3 ili 4“, a poslije riječi „djetetu“ dodaju se riječi: „mlađem od četrnaest godina“.

Dosadašnji st. 3, 4 i 5 postaju st. 4, 5 i 6.

Krivični zakonik Crne Gore

("Službeni list RCG", br. 70/2003, 13/2004, 47/2006 i "Službeni list CG", br. 40/2008, 25/2010, 32/2011, 64/2011 - drugi zakon, 40/2013, 56/2013, 14/2015, 42/2015, 58/2015 - drugi zakon, 44/2017, 49/2018, 3/2020, 26/2021 - ispravka, 144/2021 i 145/2021)

Silovanje

Član 204

(1) Ko nad drugim izvrši obljubu ili sa njom izjednačen čin bez njegovog pristanka, kazniće se zatvorom od jedne do osam godina.

(2) Ko prinudi drugog na obljubu ili sa njom izjednačen čin upotrebom sile ili prijetnjom da će neposredno napasti na život ili tijelo tog ili drugog lica, kazniće se zatvorom od dvije do deset godina.

(3) Kaznom iz stava 2 ovog člana kazniće se i ko drugog prinudi na obljubu ili sa njom izjednačeni čin sa trećim licem upotrebom sile ili prijetnjom da će neposredno napasti na život ili tijelo tog ili drugog lica.

(4) Ako je djelo iz st. 1, 2 ili 3 ovog člana učinjeno prijetnjom da će se za to ili drugo lice otkriti nešto što bi škodilo njegovoj časti ili ugledu ili prijetnjom drugim teškim zlom,

učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.
(5) Ako je usljed djela iz st. 1, 2, 3 ili **4** ovog člana nastupila teška tjelesna povreda lica prema kojem je djelo izvršeno ili ako je djelo izvršeno od strane više lica ili na naročito svirep ili naročito ponižavajući način ili prema maloljetniku ili je djelo imalo za posljedicu trudnoću, učinilac će se kazniti zatvorom od pet do petnaest godina.
(6) Ako je usljed djela iz st. 1, 2, 3 ili **4** ovog člana nastupila smrt lica prema kojem je djelo izvršeno ili je djelo učinjeno prema djetetu **mlađem od četrnaest godina**, učinilac će se kazniti zatvorom najmanje deset godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.

Član 37

Naziv člana 211 mijenja se i glasi: „Iskorišćavanje djece za pornografiju“.

U stavu 1 poslije riječi „djetetu“ dodaju se riječi: „mlađem od četrnaest godina“.

Krivični zakonik Crne Gore

("Službeni list RCG", br. 70/2003, 13/2004, 47/2006 i "Službeni list CG", br. 40/2008, 25/2010, 32/2011, 64/2011 - drugi zakon, 40/2013, 56/2013, 14/2015, 42/2015, 58/2015 - drugi zakon, 44/2017, 49/2018, 3/2020, 26/2021 - ispravka, 144/2021 i 145/2021)

Iskorišćavanje djece za pornografiju

Član 211

(1) Ko djetetu **mlađem od četrnaest godina** proda, pokloni, prikaže ili javnim izlaganjem, posredstvom informaciono-komunikacionih tehnologija ili na drugi način učini dostupnim slike, tekstove, audiovizuelne ili druge predmete pornografske sadržine ili mu prikaže pornografsku predstavu, kazniće se zatvorom od dvije do deset godina.

(2) Ko navodi ili iskoristi dijete za proizvodnju slika, audiovizuelnih ili drugih predmeta pornografske sadržine (dječja pornografija) ili za pornografsku predstavu, kazniće se zatvorom od tri do deset godina.

(3) Kaznom iz stava 2 ovog člana kazniće se ko neovlašćeno snima, proizvodi, nudi, čini dostupnim, distribuira, uvozi, izvozi, pribavlja za sebe ili drugoga, prodaje, daje, prikazuje, javno izlaže ili posjeduje slike, audiovizuelne ili druge predmete pornografske sadržine (dječja pornografija).

(4) Ako je djelo iz st. 1 i 2 ovog člana učinjeno prema maloljetniku, učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do osam godine.

(5) Ako je djelo iz stava 2 ovog člana izvršeno upotrebom sile ili prijetnje, učinilac će se kazniti zatvorom od tri do petnaest godina.

(6) Predmeti iz st. 1 do 3 ovog člana oduzeće se i uništiti.

(7) Dječjom pornografijom, u smislu ovog člana, smatra se svaki materijal koji vizuelno prikazuje dijete koje se bavi stvarnim ili simuliranim seksualno eksplicitnim ponašanjem i svako prikazivanje polnih organa djeteta u primarno seksualne svrhe.

Član 39

U nazivu člana 211b poslije riječi „djeteta“ dodaju se riječi: „mlađeg od četrnaest godina“.

U članu 211b stav 1 poslije riječi „djetetom“ dodaju se riječi: „mlađim od četrnaest godina“ a riječi: „najmanje deset godina.“ zamjenjuju se riječima: „od pet do deset godina.“.

Mamljenje djeteta mlađeg od četrnaest godina u cilju vršenja krivičnih djela protiv polne slobode

Član 211b

Punoljetno lice koje u namjeri izvršenja krivičnog djela iz člana 204 stav 5, člana 205 stav 3, člana 206, člana 207 stav 3, člana 208 stav 1, člana 209, člana 210 stav 1 i člana 211

st. 1 i 4 ovog zakonika koristeći sredstva informaciono-komunikacionih tehnologija ili na drugi način dogovori susret sa djetetom **mlađem od četrnaest godina** i preduzme radnje da do tog susreta dođe, kazniće se zatvorom **od pet do deset godina**.

Član 40

Poslije člana 211b dodaju se dva nova člana koji glase:

„Seksualno uznemiravanje

Član 211c

(1) Ko seksualno uznemirava drugo lice, kazniće se zatvorom do šest mjeseci.

(2) Ko seksualno uznemirava drugo lice kome je nadređen ili koje se prema njemu nalazi u odnosu zavisnosti ili koje je posebno ranjivo zbog dobi, bolesti, invaliditeta, zavisnosti, trudnoće, teške tjelesne ili duševne smetnje, kazniće se zatvorom do dvije godine.

(3) Seksualno uznemiravanje, u smislu ovog člana, je svaki oblik neželjenog verbalnog, neverbalnog ili fizičkog ponašanja seksualne prirode, kojim se želi povrijediti dostojanstvo nekog lica ili grupe lica, odnosno kojim se postiže takav učinak, a naročito kad takvo ponašanje izaziva strah ili stvara neprijateljsko, ponižavajuće, zastrašujuće, degradirajuće ili uvredljivo okruženje.

(4) Gonjenje za djelo iz stava 1 ovog člana preduzima se po privatnoj tužbi.

Član 77

Poslije člana 403 dodaju se tri nova člana koji glase:

Nedozvoljena trgovina oružjem i eksplozivnim materijama

Član 403b

(1) Ko neovlašćeno prodaje ili nudi na prodaju ili radi prodaje kupuje, drži ili prenosi ili posreduje u prodaji ili kupovini ili na drugi način neovlašćeno stavlja u promet

vatreno oružje, njegove djelove, municiju ili eksplozivne materije, kazniće se zatvorom od jedne do osam godina i novčanom kaznom.

(2) Ko u namjeri vršenja djela iz stava 1 ovog člana unosi ili iznosi iz Crne Gore ili prenosi preko teritorije Crne Gore vatreno oružje, njegove djelove, municiju ili eksplozivne materije, kazniće se zatvorom od dvije do deset godina i novčanom kaznom.

(3) Ako je učinilac djela iz st. 1 i 2 ovog člana organizovao mrežu preprodavaca ili posrednika, kazniće se zatvorom od tri do petnaest godina i novčanom kaznom.

(4) Kaznom iz stava 3 ovog člana kazniće se učinilac ako je predmet djela iz st. 1 i 2 ovog člana vatreno oružje, municija, eksplozivne materije ili na njima zasnovane materije, disperzno ili gasno oružje čija je proizvodnja, prodaja, nabavka, zamjena ili držanje građanima zabranjeno ili veća količina oružja, municije ili sredstava ili oružja i drugih sredstava velike razorne moći ili je oružje neobilježeno ili nije pravilno označeno.

(5) Ako učinilac djela iz st. 1 do 4 ovog člana otkrije od koga je nabavljeno vatreno oružje, njegovi djelovi, municija ili eksplozivne materije, može se osloboditi od kazne.

(6) Oružje, njegovi djelovi, municija i eksplozivne materije iz st. 1, 2 i 4 ovog člana oduzeće se.

Član 48

U članu 242 stav 4 riječ „tri“ zamjenjuje se riječju „pet“.

Krivični zakonik Crne Gore

**("Službeni list RCG", br. 70/2003, 13/2004, 47/2006 i
"Službeni list CG", br. 40/2008, 25/2010, 32/2011,
64/2011 - drugi zakon, 40/2013, 56/2013, 14/2015,**

	<p>42/2015, 58/2015 - drugi zakon, 44/2017, 49/2018, 3/2020, 26/2021 - ispravka, 144/2021 i 145/2021) Razbojništvo Član 242</p> <p>(1) Ko upotrebom sile protiv nekog lica ili prijetnjom da će neposredno napasti na život ili tijelo oduzme tuđu pokretnu stvar u namjeri da njenim prisvajanjem sebi ili drugom pribavi protivpravnu imovinsku korist, kazniće se zatvorom od dvije do deset godina.</p> <p>(2) Ako vrijednost oduzetih stvari prelazi iznos od tri hiljade eura, učinilac će se kazniti zatvorom od dvije do dvanaest godina.</p> <p>(3) Ako vrijednost oduzetih stvari prelazi iznos od trideset hiljada eura, učinilac će se kazniti zatvorom od tri do petnaest godina.</p> <p>(4) Ako je djelo iz st. 1 do 3 ovog člana učinjeno od strane grupe ili je nekom licu sa umišljajem nanesena teška tjelesna povreda, učinilac će se kazniti zatvorom od pet do petnaest godina.</p> <p>(5) Ako je pri izvršenju djela iz st. 1 do 3 ovog člana neko lice sa umišljajem lišeno života, učinilac će se kazniti zatvorom najmanje deset godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.</p> <p>(6) Ako vrijednost ukradenih stvari iz stava 1 ovog člana ne prelazi iznos od sto pedeset eura, a učinilac je išao za tim da pribavi malu imovinsku korist, učinilac će se kazniti zatvorom do tri godine.</p> <p>(7) Za pokušaj djela iz stava 6 ovog člana kazniće se.</p>			
<p>(2) imovina je imovina bilo koje vrste, bilo fizička ili ne, pokretna ili nepokretna, materijalna ili nematerijalna, i pravni dokumenti ili instrumenti u bilo kojem obliku uključujući i u elektronskom ili digitalnom obliku, kojima se dokazuje vlasništvo nad imovinom ili udio u toj imovini</p>	<p>Član 52</p> <p>U članu 268 poslije stava 5 dodaje se novi stav koji glasi: „(6) Za djela iz st. 1, 2, 3 i 5 ovog člana, kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu kaznom propisanom za to djelo, ako je znalo, odnosno moglo i bilo dužno da zna da su novac ili druga imovina pribavljeni kriminalnom djelatnošću.“</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

	<p>Na kraju stava 7 tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: "kao i digitalnu imovinu." Dosadašnji st. 6 i 7 postaju st. 7 i 8.</p> <p style="text-align: center;">Krivični zakonik Crne Gore ("Službeni list RCG", br. 70/2003, 13/2004, 47/2006 i "Službeni list CG", br. 40/2008, 25/2010, 32/2011, 64/2011 - drugi zakon, 40/2013, 56/2013, 14/2015, 42/2015, 58/2015 - drugi zakon, 44/2017, 49/2018, 3/2020, 26/2021 - ispravka, 144/2021 i 145/2021)</p> <p style="text-align: center;">Pranje novca 268</p> <p>(8) Imovina, u smislu ovog člana, podrazumijeva imovinska prava bilo koje vrste nezavisno od toga da li se odnose na dobra materijalne ili nematerijalne prirode, pokretne ili nepokretne stvari, hartije od vrijednosti i druge isprave kojima se dokazuju imovinska prava, kao i digitalnu imovinu.</p>			
<p>3) pravno lice je svaki subjekt koji ima pravni subjektivitet u skladu sa važećim pravom, osim država ili javnih organa koji vrše državno ovlaštenje i javnih međunarodnih organizacija.</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>	<p style="text-align: center;">Definicija je propisana članom 4 Zakona o odgovornosti pravnih lica za krivična djela ("Sl. listu RCG", br. 2/2007, 13/2007, 30/2012 i 39/2016)</p>	
<p style="text-align: center;">Član 3</p> <p style="text-align: center;">Krivična djela pranja novca</p> <p>1. Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi obezbijedile da se sljedeće postupanje, kada je učinjeno sa umišljajem, kažnjava kao krivično djelo:</p> <p>(a) konverzija ili prenos imovine sa znanjem da je ta imovina pribavljena kriminalnom djelatnošću, u svrhu sakrivanja ili prikriivanja nezakonitog porijekla imovine ili pomaganja bilo kojem licu koje učestvuje u izvršenju takve</p>	<p style="text-align: center;">Član 52</p> <p>U članu 268 poslije stava 5 dodaje se novi stav koji glasi: „(6) Za djela iz st. 1, 2, 3 i 5 ovog člana, kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu kaznom propisanom za to djelo, ako je znalo, odnosno moglo i bilo dužno da zna da su novac ili druga imovina pribavljeni kriminalnom djelatnošću.“</p> <p>Na kraju stava 7 tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: "kao i digitalnu imovinu."</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		

<p>djelatnosti da izbjegne pravne posljedice djelovanja tog lica;</p> <p>(b) sakrivanje ili prikrivanje prave prirode, izvora, lokacije, raspolaganja ili kretanja imovine, prava povezanih sa imovinom ili vlasništva nad imovinom, sa znanjem da je ta imovina pribavljena kriminalnom djelatnošću;</p> <p>(c) sticanje, posjedovanje ili korišćenje imovine, sa znanjem u trenutku prijema da je ta imovina pribavljena kriminalnom djelatnošću.</p> <p>2. Države članice mogu preduzeti potrebne mjere kako bi obezbijedile da se postupanje iz stava 1 kažnjava kao krivično djelo ako je učinilac sumnjao ili je bio dužan da zna da je imovina pribavljena kriminalnom djelatnošću.</p> <p>3. Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi obezbijedile da:</p> <p>(a) prethodna ili istovremena osuda za kriminalnu djelatnost kojom je pribavljena imovina nije preduslov za osudu za krivična djela iz st. 1 i 2;</p> <p>(b) osuda za krivična djela iz st. 1 i 2 moguća je ako se utvrdi da je imovina pribavljena kriminalnom djelatnošću, a da nije potrebno utvrditi sve činjenične elemente ili sve okolnosti u vezi sa tom kriminalnom djelatnošću, uključujući i identitet izvršioca;</p> <p>(c) krivična djela iz st. 1 i 2 odnose se i na imovinu pribavljenu postupanjem koje se dogodilo na teritoriji druge države članice ili treće zemlje, ako bi to postupanje predstavljalo kriminalnu djelatnost da se dogodilo na domaćoj teritoriji.</p> <p>4. U slučaju iz stava 3 tačka (c) ovog člana, države članice mogu dodatno zahtijevati da dato postupanje predstavlja krivično djelo na osnovu domaćeg prava druge države članice ili treće zemlje u kojoj je to postupanje učinjeno, osim ako to postupanje predstavlja jedno od krivičnih djela</p>	<p>Dosadašnji st. 6 i 7 postaju st. 7 i 8.</p> <p style="text-align: center;">Krivični zakonik Crne Gore ("Službeni list RCG", br. 70/2003, 13/2004, 47/2006 i "Službeni list CG", br. 40/2008, 25/2010, 32/2011, 64/2011 - drugi zakon, 40/2013, 56/2013, 14/2015, 42/2015, 58/2015 - drugi zakon, 44/2017, 49/2018, 3/2020, 26/2021 - ispravka, 144/2021 i 145/2021)</p> <p style="text-align: center;">Pranje novca 268</p> <p>(1) Ko izvrši konverziju ili prenos novca ili druge imovine sa znanjem da su pribavljeni kriminalnom djelatnošću, u namjeri da se prikrije ili lažno prikaže porijeklo novca ili druge imovine, ili ko stekne, drži ili koristi novac ili drugu imovinu sa znanjem u trenutku prijema da potiču od vršenja kriminalne djelatnosti, ili ko prikrije ili lažno prikaže činjenice o prirodi, porijeklu, mjestu deponovanja, kretanja, raspolaganja ili vlasništva novca ili druge imovine za koje zna da su pribavljeni kriminalnom djelatnošću, kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.</p> <p>(2) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se izvršilac djela iz stava 1 ovog člana koji je i izvršilac ili saučesnik u krivičnom djelu kojim je pribavljen novac ili imovina iz stava 1 ovog člana ili ko pomogne izvršiocu radi izbjegavanja njegove odgovornosti za učinjeno djelo, ili u istom cilju preduzme radnje radi prikrivanja porijekla novca ili imovine iz stava 1 ovog člana.</p> <p>(3) Ako iznos novca ili vrijednost imovine iz st. 1 i 2 ovog člana prelaze četrdeset hiljada eura, učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do deset godina</p> <p>(4) Ako djelo iz st. 1 i 2 ovog člana izvrši više lica koja su se udružila za vršenje takvih djela, kazniće se zatvorom od tri do dvanaest godina.</p>			
--	---	--	--	--

<p>iz člana 2 tačka 1 podtač. (a) do (e) i podtačka (h), kako je definisano u važećem pravu Unije.</p> <p>5. Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi obezbijedile da se postupanje iz stava 1 tač. (a) i (b) kažnjava kao krivično djelo ako ga učine lica koja su izvršila kriminalnu djelatnost kojom je imovina pribavljena ili su u toj djelatnosti učestvovala.</p>	<p>(5) Ko učini djelo iz st. 1 i 2 ovog člana, a mogao je i bio dužan da zna da novac ili imovina predstavljaju prihod pribavljen kriminalnom djelatnošću, kazniće se zatvorom do tri godine</p> <p>(6) Za djela iz st. 1, 2, 3 i 5 ovog člana, kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu kaznom propisanom za to djelo, ako je znalo, odnosno moglo i bilo dužno da zna da su novac ili druga imovina pribavljeni kriminalnom djelatnošću.“</p> <p>(7) Novac i imovina iz st. 1, 2 i 3 ovog člana oduzeće se.</p> <p>(8) Imovina, u smislu ovog člana, podrazumijeva imovinska prava bilo koje vrste nezavisno od toga da li se odnose na dobra materijalne ili nematerijalne prirode, pokretne ili nepokretne stvari, hartije od vrijednosti i druge isprave kojima se dokazuju imovinska prava, kao i digitalnu imovinu.</p>			
<p style="text-align: center;">Član 4</p> <p style="text-align: center;">Pomaganje i podstrekavanje, podsticanje i pokušaj</p> <p>Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi obezbijedile da se pomaganje i podstrekavanje, podsticanje i pokušaj izvršenja krivičnog djela iz člana 3 st. 3 i 5 kažnjava kao krivično djelo.</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>	<p>Materija je regulisana čl. 20, 21, 25 i 27 Krivičnog zakonika Crne Gore ("Službeni list RCG", br. 70/2003, 13/2004, 47/2006 i "Službeni list CG", br. 40/2008, 25/2010, 32/2011, 64/2011 - drugi zakon, 40/2013, 56/2013, 14/2015, 42/2015, 58/2015 - drugi zakon, 44/2017, 49/2018, 3/2020, 26/2021 - ispravka, 144/2021 i 145/2021)</p>	

<p style="text-align: center;">Član 5 Sankcije za fizička lica</p> <p>1. Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi obezbijedile da su krivična djela iz čl. 3 i 4 kažnjiva djelotvornim, srazmjernim i odvraćajućim krivičnim sankcijama.</p> <p>2. Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi obezbijedile da su krivična djela iz člana 3 st. 1 i 5 kažnjiva maksimalnom kaznom zatvora od najmanje četiri godine.</p> <p>3. Države članice preduzimaju potrebne mjere i kako bi obezbijedile da se na fizička lica koja su učinila krivična djela iz čl. 3 i 4, po potrebi, primjenjuju dodatne sankcije ili mjere.</p>	<p style="text-align: center;">Član 52</p> <p>U članu 268 poslije stava 5 dodaje se novi stav koji glasi: „(6) Za djela iz st. 1, 2, 3 i 5 ovog člana, kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu kaznom propisanom za to djelo, ako je znalo, odnosno moglo i bilo dužno da zna da su novac ili druga imovina pribavljeni kriminalnom djelatnošću.“</p> <p>Na kraju stava 7 tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: “kao i digitalnu imovinu.”.</p> <p>Dosadašnji st. 6 i 7 postaju st. 7 i 8.</p> <p style="text-align: center;">Krivični zakonik Crne Gore ("Službeni list RCG", br. 70/2003, 13/2004, 47/2006 i "Službeni list CG", br. 40/2008, 25/2010, 32/2011, 64/2011 - drugi zakon, 40/2013, 56/2013, 14/2015, 42/2015, 58/2015 - drugi zakon, 44/2017, 49/2018, 3/2020, 26/2021 - ispravka, 144/2021 i 145/2021)</p> <p style="text-align: center;">Pranje novca 268</p> <p>(1) Ko izvrši konverziju ili prenos novca ili druge imovine sa znanjem da su pribavljeni kriminalnom djelatnošću, u namjeri da se prikrije ili lažno prikaže porijeklo novca ili druge imovine, ili ko stekne, drži ili koristi novac ili drugu imovinu sa znanjem u trenutku prijema da potiču od vršenja kriminalne djelatnosti, ili ko prikrije ili lažno prikaže činjenice o prirodi, porijeklu, mjestu deponovanja, kretanja, raspolaganja ili vlasništva novca ili druge imovine za koje zna da su pribavljeni kriminalnom djelatnošću, kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.</p> <p>(2) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se izvršilac djela iz stava 1 ovog člana koji je i izvršilac ili saučesnik u krivičnom djelu kojim je pribavljen novac ili imovina iz stava 1 ovog člana ili ko pomogne izvršiocu radi izbjegavanja njegove</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		
--	---	--	--	--

	<p>odgovornosti za učinjeno djelo, ili u istom cilju preduzme radnje radi prikrivanja porijekla novca ili imovine iz stava 1 ovog člana.</p> <p>(3) Ako iznos novca ili vrijednost imovine iz st. 1 i 2 ovog člana prelaze četrdeset hiljada eura, učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do deset godina</p> <p>(4) Ako djelo iz st. 1 i 2 ovog člana izvrši više lica koja su se udružila za vršenje takvih djela, kazniće se zatvorom od tri do dvanaest godina.</p> <p>(5) Ko učini djelo iz st. 1 i 2 ovog člana, a mogao je i bio dužan da zna da novac ili imovina predstavljaju prihod pribavljen kriminalnom djelatnošću, kazniće se zatvorom do tri godine</p> <p>(6) Za djela iz st. 1, 2, 3 i 5 ovog člana, kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu kaznom propisanom za to djelo, ako je znalo, odnosno moglo i bilo dužno da zna da su novac ili druga imovina pribavljeni kriminalnom djelatnošću.“</p>			
<p style="text-align: center;">Član 6 Otežavajuće okolnosti</p> <p>1. Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi obezbijedile da se, u odnosu na krivična djela iz člana 3 st. 1 i 5 i člana 4, sljedeće okolnosti smatraju otežavajućim okolnostima:</p> <p>(a) krivično djelo je učinjeno u okviru kriminalne organizacije u smislu Okvirne odluke 2008/841/PUP; ili</p> <p>(b) učinilac je obveznik u smislu člana 2 Direktive (EU) 2015/849 i učinio je krivično djelo prilikom obavljanja svojih profesionalnih djelatnosti.</p> <p>2. Države članice mogu predvidjeti da se, u odnosu na krivična djela iz člana 3 st. 1 i 5 i člana 4, sljedeće okolnosti smatraju otežavajućim okolnostima:</p> <p>(a) oprana imovina ima znatnu vrijednost; ili</p> <p>(b) oprana imovina pribavljena je jednim od krivičnih djela iz člana 2 tačka 1 podtač. (a) do (e) i podtačka (h).</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>	<p>Materija je regulisana čl. 401, 401a i 268 Krivičnog zakonika Crne Gore ("Službeni list RCG", br. 70/2003, 13/2004, 47/2006 i "Službeni list CG", br. 40/2008, 25/2010, 32/2011, 64/2011 - drugi zakon, 40/2013, 56/2013, 14/2015, 42/2015, 58/2015 - drugi zakon, 44/2017, 49/2018, 3/2020, 26/2021 -</p>	

			ispravka, 144/2021 i 145/2021)	
<p>Član 7</p> <p>Odgovornost pravnih lica</p> <p>1. Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi obezbijedile da se pravna lica mogu smatrati odgovornim za bilo koje od krivičnih djela iz člana 3 st. 1 i 5 i člana 4 koja u njihovu korist učini bilo koje lice, koje djeluje samostalno ili kao dio organa pravnog lica i koje u pravnom licu ima rukovodeći položaj, na osnovu bilo kojeg od sljedećeg:</p> <p>(a) ovlašćenja za zastupanje pravnog lica;</p> <p>(b) ovlašćenja za donošenje odluka u ime pravnog lica; ili</p> <p>(c) ovlašćenja za vršenje kontrole u pravnom licu.</p> <p>2. Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi obezbijedile da se pravna lica mogu smatrati odgovornim ako je nedostatak nadzora ili kontrole od strane lica iz stava 1 ovog člana omogućio da lice koje je tom pravnom licu podređeno učini bilo koje od krivičnih djela iz člana 3 st. 1 i 5 i člana 4 u korist tog pravnog lica.</p> <p>3. Odgovornost pravnih lica na osnovu st. 1 i 2 ovog člana ne isključuje pokretanje krivičnog postupka protiv fizičkih lica koja su izvršioci, podstrekači ili pomagači u izvršenju bilo kog od krivičnih djela iz člana 3 st. 1 i 5 i člana 4.</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana čl.5, 6, 12, 13 i 28 Zakona o odgovornosti pravnih lica za krivična djela ("Sl. listu RCG", br. 2/2007, 13/2007, 30/2012 i 39/2016)	

<p style="text-align: center;">Član 8</p> <p style="text-align: center;">Sankcije za pravna lica</p> <p>Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi obezbijedile da se pravno lice koje se smatra odgovornim na osnovu člana 7 može kazniti djelotvornim, srazmjernim i odvraćajućim sankcijama, koje uključuju krivične ili nekrivične novčane kazne, a mogu uključivati i druge sankcije kao što su:</p> <p>(a) oduzimanje prava na javne povlastice ili pomoć;</p> <p>(b) privremeno ili trajno isključenje iz pristupa javnom finansiranju, uključujući postupke javnih nabavki, bespovratna sredstva i koncesije;</p> <p>(c) privremena ili trajna zabrana obavljanja komercijalnih djelatnosti;</p> <p>(d) određivanje sudskog nadzora;</p> <p>(e) sudski nalog za likvidaciju;</p> <p>(f) privremeno ili trajno zatvaranje poslovnih jedinica koje su korišćene za izvršenje krivičnog djela.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Materija je regulisana čl. 12, 13 i 28 Zakona o odgovornosti pravnih lica za krivična djela ("Sl. listu RCG", br. 2/2007, 13/2007, 30/2012 i 39/2016)</p>	
<p style="text-align: center;">Član 9</p> <p style="text-align: center;">Oduzimanje</p> <p>Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi obezbijedile, kako je odgovarajuće, da njihovi nadležni organi u skladu sa Direktivom 2014/42/EU zamrznu ili oduzmu imovinsku korist pribavljenu izvršenjem ili doprinosom izvršenju bilo kojeg krivičnog djela iz ove direktive ili predmete koji su korišćeni ili su bili namijenjeni da se koriste prilikom izvršenja ili doprinosa izvršenju bilo kojeg krivičnog djela iz ove direktive.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Materija je regulisana čl.112 i 113 Krivičnog zakonika Crne Gore ("Službeni list RCG", br. 70/2003, 13/2004, 47/2006 i "Službeni list CG", br. 40/2008, 25/2010, 32/2011, 64/2011 - drugi zakon, 40/2013, 56/2013, 14/2015, 42/2015, 58/2015 - drugi zakon, 44/2017, 49/2018, 3/2020, 26/2021 -</p>	

			ispravka, 144/2021 i 145/2021)	
<p style="text-align: center;">Član 10 Nadležnost</p> <p>1. Svaka država članica preuzima potrebne mjere kako bi uspostavila svoju nadležnost za krivična djela iz čl. 3 i 4 ako:</p> <p>(a) krivično djelo je u cjelosti ili djelimično učinjeno na njenoj teritoriji;</p> <p>(b) učinilac je njen državljanin.</p> <p>2. Država članica obavještava Komisiju ako odluči da proširi svoju nadležnost na krivična djela iz čl. 3 i 4 koja su učinjena van njene teritorije ako:</p> <p>(a) učinilac ima uobičajeno boravište na njenoj teritoriji;</p> <p>(b) krivično djelo učinjeno je u korist pravnog lica koje je poslovno nastanjeno na njenoj teritoriji.</p> <p>3. Ako je za krivično djelo iz čl. 3 i 4 nadležno više od jedne države članice i ako svaka od datih država članica može valjano da goni na osnovu istih činjenica, date države članice sarađuju kako bi odlučile koja će od njih da goni učinioca, u cilju centralizovanja postupaka u jednoj državi članici.</p> <p>Uzimaju se u obzir sljedeći faktori:</p> <p>(a) teritorija države članice na kojoj je učinjeno krivično djelo;</p> <p>(b) državljanstvo ili boravište učinioca;</p> <p>(c) zemlja porijekla žrtve ili žrtava; i</p> <p>(d) teritorija na kojoj je učinilac nađen.</p> <p>Predmet se, ako je to odgovarajuće i u skladu sa članom 12 Okvirne odluke 2009/948/PUP upućuje Eurojustu.</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	<p>Materija je regulisana čl. 133 do 137 Krivičnog zakonika Crne Gore ("Službeni list RCG", br. 70/2003, 13/2004, 47/2006 i "Službeni list CG", br. 40/2008, 25/2010, 32/2011, 64/2011 - drugi zakon, 40/2013, 56/2013, 14/2015, 42/2015, 58/2015 - drugi zakon, 44/2017, 49/2018, 3/2020, 26/2021 - ispravka, 144/2021 i 145/2021)</p>	
<p style="text-align: center;">Član 11 Istražni alati</p> <p>Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi obezbijedile da su licima, jedinicama ili službama koje su odgovorne za istragu ili gonjenje za krivična djela iz člana 3</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	<p>Materija je regulisana članom 166 Zakonika o krivičnom postupku "Službeni list CG", br. 57/2009,</p>	

<p>st. 1 i 5 i člana 4 dostupni djelotvorni istražni alati, kao što su oni koji se koriste u borbi protiv organizovanog kriminala ili drugih teških krivičnih djela.</p>			<p>49/2010, 47/2014 - Odluka US CG, 2/2015 - Odluka US CG, 35/2015 (čl. 88-91. nisu u prečišćenom tekstu), 58/2015 - drugi zakon, 28/2018 - Odluka US CG, 116/2020 - Odluka US CG i 145/2021.</p>	
<p style="text-align: center;">Član 12</p> <p>Zamjena određenih odredaba Okvirne odluke 2001/500/PUP</p> <p>Član 1 tačka (b) i član 2 Okvirne odluke 2001/500/PUP zamjenjuju se u odnosu na države članice za koje je ova direktiva obavezujuća, ne dovodeći u pitanje obaveze tih država članica u pogledu roka za prenošenje te okvirne odluke u domaće pravo.</p> <p>U odnosu na države članice za koje je ova direktiva obavezujuća, pozivanja na odredbe Okvirne odluke 2001/500/PUP iz stava 1 tumače se kao pozivanja na ovu direktivu.</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p style="text-align: center;">Neprenosivo</p>		
<p style="text-align: center;">Član 13</p> <p style="text-align: center;">Prenošenje</p> <p>1. Države članice donijeće zakone i druge propise potrebne za usklađivanje sa ovom direktivom do 3. decembra 2020. godine. Države članice će o tome odmah obavijestiti Komisiju.</p> <p>Kada države članice usvoje ove mjere, te mjere sadržaće pozivanje na ovu direktivu ili se takvo pozivanje navodi prilikom njihovog službenog objavljivanja. Načine takvog pozivanja utvrdiće države članice.</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p style="text-align: center;">Neprenosivo</p>		

<p>2. Države članice dostaviće Komisiji tekst glavnih odredaba domaćeg prava koje donesu u oblasti na koju se odnosi ova direktiva.</p>				
<p>Član 14 Izveštavanje Komisija do 3. decembra 2022. godine Evropskom parlamentu i Savjetu podnosi izvještaj sa ocjenom u kojoj su mjeri države članice preduzele potrebne mjere radi usklađivanja sa ovom direktivom. Komisija do 3. decembra 2023. godine Evropskom parlamentu i Savjetu podnosi izvještaj u kojem ocjenjuje dodatu vrijednost ove direktive u pogledu borbe protiv pranja novca kao i njen uticaj na osnovna prava i slobode. Na osnovu tog izvještaja, Komisija po potrebi podnosi zakonodavni predlog za izmjenu ove direktive. Komisija uzima u obzir informacije koje su pružile države članice.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>Član 15 Stupanje na snagu Ova direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Evropske unije“.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>Član 16 Adresati Ova direktiva upućena je državama članicama u skladu sa Ugovorima.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>Direktiva 2011/36/EU</p>				
<p>Član 1 Predmet Ovom direktivom utvrđuju se minimalna pravila u pogledu definisanja krivičnih djela i sankcija u oblasti trgovine ljudima. Uvode se i zajedničke odredbe, uzimajući u obzir rodnu perspektivu, radi jačanja sprečavanja ovog krivičnog djela i zaštite žrtava trgovine ljudima.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		

<p style="text-align: center;">Član 2</p> <p style="text-align: center;">Krivična djela koja se odnose na trgovinu ljudima</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi obezbijedile da su sljedeće umišljajne radnje kažnjive: vrbovanje, prevoz, prebacivanje, sakrivanje ili primanje lica, uključujući razmjenu ili prenos kontrole nad tim licima, prijetnjom ili silom ili drugim oblicima prinude, otmicom, prevarom, obmanom, zloupotrebom ovlašćenja ili položaja ranjivosti ili davanjem ili primanjem plaćanja ili koristi da bi se dobila saglasnost lica koje ima kontrolu nad drugim licem, radi iskorišćavanja. 2. Položaj ranjivosti podrazumijeva da dato lice nema stvarnu ili prihvatljivu alternativu, osim da se podvrgne toj zloupotrebi. 3. Iskorišćavanje uključuje najmanje iskorišćavanje prostitucije drugih ili druge oblike seksualnog iskorišćavanja, prinudni rad ili usluge, uključujući prosjačenje, ropstvo ili prakse slične ropstvu, dovođenje u položaj sluge, ili iskorišćavanje kriminalnih djelatnosti ili odstranjivanje organa. 4. Pristanak žrtve trgovine ljudima na iskorišćavanje, namjerno ili stvarno, ne uzima se u obzir ako su korišćena bilo koja od sredstava iz stava 1. 5. Ako postupanje iz stava 1 uključuje dijete, smatra se kažnjivim djelom trgovine ljudima i ako nije korišćeno nijedno od sredstava iz stava 1. 6. U smislu ove direktive, dijete je svako lice mlađe od 18 godina. 	<p style="text-align: center;">Član 75</p> <p>U članu 444 stav 1 riječi: „ Ko silom ili prijetnjom“ zamjenjuju se riječima „Ko silom, prijetnjom ili otmicom“.</p> <p>U st. 2, 3 i 8 riječi: „ maloljetnom licu“ zamjenjuju se riječju „djetetu“.</p> <p>Poslije stava 4 dodaje se novi stav koji glasi: „(5) Ako je usljed djela iz stava 3 ovog člana nastupila teška tjelesna povreda djeteta, učinilac će se kazniti zatvorom od najmanje pet godina.“</p> <p>Poslije stava 9 dodaje se novi stav koji glasi: (11) Za djela iz stava 1 ovog člana neće se kazniti lice koje je kao direktna žrtva bilo prinuđeno na učešće u kriminalnim djelatnostima iz stava 1 ovog člana.</p> <p>Dosadašnji st. 5 do 9 postaju st. 6 do 10.</p> <p style="text-align: center;">Krivični zakonik Crne Gore</p> <p style="text-align: center;">("Službeni list RCG", br. 70/2003, 13/2004, 47/2006 i "Službeni list CG", br. 40/2008, 25/2010, 32/2011, 64/2011 - drugi zakon, 40/2013, 56/2013, 14/2015, 42/2015, 58/2015 - drugi zakon, 44/2017, 49/2018, 3/2020, 26/2021 - ispravka, 144/2021 i 145/2021)</p> <p style="text-align: center;">Trgovina ljudima</p> <p style="text-align: center;">Član 444</p> <p>(1) Ko silom ili prijetnjom ili otmicom, dovođenjem u zabludu ili održavanjem u zabludi, zloupotrebom ovlašćenja, povjerenja, odnosa zavisnosti, teških prilika drugog, zadržavanjem, oduzimanjem ili uništenjem ličnih isprava, falsifikovanjem ličnih isprava, pribavljanjem ili izradom falsifikovanih isprava ili davanjem ili primanjem novca ili druge koristi, radi dobijanja saglasnosti od lica koje ima kontrolu nad drugim licem: vrbuje, prevozi, prebacuje, predaje, prodaje, kupuje, posreduje u prodaji, sakriva ili drži drugo lice, a u cilju eksploatacije njegovog rada, prinudnog rada, dovođenja u položaj sluge, ropstva ili ropstvu sličan</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		
---	---	--	--	--

	<p>odnos, vršenja kriminalne djelatnosti, prostitucije ili druge vrste seksualne eksploatacije, prosjačenja, upotrebe u pornografske svrhe, sklapanja nedozvoljenog braka, radi oduzimanja dijela tijela za presađivanje ili radi korišćenja u oružanim sukobima,</p> <p>kazniće se zatvorom od jedne do deset godina.</p> <p>(2) Smatra se da je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno prema djetetu i kada učinilac nije upotrijebio silu, prijetnju ili neki drugi od navedenih načina izvršenja.</p> <p>(3) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno prema djetetu ili je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno od strane službenog lica u obavljanju službene dužnosti ili je sa umišljajem doveden u opasnost život jednog ili više lica, učinilac će se kazniti zatvorom najmanje tri godine.</p> <p>(4) Ako je usljed djela iz st. 1 do 3 ovog člana nastupila teška tjelesna povreda nekog lica, učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do dvanaest godina.</p> <p>(5) Ako je usljed djela iz stava 3 ovog člana nastupila teška tjelesna povreda djeteta, učinilac će se kazniti zatvorom od najmanje pet godina.“</p> <p>(6) Ako je usljed djela iz st. 1 i 3 ovog člana nastupila smrt jednog ili više lica, učinilac će se kazniti zatvorom najmanje deset godina.</p> <p>(7) Ko se bavi vršenjem krivičnog djela iz st. 1 do 3 ovog člana ili je djelo izvršeno na organizovan način od strane više lica, kazniće se zatvorom najmanje deset godina.</p> <p>(8) Ko koristi usluge lica za koje zna da je prema njemu učinjeno djelo iz stava 1 ovog člana, kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.</p> <p>(9) Ako je djelo iz stava 7 ovog člana učinjeno prema djetetu, učinilac će se kazniti zatvorom od tri do petnaest godina.</p> <p>(10) Pristanak žrtve prema kojoj je izvršeno djelo iz st. 1 do 3 ovog člana bez uticaja je na postojanje tog krivičnog djela.</p>			
--	---	--	--	--

	<p>(11) Za djela iz stava 1 ovog člana neće se kazniti lice koje je kao direktna žrtva bilo prinuđeno na učešće u kriminalnim djelatnostima iz stava 1 ovog člana.</p> <p style="text-align: center;">Član 23</p> <p>U članu 142 stav 7 riječ „četrnaest“ zamjenjuje se riječju „osamnaest“.</p> <p style="text-align: center;">Krivični zakonik Crne Gore ("Službeni list RCG", br. 70/2003, 13/2004, 47/2006 i "Službeni list CG", br. 40/2008, 25/2010, 32/2011, 64/2011 - drugi zakon, 40/2013, 56/2013, 14/2015, 42/2015, 58/2015 - drugi zakon, 44/2017, 49/2018, 3/2020, 26/2021 - ispravka, 144/2021 i 145/2021</p> <p style="text-align: center;">Značenje izraza u ovom zakoniku Član 142</p> <p>(7) Djetetom se smatra lice koje nije navršilo osamnaest godina.</p>			
<p style="text-align: center;">Član 3</p> <p style="text-align: center;">Podsticanje, pomaganje i podstrekavanje, i pokušaj</p> <p>Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi obezbijedile da je podsticanje, pomaganje i podstrekavanje, ili pokušaj izvršenja krivičnog djela iz člana 2 kažnjivo.</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>	<p>Materija je regulisana čl.20,21,22, 23, 24, 25,26 i 27 Krivičnog zakonika Crne Gore ("Službeni list RCG", br. 70/2003, 13/2004, 47/2006 i "Službeni list CG", br. 40/2008, 25/2010, 32/2011, 64/2011 - drugi zakon, 40/2013, 56/2013, 14/2015, 42/2015, 58/2015 - drugi zakon, 44/2017, 49/2018, 3/2020, 26/2021 -</p>	

			ispravka, 144/2021 i 145/2021)	
<p style="text-align: center;">Član 4 Kazne</p> <p>1. Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi obezbijedile da je krivično djelo iz člana 2 kažnjivo maksimalnom kaznom zatvora od najmanje pet godina.</p> <p>2. Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi obezbijedile da je krivično djelo iz člana 2 kažnjivo maksimalnom kaznom zatvora od najmanje 10 godina ako je to krivično djelo: (a) učinjeno na štetu žrtve koja je bila naročito ranjiva, što, u kontekstu ove direktive, uključuje najmanje djecu žrtve; (b) učinjeno u okviru kriminalne organizacije u smislu Okvirne odluke Savjeta 2008/841/PUP od 24. oktobra 2008. godine o borbi protiv organizovanog kriminala; (c) namjerno ili iz teškog nemara ugrozilo život žrtve; ili (d) učinjeno primjenom teškog nasilja ili je žrtvi prouzrokovalo naročito ozbiljnu štetu.</p> <p>3. Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi obezbijedile da se činjenica da su krivično djelo iz člana 2 učinili javni službenici u vršenju svojih dužnosti smatra otežavajućom okolnošću.</p> <p>4. Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi obezbijedile da je krivično djelo iz člana 3 kažnjivo djelotvornim, srazmjernim i odvraćajućim kaznama, koje mogu uključivati predaju.</p>	<p style="text-align: center;">Član 75</p> <p>U članu 444 stav 1 riječi: „ Ko silom ili prijetnjom“ zamjenjuju se riječima „Ko silom, prijetnjom ili otmicom“.</p> <p>U st. 2, 3 i 8 riječi: „ maloljetnom licu“ zamjenjuju se riječju „djetetu“.</p> <p>Poslije stava 4 dodaje se novi stav koji glasi: „(5) Ako je usljed djela iz stava 3 ovog člana nastupila teška tjelesna povreda djeteta, učinilac će se kazniti zatvorom od najmanje pet godina.“</p> <p>Poslije stava 9 dodaje se novi stav koji glasi: (11) Za djela iz stava 1 ovog člana neće se kazniti lice koje je kao direktna žrtva bilo prinuđeno na učešće u kriminalnim djelatnostima iz stava 1 ovog člana.</p> <p>Dosadašnji st. 5 do 9 postaju st. 6 do 10.</p> <p style="text-align: center;">Krivični zakonik Crne Gore ("Službeni list RCG", br. 70/2003, 13/2004, 47/2006 i "Službeni list CG", br. 40/2008, 25/2010, 32/2011, 64/2011 - drugi zakon, 40/2013, 56/2013, 14/2015, 42/2015, 58/2015 - drugi zakon, 44/2017, 49/2018, 3/2020, 26/2021 - ispravka, 144/2021 i 145/2021)</p> <p style="text-align: center;">Trgovina ljudima Član 444</p> <p>(1) Ko silom ili prijetnjom ili otmicom, dovođenjem u zabludu ili održavanjem u zabludi, zloupotrebom ovlašćenja, povjerenja, odnosa zavisnosti, teških prilika drugog, zadržavanjem, oduzimanjem ili uništenjem ličnih isprava, falsifikovanjem ličnih isprava, pribavljanjem ili izradom falsifikovanih isprava ili davanjem ili primanjem novca ili druge koristi, radi dobijanja saglasnosti od lica koje ima kontrolu nad drugim licem: vrbuje, prevozi, prebacuje, predaje, prodaje, kupuje, posreduje u prodaji, sakriva ili drži</p>	Potpuno usklađeno		

	<p>drugo lice, a u cilju eksploatacije njegovog rada, prinudnog rada, dovođenja u položaj sluge, ropstva ili ropstvu sličan odnos, vršenja kriminalne djelatnosti, prostitucije ili druge vrste seksualne eksploatacije, prosjačenja, upotrebe u pornografske svrhe, sklapanja nedozvoljenog braka, radi oduzimanja dijela tijela za presađivanje ili radi korišćenja u oružanim sukobima, kazniće se zatvorom od jedne do deset godina.</p> <p>(2) Smatra se da je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno prema djetetu i kada učinilac nije upotrijebio silu, prijetnju ili neki drugi od navedenih načina izvršenja.</p> <p>(3) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno prema djetetu ili je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno od strane službenog lica u obavljanju službene dužnosti ili je sa umišljajem doveden u opasnost život jednog ili više lica, učinilac će se kazniti zatvorom najmanje tri godine.</p> <p>(4) Ako je usljed djela iz st. 1 do 3 ovog člana nastupila teška tjelesna povreda nekog lica, učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do dvanaest godina.</p> <p>(5) Ako je usljed djela iz stava 3 ovog člana nastupila teška tjelesna povreda djeteta, učinilac će se kazniti zatvorom od najmanje pet godina.“</p> <p>(6) Ako je usljed djela iz st. 1 i 3 ovog člana nastupila smrt jednog ili više lica, učinilac će se kazniti zatvorom najmanje deset godina.</p> <p>(7) Ko se bavi vršenjem krivičnog djela iz st. 1 do 3 ovog člana ili je djelo izvršeno na organizovan način od strane više lica, kazniće se zatvorom najmanje deset godina.</p> <p>(8) Ko koristi usluge lica za koje zna da je prema njemu učinjeno djelo iz stava 1 ovog člana, kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.</p> <p>(9) Ako je djelo iz stava 7 ovog člana učinjeno prema djetetu, učinilac će se kazniti zatvorom od tri do petnaest godina.</p>			
--	---	--	--	--

(10) Pristanak žrtve prema kojoj je izvršeno djelo iz st. 1 do 3 ovog člana bez uticaja je na postojanje tog krivičnog djela.

(11) Za djela iz stava 1 ovog člana neće se kazniti lice koje je kao direktna žrtva bilo prinuđeno na učešće u kriminalnim djelatnostima iz stava 1 ovog člana.

Član 76

U nazivu člana 445 riječi: „maloljetnim licima“ zamjenjuju se riječju „djecom“.

U članu 445 stav 1 mijenja se i glasi:

„1) Ko oduzme dijete radi njegovog usvojenja protivno važećim propisima ili ko usvoji takvo dijete ili posreduje u takvom usvojenju ili ko u tom cilju kupi, proda ili preda dijete ili ga prevozi, obezbjeđuje mu smještaj ili ga prikriva, kazniće se zatvorom od jedne do deset godina.

Krivični zakonik Crne Gore

(„Službeni list RCG“, br. 70/2003, 13/2004, 47/2006 i „Službeni list CG“, br. 40/2008, 25/2010, 32/2011, 64/2011 - drugi zakon, 40/2013, 56/2013, 14/2015, 42/2015, 58/2015 - drugi zakon, 44/2017, 49/2018, 3/2020, 26/2021 - ispravka, 144/2021 i 145/2021)

Trgovina djeteta radi usvojenja

Član 445

(1) Ko oduzme dijete radi njegovog usvojenja protivno važećim propisima ili ko usvoji takvo dijete ili posreduje u takvom usvojenju ili ko u tom cilju kupi, proda ili preda dijete ili ga prevozi, obezbjeđuje mu smještaj ili ga prikriva, kazniće se zatvorom od jedne do deset godina.

(2) Ko se bavi vršenjem djelatnosti iz stava 1 ovog člana ili je djelo izvršeno na organizovan način od strane više lica, kazniće se zatvorom najmanje tri godine.

Član 77

	<p>Poslije člana 445 dodaje se novi član koji glasi:</p> <p style="text-align: center;">„Prodaja djece Član 445a</p> <p>Ko drugome protivpravno nudi, prihvata ili posreduje u prebacivanju djeteta za novčanu ili drugu naknadu, kazniće se zatvorom od jedne do deset godina.“</p>			
<p style="text-align: center;">Član 5</p> <p style="text-align: center;">Odgovornost pravnih lica</p> <p>1. Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi obezbijedile da se pravna lica mogu smatrati odgovornim za krivična djela iz čl. 2 i 3 koja u njihovu korist učini bilo koje lice, koje djeluje samostalno ili kao dio organa pravnog lica, koje u pravnom licu ima rukovodeći položaj, na osnovu:</p> <p>(a) ovlašćenja za zastupanje pravnog lica;</p> <p>(b) ovlašćenja za donošenje odluka u ime pravnog lica; ili</p> <p>(c) ovlašćenja za vršenje kontrole u pravnom licu.</p> <p>2. Države članice obezbjeđuju i da se pravno lice može smatrati odgovornim ako je nedostatak nadzora ili kontrole, od strane lica iz stava 1, omogućio da lice koje je tom pravnom licu podređeno učini krivična djela iz čl. 2 i 3 u korist tog pravnog lica.</p> <p>3. Odgovornost pravnog lica na osnovu st. 1 i 2 ne isključuje krivični postupak protiv fizičkih lica koja su izvršioci, podstrekači ili pomagači u izvršenju krivičnih djela iz čl. 2 i 3.</p> <p>4. U smislu ove direktive, pravno lice je svaki subjekt koji ima pravni subjektivitet u skladu sa važećim pravom, osim država ili javnih organa koji vrše državno ovlašćenje i javnih međunarodnih organizacija.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Materija je regulisana čl. 2, 3 i 4 Zakona o odgovornosti pravnih lica za krivična djela ("Sl. listu RCG", br. 2/2007, 13/2007, 30/2012 i 39/2016)</p>	
<p style="text-align: center;">Član 6</p> <p style="text-align: center;">Sankcije za pravna lica</p> <p>Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi obezbijedile da pravno lice koje se smatra odgovornim na</p>		<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Materija je regulisana čl. 3 i 4 Zakona o odgovornosti</p>	

<p>osnovu člana 5 stav 1 ili 2 podliježe djelotvornim, srazmjernim i odvratajućim sankcijama, koje uključuju krivične ili nekrivične novčane kazne, a mogu uključivati i druge sankcije, kao što su:</p> <p>(a) oduzimanje prava na javne povlastice ili pomoć;</p> <p>(b) privremena ili trajna zabrana obavljanja komercijalnih djelatnosti;</p> <p>(c) određivanje sudskog nadzora;</p> <p>(d) sudska likvidacija;</p> <p>(e) privremeno ili trajno zatvaranje poslovnih jedinica koje su korišćene za izvršenje krivičnog djela.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>		<p>pravnih lica za krivična djela ("Sl. listu RCG", br. 2/2007, 13/2007, 30/2012 i 39/2016)</p>	
<p>Član 7 Zapljenjena i oduzimanje</p> <p>Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi obezbijedile da njihovi nadležni organi imaju pravo da zaplijene i oduzmu predmete krivičnog djela i imovinsku korist pribavljenu krivičnim djelima iz čl. 2 i 3.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Materija je regulisana članom 75 Krivičnog zakonika Crne Gore ("Službeni list RCG", br. 70/2003, 13/2004, 47/2006 i "Službeni list CG", br. 40/2008, 25/2010, 32/2011, 64/2011 - drugi zakon, 40/2013, 56/2013, 14/2015, 42/2015, 58/2015 - drugi zakon, 44/2017, 49/2018, 3/2020, 26/2021 - ispravka, 144/2021 i 145/2021)</p>	
<p>Član 8 Negojenje ili neprimjenjivanje kazni za žrtve</p> <p>Države članice, u skladu sa osnovnim načelima svojih pravnih sistema, preduzimaju potrebne mjere kako bi</p>	<p>član 75</p> <p>U članu 444 stav 1 riječi: „ Ko silom ili prijetnjom“ zamjenjuju se riječima „Ko silom, prijetnjom ili otmicom“.</p> <p>U st. 2, 3 i 8 riječi: „ maloljetnom licu“ zamjenjuju se riječju „djetetu“.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Materija je regulisana čl. 10, 11, 12 i 444 Krivičnog zakonika Crne Gore</p>	

<p>obezbijeđile da nadležni nacionalni organi imaju pravo da ne gone ili izriču kazne žrtvama trgovine ljudima za njihovu uključenost u krivične djelatnosti koje su bile prinuđene da učine kao neposrednu posljedicu toga što su bile žrtve bilo kojeg od djela iz člana 2.</p>	<p>Poslije stava 4 dodaje se novi stav koji glasi: „(5) Ako je usljed djela iz stava 3 ovog člana nastupila teška tjelesna povreda djeteta, učinilac će se kazniti zatvorom od najmanje pet godina.“ Poslije stava 9 dodaje se novi stav koji glasi: (11) Za djela iz stava 1 ovog člana neće se kazniti lice koje je kao direktna žrtva bilo prinuđeno na učešće u kriminalnim djelatnostima iz stava 1 ovog člana. Dosadašnji st. 5 do 9 postaju st. 6 do 10.</p> <p style="text-align: center;">Krivični zakonik Crne Gore ("Službeni list RCG", br. 70/2003, 13/2004, 47/2006 i "Službeni list CG", br. 40/2008, 25/2010, 32/2011, 64/2011 - drugi zakon, 40/2013, 56/2013, 14/2015, 42/2015, 58/2015 - drugi zakon, 44/2017, 49/2018, 3/2020, 26/2021 - ispravka, 144/2021 i 145/2021) Trgovina ljudima Član 444</p> <p>(1) Ko silom ili prijetnjom ili otmicom, dovođenjem u zabludu ili održavanjem u zabludi, zloupotrebom ovlašćenja, povjerenja, odnosa zavisnosti, teških prilika drugog, zadržavanjem, oduzimanjem ili uništenjem ličnih isprava, falsifikovanjem ličnih isprava, pribavljanjem ili izradom falsifikovanih isprava ili davanjem ili primanjem novca ili druge koristi, radi dobijanja saglasnosti od lica koje ima kontrolu nad drugim licem: vrbuje, prevozi, prebacuje, predaje, prodaje, kupuje, posreduje u prodaji, sakriva ili drži drugo lice, a u cilju eksploatacije njegovog rada, prinudnog rada, dovođenja u položaj sluge, ropstva ili ropstvu sličan odnos, vršenja kriminalne djelatnosti, prostitucije ili druge vrste seksualne eksploatacije, prosjačenja, upotrebe u pornografske svrhe, sklapanja nedozvoljenog braka, radi oduzimanja dijela tijela za presađivanje ili radi korišćenja u oružanim sukobima,</p>		<p>("Službeni list RCG", br. 70/2003, 13/2004, 47/2006 i "Službeni list CG", br. 40/2008, 25/2010, 32/2011, 64/2011 - drugi zakon, 40/2013, 56/2013, 14/2015, 42/2015, 58/2015 - drugi zakon, 44/2017, 49/2018, 3/2020, 26/2021 - ispravka, 144/2021 i 145/2021)</p>	
---	---	--	--	--

	<p>kazniće se zatvorom od jedne do deset godina.</p> <p>(2) Smatra se da je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno prema djetetu i kada učinilac nije upotrijebio silu, prijetnju ili neki drugi od navedenih načina izvršenja.</p> <p>(3) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno prema djetetu ili je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno od strane službenog lica u obavljanju službene dužnosti ili je sa umišljajem doveden u opasnost život jednog ili više lica, učinilac će se kazniti zatvorom najmanje tri godine.</p> <p>(4) Ako je usljed djela iz st. 1 do 3 ovog člana nastupila teška tjelesna povreda nekog lica, učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do dvanaest godina.</p> <p>(5) Ako je usljed djela iz stava 3 ovog člana nastupila teška tjelesna povreda djeteta, učinilac će se kazniti zatvorom od najmanje pet godina.“</p> <p>(6) Ako je usljed djela iz st. 1 i 3 ovog člana nastupila smrt jednog ili više lica, učinilac će se kazniti zatvorom najmanje deset godina.</p> <p>(7) Ko se bavi vršenjem krivičnog djela iz st. 1 do 3 ovog člana ili je djelo izvršeno na organizovan način od strane više lica, kazniće se zatvorom najmanje deset godina.</p> <p>(8) Ko koristi usluge lica za koje zna da je prema njemu učinjeno djelo iz stava 1 ovog člana, kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.</p> <p>(9) Ako je djelo iz stava 7 ovog člana učinjeno prema djetetu, učinilac će se kazniti zatvorom od tri do petnaest godina.</p> <p>(10) Pristanak žrtve prema kojoj je izvršeno djelo iz st. 1 do 3 ovog člana bez uticaja je na postojanje tog krivičnog djela.</p> <p>(11) Za djela iz stava 1 ovog člana neće se kazniti lice koje je kao direktna žrtva bilo prinuđeno na učešće u kriminalnim djelatnostima iz stava 1 ovog člana.</p>			
<p>Član 9 Istraga i gonjenje</p>		<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Materija je regulisana</p>	

<p>1. Države članice obezbjeđuju da istraga ili gonjenje za krivična djela iz čl. 2 i 3 ne zavisi od prijave ili optužbe žrtve i da se krivični postupak može nastaviti i ako je žrtva povukla svoju izjavu.</p> <p>2. Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi omogućile gonjenje za krivično djelo iz čl. 2 i 3 u dovoljno dugom periodu nakon punoljetnosti žrtve, ako to zahtijeva priroda datog djela.</p> <p>3. Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi obezbijedile odgovarajuće osposobljavanje lica, jedinica ili službi odgovornih za istragu i gonjenje za krivična djela iz čl. 2 i 3.</p> <p>4. Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi obezbijedile da su licima, jedinicama ili službama koje su odgovorne za istragu ili gonjenje za krivična djela iz čl. 2 i 3 dostupni djelotvorni istražni alati, kao što su oni koji se koriste u slučajevima organizovanog kriminala ili u drugim slučajevima teških krivičnih djela.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>		<p>Zakonikom o krivičnom postupku ("Službeni list CG", br. 57/2009, 49/2010, 47/2014 - Odluka US CG, 2/2015 - Odluka US CG, 35/2015, 58/2015, 28/2018 - Odluka US CG, 116/2020 - Odluka US CG i 145/2021).</p>	
<p>Član 10 Nadležnost</p> <p>1. Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi uspostavile svoju nadležnost za krivična djela iz čl. 2 i 3 ako: (a) krivično djelo je u cjelosti ili djelimično učinjeno na njihovoj teritoriji; ili (b) učinilac je njihov državljanin.</p> <p>2. Država članica obavještava Komisiju ako odluči da uspostavi dalju nadležnost za krivična djela iz čl. 2 i 3 koja su učinjena van njene teritorije, između ostalog, ako: (a) krivično djelo učinjeno je na štetu njenog državljanina ili lica koje ima uobičajeno boravište na njenoj teritoriji; (b) krivično djelo učinjeno je u korist pravnog lica koje je poslovno nastanjeno na njenoj teritoriji; ili (c) učinilac ima uobičajeno boravište na njenoj teritoriji.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Materija je regulisana opštim dijelom Krivičnog zakonika Crne Gore ("Službeni list RCG", br. 70/2003, 13/2004, 47/2006 i "Službeni list CG", br. 40/2008, 25/2010, 32/2011, 64/2011 - drugi zakon, 40/2013, 56/2013, 14/2015, 42/2015, 58/2015 - drugi zakon, 44/2017, 49/2018, 3/2020, 26/2021 -</p>	

<p>3. Za gonjenje za krivična djela iz čl. 2 i 3 učinjena van teritorije date države članice, svaka država članica u slučajevima iz tačke (b) stava 1 mora, a u slučajevima iz stava 2 može, da preduzme potrebne mjere kako bi obezbijedila da njena nadležnost ne podliježe nijednom od sljedećih uslova:</p> <p>(a) radnje se smatraju krivičnim djelom u mjestu gdje su izvršene; ili</p> <p>(b) gonjenje se može pokrenuti samo po prijavi žrtve u mjestu gdje je učinjeno krivično djelo, ili nakon denuncijacije države mjesta u kojem je učinjeno krivično djelo.</p>			<p>ispravka, 144/2021 i 145/2021) i Zakonikom o krivičnom postupku ("Službeni list CG", br. 57/2009, 49/2010, 47/2014 - Odluka US CG, 2/2015 - Odluka US CG, 35/2015, 58/2015, 28/2018 - Odluka US CG, 116/2020 - Odluka US CG i 145/2021).</p>	
<p>Član 11</p> <p>Pomoć i podrška za žrtve trgovine ljudima</p> <p>1. Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi obezbijedile da se žrtvama pruža pomoć i podrška prije, tokom i u odgovarajućem periodu nakon okončanja krivičnog postupka kako bi im se omogućilo da ostvare prava iz Okvirne odluke 2001/220/PUP i ove direktive.</p> <p>2. Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi obezbijedile da se licu pruži pomoć i podrška čim nadležni organi imaju opravdanu sumnju da je lice možda bilo žrtva bilo kojeg od krivičnih djela iz čl. 2 i 3.</p> <p>3. Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi obezbijedile da se pomoć i podrška žrtvi ne uslovljavaju spremnošću žrtve da saraduje u krivičnoj istrazi, gonjenju ili suđenju, ne dovodeći u pitanje Direktivu 2004/81/EZ ili slična domaća pravila.</p> <p>4. Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi uspostavile odgovarajuće mehanizme sa ciljem ranog otkrivanja žrtava, kao i pomoći i podrške žrtvama, u saradnji sa odgovarajućim organizacijama za podršku žrtvama.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Materija će biti regulisana Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakonika o krivičnom postupku koji je dostavljen Evropskoj komisiji</p>	

<p>5. Mjere pomoći i podrške iz st. 1 i 2 pružaju se na osnovu saglasnosti i informisanosti, i uključuju najmanje životne standarde kojima se mogu obezbijediti sredstva za život žrtava mjerama kao što su pružanje odgovarajućeg i bezbjednog smještaja i materijalne pomoći, kao i potrebnog medicinskog liječenja uključujući psihološku pomoć, savjetovanje i informisanje i, po potrebi, usluge prevođenja i tumačenja.</p> <p>6. Informacije iz stava 5 obuhvataju, ako je to odgovarajuće, informacije o periodu za razmišljanje i oporavak saglasno Direktivi 2004/81/EZ i informacije o mogućnosti odobravanja međunarodne zaštite saglasno Odluci Savjeta 2004/83/EZ od 29. aprila 2004. godine o minimalnim standardima u pogledu uslova koje moraju ispuniti državljani trećih zemalja ili lica bez državljanstva da im se prizna status izbjeglice ili lica kojem je iz drugih razloga potrebna međunarodna zaštita i o sadržini odobrene zaštite i Direktivi Savjeta 2005/85/EZ od 1. decembra 2005. godine o minimalnim standardima koji se odnose na postupke priznanja i ukidanja statusa izbjeglice u državama članicama ili saglasno drugim međunarodnim instrumentima ili drugim sličnim domaćim pravilima.</p> <p>7. Države članice staraju se za žrtve koje imaju posebne potrebe, ako su te potrebe, naročito, posljedica trudnoće, njihovog zdravstvenog stanja, invaliditeta, mentalnih ili psihičkih smetnji ili teškog oblika psihološkog, fizičkog ili seksualnog nasilja koje su pretrpjele.</p>				
<p style="text-align: center;">Član 12</p> <p style="text-align: center;">Zaštita žrtava trgovine ljudima u krivičnim istragama i postupcima</p> <p>1. Mjere zaštite iz ovog člana primjenjuju se uz prava iz Okvirne odluke 2001/220/PUP.</p> <p>2. Države članice obezbjeđuju da žrtve trgovine ljudima imaju bez odlaganja pristup pravnom savjetovanju i, u</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>		<p>Materija će biti regulisana Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakonika o</p>	

<p>skladu sa ulogom žrtve u odgovarajućem pravosudnom sistemu, pravnom zastupanju, uključujući i za potrebe ostvarivanja prava na naknadu štete. Pravno savjetovanje i pravno zastupanje su besplatni ako žrtva nema dovoljno finansijskih sredstava.</p> <p>3. Države članice obezbjeđuju da žrtve trgovine ljudima dobiju odgovarajuću zaštitu na osnovu pojedinačne procjene rizika, između ostalog, pristupom programima zaštite svjedoka ili drugim sličnim mjerama, ako je primjereno i u skladu sa razlozima utvrđenim domaćim pravom ili procedurama.</p> <p>4. Ne dovodeći u pitanje prava na odbranu, a u skladu sa pojedinačnom procjenom ličnih okolnosti žrtve od strane nadležnih organa, države članice obezbjeđuju da žrtve trgovine ljudima dobiju poseban tretman u cilju sprečavanja sekundarne viktimizacije izbjegavanjem, u mjeri u kojoj je to moguće i u skladu sa razlozima utvrđenim domaćim pravom i sa pravilima sudske diskrecionalnosti, praksom ili smjernicama, sljedećeg:</p> <p>(a) nepotrebnog ponavljanja saslušanja tokom istrage, gonjenja ili suđenja;</p> <p>(b) vizuelnog kontakta između žrtava i optuženih između ostalog i tokom izvođenja dokaza, kao na primjer prilikom saslušanja i unakrsnog ispitivanja, odgovarajućim sredstvima uključujući i korišćenje odgovarajućih komunikacionih tehnologija;</p> <p>(c) izvođenja dokaza na javnoj raspravi; i</p> <p>(d) nepotrebnog ispitivanja o privatnom životu žrtve.</p>			<p>krivičnom postupku koji je dostavljen Evropskoj komisiji</p>	
<p>Član 13</p> <p>Opšte odredbe o mjerama pomoći, podrške i zaštite za djecu koja su žrtve trgovine ljudima</p> <p>1. Djeci koja su žrtve trgovine ljudima pružaju se pomoć, podrška i zaštita. U primjeni ove direktive primarna briga su najbolji interesi djeteta.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>		<p>Materija će biti regulisana Predlogom zakona o izmjenama i dopunama</p>	

<p>2. Ukoliko starost lica koje je žrtva trgovine ljudima nije sa sigurnošću utvrđena i postoje razlozi da se smatra da je to lice dijete, države članice obezbjeđuju da se to lice smatra djetetom kako bi dobilo neposredni pristup pomoći, podršci i zaštiti u skladu sa čl. 14 i 15.</p>			<p>Zakonika o krivičnom postupku koji je dostavljen Evropskoj komisiji</p>	
<p style="text-align: center;">Član 14</p> <p style="text-align: center;">Pomoć i podrška djeci žrtvama</p> <p>1. Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi obezbijedile da se posebne kratkoročne i dugoročne mjere za pomoć i podršku djeci koja su žrtve trgovine ljudima, u njihovom fizičkom i psihosocijalnom oporavku, preduzimaju nakon pojedinačne procjene posebnih okolnosti svakog pojedinačnog djeteta koje je žrtva, uz uvažavanje mišljenja, potreba i zabrinutosti djeteta sa ciljem pronalaženja trajnog rješenja za dijete. Države članice u skladu sa svojim domaćim pravom u razumnom roku obezbjeđuju pristup obrazovanju djeci koja su žrtve i djeci žrtava kojima se pruža pomoć i podrška u skladu sa članom 11.</p> <p>2. Države članice postavljaju staratelja ili zastupnika za dijete koje je žrtva trgovine ljudima od trenutka kada organi otkriju dijete ukoliko je domaćim pravom nosiocima roditeljske odgovornosti, zbog sukoba interesa između njih i djeteta koje je žrtva, onemogućeno da štite najbolji interes djeteta i/ili da zastupaju dijete.</p> <p>3. Države članice preduzimaju mjere, ako je to primjereno i moguće, za pružanje pomoći i podrške porodici djeteta koje je žrtva trgovine ljudima ako je porodica na teritoriji države članice. Ako je to primjereno i moguće, države članice na porodice primjenjuju naročito član 4 Okvirne odluke 2001/220/PUP.</p> <p>4. Ovaj član primjenjuje se ne dovodeći u pitanje član 11.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>		<p>Materija će biti regulisana Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakonika o krivičnom postupku koji je dostavljen Evropskoj komisiji</p>	

Član 15

Zaštita djece koja su žrtve trgovine ljudima u krivičnim istragama i postupcima

1. Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi obezbijedile da u krivičnim istragama i postupcima, u skladu sa ulogom žrtve u odgovarajućem pravosudnom sistemu, nadležni organi postave zastupnika za dijete koje je žrtva trgovine ljudima ukoliko je domaćim pravom nosiocima roditeljske odgovornosti onemogućeno da zastupaju dijete zbog sukoba interesa između njih i djeteta koje je žrtva.
2. Države članice obezbjeđuju da, u skladu sa ulogom žrtve u odgovarajućem pravosudnom sistemu, djeca koja su žrtve imaju bez odlaganja pristup besplatnom pravnom savjetovanju i besplatnom pravnom zastupanju, uključujući i za potrebe ostvarivanja prava na naknadu štete, osim ako imaju dovoljno finansijskih sredstava.
3. Ne dovodeći u pitanje prava na odbranu, države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi obezbijedile da u krivičnim istragama i postupcima u pogledu bilo kojeg od krivičnih djela iz čl. 2 i 3:
 - (a) saslušanja djeteta koje je žrtva obavljaju se bez neopravdanog odlaganja nakon što su nadležni organi obaviješteni o činjenicama;
 - (b) saslušanja djeteta koje je žrtva obavljaju se, ako je to potrebno, u prostorijama koje su za to namijenjene ili prilagođene za tu namjenu;
 - (c) saslušanja djeteta koje je žrtva obavljaju, ako je to potrebno, za to obučeni stručnjaci ili se obavljaju uz njihovu pomoć;
 - (d) sva saslušanja djeteta koje je žrtva obavljaju ista lica, ako je to moguće i primjereno;
 - (e) broj saslušanja bude što manji i da se saslušanja obavljaju samo ukoliko su nužno potrebna za svrhe

Nema odgovarajuće odredbe

Materija će biti regulisana Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku koji je u fazi pripreme

<p>krivičnih istraga i postupaka; (f)dijete koje je žrtva može da prati zastupnik ili, ako je to primjereno, odraslo lice po izboru djeteta, osim ako je u odnosu na to lice donijeta obrazložena odluka koja je tome suprotna.</p> <p>4. Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi obezbijedile da se u krivičnim istragama bilo kojeg od krivičnih djela iz čl. 2 i 3 sva saslušanja djeteta koje je žrtva ili, ako je to primjereno, djeteta koje je svjedok, mogu snimati video zapisom i da se takvi video zapisi saslušanja mogu koristiti kao dokaz u krivičnom postupku pred sudom, u skladu sa pravilima njihovog domaćeg prava.</p> <p>5. Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi obezbijedile da se u krivičnom postupku pred sudom u vezi sa bilo kojim od krivičnih djela iz čl. 2 i 3 može naložiti da se:</p> <p>(a)rasprava održi bez prisustva javnosti; i (b)dijete koje je žrtva sasluša u sudnici a da pri tom nije fizički prisutno, naročito korišćenjem odgovarajućih komunikacionih tehnologija.</p> <p>6. Ovaj član primjenjuje se ne dovodeći u pitanje član 12.</p>				
<p style="text-align: center;">Član 16</p> <p style="text-align: center;">Pomoć, podrška i zaštita djece bez pratnje koja su žrtve trgovine ljudima</p> <p>1. Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi obezbijedile da se prilikom posebnih mjera pomoći i podrške djeci žrtvama trgovine ljudima, kako je navedeno u članu 14 stav 1, uvažavaju lične i posebne okolnosti djeteta bez pratnje koje je žrtva.</p> <p>2. Države članice preduzimaju potrebne mjere sa ciljem pronalaženja trajnog rješenja na osnovu pojedinačne procjene najboljih interesa djeteta.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>		<p>Materija će biti regulisana Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku koji je u fazi pripreme</p>	

<p>3. Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi obezbijedile da se, ako je to potrebno, djeci bez pratnje koja su žrtve trgovine ljudima postavi staratelj.</p> <p>4. Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi obezbijedile da, u krivičnim istragama i postupcima, u skladu sa ulogom žrtve u odgovarajućem pravosudnom sistemu, nadležni organi postave zastupnika ako je dijete bez pratnje ili razdvojeno od svoje porodice.</p> <p>5. Ovaj član primjenjuje se ne dovodeći u pitanje čl. 14 i 15.</p>				
<p style="text-align: center;">Član 17 Naknada štete žrtvama</p> <p>Države članice obezbjeđuju da žrtve trgovine ljudima imaju pristup postojećim sistemima za naknadu štete žrtvama umišljajnih krivičnih djela nasilja.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>		<p>Materija je regulisana Zakonikom o krivičnom postupku ("Službeni list CG", br. 57/2009, 49/2010, 47/2014 - Odluka US CG, 2/2015 - Odluka US CG, 35/2015, 58/2015 , 28/2018 - Odluka US CG, 116/2020 - Odluka US CG i 145/2021)</p>	
<p style="text-align: center;">Član 18 Prevenција</p> <p>1. Države članice preduzimaju odgovarajuće mjere, kao što su obrazovanje i osposobljavanje, kako bi odvratile od i smanjile tražnju koja podstiče sve oblike iskorišćavanja povezane sa trgovinom ljudima.</p> <p>2. Države članice preduzimaju odgovarajuće mjere, uključujući i preko interneta, kao što su informativne kampanje i kampanje za podizanje svijesti, istraživački i obrazovni programi, ako je potrebno u saradnji sa odgovarajućim organizacijama civilnog društva i drugim</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>		<p>Stručno osposobljavanje i usavršavanje policijskih službenika regulisano je Zakonom o unutrašnjim poslovima ("Sl. list CG", br.</p>	

<p>zainteresovanim stranama, sa ciljem podizanja svijesti i smanjenja opasnosti da ljudi, a naročito djeca, postanu žrtve trgovine ljudima.</p> <p>3. Države članice podstiču redovno osposobljavanje službenika koji mogu doći u kontakt sa žrtvama ili potencijalnim žrtvama trgovine ljudima, uključujući i policijske službenike na terenu, sa ciljem da se osposobe da prepoznaju žrtve i potencijalne žrtve trgovine ljudima i da sa njima postupaju.</p> <p>4. Kako bi se odvracanjem od tražnje doprinijelo djelotvornijem sprečavanju i borbi protiv trgovine ljudima, države članice razmatraju preduzimanje mjera kako bi se utvrdilo kao krivično djelo korišćenje usluga koje su predmet iskorišćavanja iz člana 2, ako je poznato da je dato lice žrtva krivičnog djela iz člana 2.</p>			70/21, 123/21 i 3/23)	
<p>Član 19</p> <p>Nacionalni izvjestioci ili ekvivalentni mehanizmi Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi uspostavile nacionalne izvjestioce ili ekvivalentne mehanizme. Zadaci takvih mehanizama obuhvataju ocjenjivanje trendova u trgovini ljudima, mjerenje rezultata mjera za borbu protiv trgovine ljudima, uključujući i prikupljanje statističkih podataka u tijesnoj saradnji sa odgovarajućim organizacijama civilnog društva koje su aktivne u ovoj oblasti, kao i izvještavanje.</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
<p>Član 20</p> <p>Koordinacija strategije Unije protiv trgovine ljudima Kako bi se doprinijelo koordinisanoj i konsolidovanoj strategiji Unije protiv trgovine ljudima, države članice olakšavaju zadatke koordinatora za borbu protiv trgovine ljudima (ATC). Države članice naročito dostavljaju ATC-u informacije iz člana 19, na osnovu kojih ATC doprinosi izvještavanju koje Komisija vrši svake dvije godine o napretku ostvarenom u borbi protiv trgovine ljudima</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		

<p style="text-align: center;">Član 21</p> <p style="text-align: center;">Zamjena Okvirne odluke 2002/629/PUP</p> <p>Okvirna odluka 2002/629/PUP o borbi protiv trgovine ljudima zamjenjuje se u odnosu na države članice koje učestvuju u donošenju ove direktive, ne dovodeći u pitanje obaveze država članica koje se odnose na rok za prenošenje Okvirne odluke u domaće pravo.</p> <p>U odnosu na države članice koje učestvuju u donošenju ove direktive, pozivanja na Okvirnu odluku 2002/629/PUP tumače se kao pozivanja na ovu direktivu.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p style="text-align: center;">Član 22</p> <p style="text-align: center;">Prenošenje</p> <p>1. Države članice donijeće zakone i druge propise potrebne za usklađivanje sa ovom direktivom do 6. aprila 2013. godine.</p> <p>2. Države članice dostavljaju Komisiji tekst odredaba kojima se u njihovo domaće pravo prenose obaveze koje su im propisane ovom direktivom.</p> <p>3. Kada države članice usvoje te mjere, te mjere sadržaće pozivanje na ovu direktivu ili se takvo pozivanje navodi prilikom njihovog službenog objavljivanja. Načine takvog pozivanja utvrdiće države članice.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p style="text-align: center;">Član 23</p> <p style="text-align: center;">Izveštavanje</p> <p>1. Komisija do 6. aprila 2015. godine Evropskom parlamentu i Savjetu podnosi izvještaj sa ocjenom u kojoj su mjeri države članice preduzele potrebne mjere radi usklađivanja sa ovom direktivom, uključujući i opis mjera preduzetih u skladu sa članom 18 stav 4, zajedno sa, po potrebi, zakonodavnim predlozima.</p> <p>2. Komisija do 6. aprila 2016. godine Evropskom parlamentu i Savjetu podnosi izvještaj sa ocjenom uticaja važećeg domaćeg prava, kojim se utvrđuje kao krivično djelo korišćenje usluga koje su predmet iskorišćavanja</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		

trgovine ljudima, na sprečavanje trgovine ljudima, zajedno sa, po potrebi, odgovarajućim predlozima.				
<p>Član 24</p> <p>Stupanje na snagu</p> <p>Ova direktiva stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Evropske unije“.</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
<p>Član 25</p> <p>Adresati</p> <p>Ova direktiva upućena je državama članicama u skladu sa Ugovorima.</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		